

FESTSKRIFT

TILL MINNE AF

XIV. ALLMÄNNA SVENSKA

OCH

BALTISKA SPELENS GYMNASTIKFEST 1914

SAMT

ÅNES GYMNASTIKFÖRBUNDS 5-ÅRSJUBILEUM 1915

FESTSKRIFT

TILL MINNE AF DEN

XIV. ALLMÄNNA SVENSKA

OCH

BALTISKA SPELENS GYMNASTIKFEST 1914

SAMT

SKÅNES GYMNASTIKFÖRBUNDS
5-ÅRSJUBILEUM

UTGIFVEN AF

J. G. THULIN och A. BERG von LINDE
ORDFÖRANDE SEKRETERARE
I BALTISKA GYMNASTIKKOMMITTÉNS
OCH SKÅNES GYMNASTIKFÖRBUNDS ARBETSUTSKOTT



LUND 1915
BERLINGSKA BOKTRYCKERIET



Öfversten, Friherre Bror Cederström.
Ordförande i Baltiska Spelens Organisationskommitté.



Major EINAR NERMAN.

Ordförande i Svenska Gymnastikförbundet.



Öfverste G. W. von Heideman.

Ordförande vid Baltiska Gymnastikkongressens afdelning för friskgymnastik.

Skånes Gymnastikförbund.



Kaptenen, Grefve H. HAMILTON.
Ordförande.



Kapten J. G. THULIN.
Ordf. i Arbetsutskottet.



Löjtnant AXEL BERG VON LINDE.
Sekreterare och Kassör.



Löjtnant OSWALD HOLMBERG.
Medlem af Arbetsutskottet.



Gymn.-dir., Fröken S. ANNERSTEDT.
Medlem af Arbetsutskottet.



Gymn.-dir., Fru S. BRATTSTRÖM.
Medlem af Arbetsutskottet.

Innehållsförteckning.

Skånes Gymnastikförbunds styrelse arbetsåret 1914—1915.

Ordförande: Kaptenen, Grefve *Henning Hamilton*, Hässleholm.
Vice ordförande: Kapten *J. G. Thulin*, Lund.
Sekreterare och kassör: Löjtnant *Axel Berg von Linde*, Malmö.
Medlemmar: Herr *Eric Adhe*, Eslöf, Godsägaren, Friherre Adolf *Barnekow*, Åraslöf, Gymnastikdirektör *V. Carlén-Wendels*, Malmö, Löjtnant *Lennart Ekström*, Ystad, Löjtnant *Oswald Holmberg*, Kristianstad, Rektor *E. Isacsson*, Malmö, Underlöjtnant *G. Mörck*, Trelleborg, Löjtnant *Harry Palmborg*, Hälsingborg, Ryttmäst. *O. Siwers*, Landskrona, Kapten *P. G. Sjövall*, Hvilan, Gymnastikdirektör *F. Svedenberg*, Hälsingborg, Gymnastikdirektör *M. Uhlin*, Ystad, Rådman *E. Witting*, Simrishamn, Gymn.-dir. Fröken *S. Annerstedt* och Fröken *M. Kärrberg*, Malmö, Gymn.-dir. Fru *S. Brattström*, Lund, Gymn.-dir. Fröken *M. Ludin*, Kristianstad, Gymn.-dir. Fröken *M. Lyzell*, Simrishamn.

Arbetsutskott:

Ordförande: Kapten *J. G. Thulin*.
Sekreterare: Löjtnant *Axel Berg von Linde*.
Medlemmar: Löjtnant *Oswald Holmberg*, Gymnastikdirektören Fröken *S. Annerstedt*, Gymnastikdirektören Fru *S. Brattström*.

Uti Baltiska kommittén för Gymnastik

voro dessutom invalda:

Hedersordförande: Föreståndaren för Kungl. Gymnastiska Centralinstitutet, Öfverstelöjtnant *N. Fr. Sellén*.
Hedersledamot: Ordföranden i Svenska Gymnastikförbundet, Major *Einar Nerman*.
Kassaförvaltare: Grosshandlare *Bror Ryberg*.

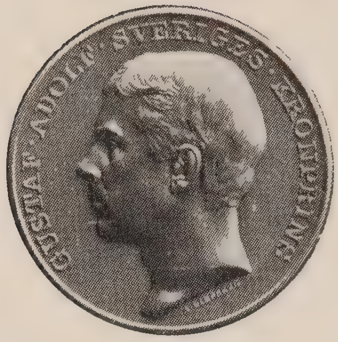
Ledare för Sveriges gemensamma trupper vid den Baltiska Gymnastikfesten:

För manliga truppen: Löjtnant *Oswald Holmberg*.
För kvinnliga truppen:Gymn.-dir. Fröken *S. Annerstedt*.

Kommittén för den Baltiska Gymnastikkongressen:

Ordförande: Kapten *J. G. Thulin*.
Sekreterare: Löjtnant *Axel Berg von Linde*.
Medlemmar: Grosshandlare *H Bager*, Gymn.-dir. *V. Carlén-Wendels*, Malmö, Löjtnant *O. Holmberg*, Kristianstad, Doktor *C. Holmdahl*, Hälsingborg, Rektor *E. Isacsson*, Malmö, Departementskonsulent *N. Lundahl*, Lund, Major *E. Nerman*, Stockholm och Doktor *W. Wåhlin*, Malmö.

Kongressen för Friskgymnastik (A) ordnades af Kapten *J. G. Thulin*.
» » *Sjukgymnastik* (B) » » D:r *C. Holmdahl*.



Baltiska Spelens medalj.
(Framsida).

XIV. Allmänna Svenska och Baltiska Spelens gymnastikfest
i Malmö den 7—10 juni 1914.

Utdrag ur Baltiska Spelens Program och Bestämmelser.

Allmänna bestämmelser.

1. I enlighet med beslut, fattat i Malmö den 9 Mars 1913 af representanter för Skånes Idrottsförbund, Skånska Fältridtklubben, I arméfördelningens militära idrottsdistrikt, Malmöhus Läns Skytteförbund, Malmö Segel Sällskap och Kungl. Svenska Segel Sällskapets Malmöafdelning, skall en idrottsfest, *Baltiska Spelen,* anordnas i Malmö år 1914 för de vid Baltiska hafvet belägna länder, som voro berättigade att deltaga i Olympiska Spelen i Stockholm 1912.

2. Med tillstånd af Sveriges styrande idrottsorganisationer anordnar Baltiska Spelens Organisationskommitté de Baltiska Spelen och bär själf ansvaret för dessa.

Gymnastik.

XIV. Allmänna Svenska och Baltiska Spelens gymnastikfest

å Malmö Idrottsplats Söndagen den 7—Onsdagen den 10 Juni 1914.

Omfattning.

I. *Gymnastik.* Uppvisningar må omfatta såväl massuppvisningar som uppvisningar af mindre afdelningar, bestående af män eller kvinnor, gossar eller flickor. Afdelning skall räkna minst 20 gymnaster.

II. *Friluftslekar.* Dessa kunna demonstreras antingen af gymnastikafdelningar eller af särskilda afdelningar.

Tidsbegränsning.

För hvarje uppvisning beräknas 45 minuter, hvilken tid dock på anhållan kan utsträckas till 60 minuter.

Maximiantal deltagare från hvarje land:
Obegränsadt, men kan inkvartering ej beräknas för mera än 400 gymnaster från hvarje nation. *Ingen åldersgräns.*
Hvarje deltagare erhåller *Baltiska Spelens Minnesmedalj.*
Hvarje dag beräknas förekomma någon uppvisning från *hvart och ett af de Baltiska länderna.*

Specialbestämmelser för Sverige.

I. Gymnastik: Uppvisningarna omfatta:
Grupp I. A. Uppvisning af Sveriges gemensamma manliga trupp.
B. Uppvisning af Sveriges gemensamma kvinnliga trupp.
Grupp II. Distrikts- och förbundsuppvisningar.
» III. Uppvisningar af föreningar och skolor.
A. Från institut för utbildande af gymnastiklärare (-lärarinnor).
B. Från skolor, idrottsföreningar eller andra sammanslutningar för utöfvande af gymnastik.
C. Från militära skolor.

Anm. 1. I Grupp II och III kan förekomma uppvisningar af fyra olika afdelningar; af män, kvinnor, gossar och flickor.
Anm. 2. Hvarje i Spelen deltagande manlig eller kvinnlig gymnast öfver 15 år — undantag från denna åldersbestämmelse kunna dock förekomma — skall förbinda sig att deltaga i endera af de i Grupp I omnämnda uppvisningarna och fördenskull hafva så noggrannt som möjligt inlärt det fastställda programmet, så att resp. uppvisningar kunna försiggå efter tre samöfningar.
Anm. 3. Hvarje deltagare är skyldig att i enlighet med af distrikt eller förbund utfärdade bestämmelser och program deltaga uti gemensamma distrikts- eller förbundsuppvisningar. Dock kan representanter för likartade utbildningsanstalter i stället enligt egen öfverenskommelse sammanföras till afdelningar motsvarande distrikt, t. ex. Grupp III B elementarskolor en afdelning, folkskolor en afdelning. Grupp III C militära skolor en afdelning o. s. v.
Anm. 4. Hvarje gymnast öfver 15 år kan sålunda få tillfälle att deltaga i tre uppvisningar, representerande landet (obligatoriskt), distriktet eller motsvarande sammanslutning (obligatoriskt) och föreningen.
Anm. 5. Afdelningar ur Grupp II skola räkna *minst 50,* ur Grupp III *minst 20* deltagare. Sammanslagning af distrikt tillåtes.

II. Friluftslekar: Hvarje i Spelen deltagande gymnastikafdelning må äfven gifva uppvisning i friluftslekar (folkvisedanser och sånglekar). Dessutom äro särskildt inbjudna föreningar för friluftslekar, folkdansens vänner m. fl.

Kongresser och möten

för föredrag, demonstrationer och diskussioner i till fysisk fostran, hufvudsakligen friskgymnastik och till sjukgymnastiken hörande ämnen, anordnas i samband med gymnastikfesten sålunda:

I. *Orienterande föredrag* om de Baltiska ländernas gymnastiksystem.
Fritt tillträde för samtliga deltagare i gymnastikfesten eller i nedanstående kongress.

II. *Baltisk gymnastikkongress.* Föredrag och diskussioner å svenska, danska och tyska.
A. Frågor rörande fysisk fostran, hufvudsakligen friskgymnastik *torsdagen den 11 juni och fredagen den 12 juni.*
B. Frågor rörande sjukgymnastik och massage *fredagen den 12 juni och lördagen den 13 juni.*
Kongressafgift 6 kr. (3 kr. för enbart deltagande i A. eller B.)

Baltiska gymnastikfesten.



Baltiska gymnastikfesten öppnas af Landshöfdingen, Grefve Robert Dela Gardie.



Generalvy öfver Idrottsplatsen vid Gymnastikfesten.



Baltiska Spelens organisationskommitté:
Främst: Öfversten, Friherre B. Cederström, från venster på bilden: kapten P. H. Hedenblad, öfverste W. Croneborg, kaptenen, Grefve H. Hamilton, kapten J. G. Thulin, löjtnant A. Berg von Linde.



Stockholms folkskolors musikkår.

Generalprogram för XIV. Allmänna Svenska och Baltiska Spelens Gymnastikfest den 7—10 juni 1914, å Malmö idrottsplats.

Söndagen den 7 juni.

I. Kl. 1 e. m. Gymnastikfesten öppnas. Defilering föreningsvis af samtliga deltagare i gymnastikfesten.
Tal af Landshöfdingen Grefve Robert Dela Gardie.
» 1,30 e. m. Sveriges manliga trupp: Ledare Löjtnant O. Holmberg.
» 2,15 e. m. Sveriges kvinnliga trupp: Ledare Gymn. dir. Fröken S. Annerstedt.
» 3 e. m. Af »Föreningen för friluftslekar i Malmö» anordnad uppvisning af svenska friluftslekar med deltagare från Malmö Folkskolor, Tekla Åbergs h. läroverk för flickor och Malmö allm. läroverk för flickor samt med deltagare från Stockholms folkskolor under ledning af Öfverlärare Chr. Wassberg och af Gottländska folklekar af föreningen för Gottländsk Idrott under ledning af Löjtnant B. Lindwall.

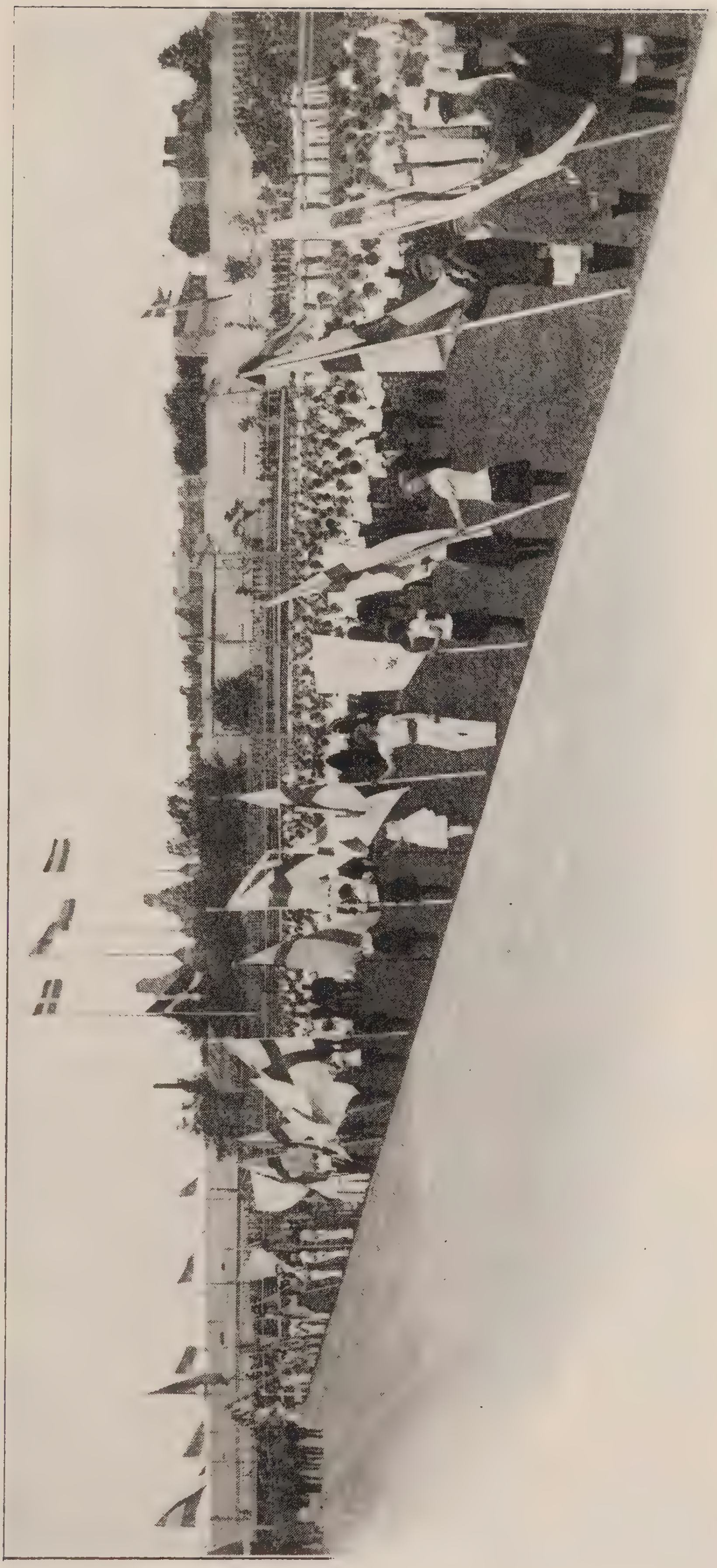
II. » 6 e. m. En manlig afdelning från Deutsche Turnerschaft. Ledare: Oberturnlehrer Arno Kunath, Bremen.
» 7 e. m. Finlands Kvinnliga Gymnaster. Ledare: Gymn. dir. Fröken Anna-Lisa Pettersson.
» 7,45 e. m. Delingsførerføreningen, Danmark. Ledare: Lærer Bukh.

III. » 9 e. m. Hälsningsfest å Baltiska Restaurangen. Gemensam soupé à 1,50 kr.
Hälsningstal af Svenska Gymnastikförbundets Ordf. Major *E. Nerman,* Stockholm.

Måndagen den 8 juni.

IV. Kl. 10 f. m. Föredrag af Kapten J. G. Thulin, Lund: Några synpunkter ang. principerna i det svenska gymnastiksystemet och tillämpningen af desamma, särskildt med hänsyn till den aktive, ej fackutbildade, gymnasten.
Föredrag af Gymnastikinspektör K. A. Knudsen, Köpenhamn: Gymnastikken i Danmark.

V. » 11,45 f. m. Tidaholms Idrottsföreningars manliga gymnastikafdelning. Ledare: Dist. korpr. V. G. Ericksson.
Tidaholms Idrottsföreningars kvinnliga gymnastikafdelning. Ledare: Rektor G. Malmgren.
» 12,30 e. m. Gymnastikklubben Gymnos, Stockholm. Ledare: Löjtnant N. Granfelt.
» 1,15 e. m. Dansk Gymnastik-Forbunds 1. kvinnliga afdelning. Ledare: Fröken M. Poul-Petersen.



Gymnastikafdelningarna aflämnas till Öfverste Cederström.

Kl. 2 e. m. Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds manliga afdelning. Ledare: Gymn. dir. G. Aurell.

Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds kvinnliga afdelning. Ledare: Gymn. dir. Fröken E. Almegren.

» 2,45 e. m. Dansk Gymnastik-Forbunds manliga afdelning. Ledare: Stabssergeant Danielsen.

VI. » 6 e. m. Dansk Gymnastik-Forbunds 2. kvinnliga afdelning. Ledare: Fröken Inger Rubin.

» 6,45 e. m. Skånes Idrottsförbunds manliga trupp. Ledare: Löjtnant Oswald Holmberg.

» 7,30 e. m. Dr J. Arvedsons Gymnastiska Institut, Stockholm. Ledare: Gymn. dir. Fröken K. Neundorff.

» 8,15 e. m. Stockholms K. F. U. M:s gymnastikafdelning. Ledare: Kamrer Sixten Andersson.

Tisdagen den 9 juni.

VII. Kl. 9—11 f. m. Svenska Gymnastikförbundets extra sektionsmöte.

VIII. Kl. 11,30 f. m. Flickafdelning (yngre) från Malmö Folkskolor. Ledare: Gymn. dir. Fröken M. Kärrberg.

» 12 midd. Dansk gossafdelning från »de fredriksbergske Kommuneskoler». Ledare: Lærer Riskjaier.

Dansk flickafdelning från »de köbenhavnske Kommuneskoler». Ledare: Fröken Ellen Dam.

» 12,45 e. m. Lekuppvisning af Föreningen för Friluftslekar i Malmö, af Stockholms folkskolor under ledning af Öfverlärare Wassberg och af Föreningen för Gottländsk Idrott under ledning af Löjtnant B. Lindwall

Kl. 1,45 e. m. En kvinnlig afdelning från Deutsche Turnerschaft. Ledare: Turnlehrer Th. Brodersen, Kiel,

» 2,30 e. m. Sällskapet Gymnastik-Amatörerna, Göteborg, Ledare: Gymn. dir. Fröken M. Taube.

IX. Kl. 6 e. m. Kungl. Gymnastiska Centralinstitutet, Stockholm. Ledare: Gymn. dir. Fröken Ester Svalling.

» 6,45 e. m. Sydsvenska Gymnastikinstitutet, Lund. Ledare: Gymn. dir. Fru S. Brattström.

» 7,30 e. m. Sång af Pariserkören. Ledare: Stadsingeniör G. Hultqvist, Stockholm.

» 7,45 e. m. Stockholms Gymnastikförening. Ledare: Kapten B. E. Littorin.

» 8,30 e. m. Sång af Pariserkören.

Onsdagen den 10 juni.

X. Kl. 9—11 f. m. Svenska Gymnastikförbundets extra sektionsmöte.

Sverige.

Defileringen.



Föreningen för friluftslekar i Malmö.

XI. Kl. 11,30 f. m. Kalmar Seminarium. Ledare: Gymn. dir. Fröken Ella Leijonancker.
Flickafdelning (äldre) från Malmö Folkskolor. Ledare: Gymn. dir. Fröken Maria Kärrberg.
» 12,15 e. m. Malmö Realskolas Gymnastikförening. Ledare: Löjtnant A. Sandelin.
Sydsvenska Gymnastikinstitutets Gymnastikförening för flickor, Lund. Ledare: Gymn. dir Fru S. Brattström.
» 1 e. m. Göteborgs Folkskoleseminarium. Ledare: Gymn. dir. A. Karlsson.
» 1,45 e. m. Finlands Kvinnliga gymnasters leklag.

XII. Kl. e. m. Skånes Idrottsförbunds gosstrupp. Ledare: Gymn. dir. V. Carlén-Wendels.
» 6,30 e. m. Gymnastikföreningen för Fruntimmer, Hälsingfors, Finland. Ledare: Gymn. dir. Fröken E. Björkstén.
» 7,15 e. m. Malmö Gymnastik- och Fäktklubb. Ledare: Gymn. dir. V. Carlén-Wendels.

I Stora Konserthallen å Utställningen.

XIII. Kl. 8 e. m. Anna Behles Institut för Rytmisk Gymnastik, Stockholm.
» 8,45 e. m. Svenska Folkdansens Vänner, Stockholm.

Programmet vid Stockholms folkskolors uppvisning af friluftslekar

hade följande sammansättning:

I. *Pärk.*

(Beskrifning i Stockholms folkskolors lekserie I.)

Ledare: *Chr. Wassberg.* Deltagare: 10 gossar från Gust. Wasa folkskola.

II. *Slungboll.*

(Beskrifning i Stockholms folkskolors lekserie II.)

Ledare: *August Dalfors.* Deltagare: 20 gossar från Katarina södra folkskola.

III. *Brännboll.*

(Beskrifning i Stockholms folkskolors lekserie I.)

Ledare: *Gunnar Hagman.* Deltagare: 16 gossar från Jakobs folkskola.

IV. *Tamburinboll.*

(Beskrifning i Stockholms folkskolors lekserie I, 2:a uppl.)

Ledare: *Anna Stenbeck.* Deltagare: 10 flickor från Jakobs folkskola.

V. *Drifboll.*

(Beskrifning i Stockholms folkskolors lekserie I, 2:a uppl.)

Ledare: *Märta Setterlund.* Deltagare: 20 flickor från Ad. Fredriks folkskola.

VI. *Kurirlöpning.*

Ledare: *Aug. Dalfors.*



Främsta afdelningen: Kungl. Gymnastiska Centralinstitutet.
Andra afdelningen: Dr J. Arvedsons gymnastiska institut. Stockholm.



Sydsvenska Gymnastikinstitutet, Lund.

VII. *Sånglekar.*

Ledare: *Märta Setterlund.* Deltagare: 30 flickor från Ad. Fredriks och Jakobs folkskolor.

1. Det brinner en eld. 2. Viljen I veta? 3. Per speleman. 4. Ballad ur hertig Magnus och Sjöjungfrun. 5 Skörda linet.

Baltiska gymnastikkongressen den 11—13 juni.

A.: **Frågor rörande fysisk fostran, hufvudsakligen gymnastik:**

I. *Torsdagen den 11 Juni kl. 10 f. m.—2 e. m. i Malmö Realskolas aula.*

Kapten *E. Fick,* Stockholm: Gymnastiken och försvaret.

Amanuens *A. Westerlund,* Lund: Några nyare synpunkter på trötthet.

Fröken *Anna Behle,* Stockholm: Rytmisk gymnastik (med demonstration).

Kapten *J. G. Thulin,* Lund: Några synpunkter angående gymnastikredskap och gymnastiksalars inredning.

Med. kand. *G. Frostell,* Uppsala: Gymnastik och idrott; folkhygienisk eller sportlig riktning.

Gymn.-dir., löjtn. *S. Adrian,* Örebro: Kunna kurser för utbildande af instruktörer för den frivilliga gymnastiken verksamt bidraga till gymnastikens spridning och hur böra dylika kurser anordnas? — Diskussion.

II. Kl. 3—6 e. m. i *Malmö Realskolas aula.*

Enbart svenska förhandlingar:

Löjtnant *A. Berg von Linde,* Malmö: Några synpunkter rörande den frivilliga gymnastikens organisation i Sverige, och

Gymn.-dir., löjtn. *A. Karlsson,* Göteborg: Organisation af allmänna gymnastikafdelningar. — Diskussion.

Gymn.-dir., löjtn. *M. Uhlin,* Ystad: Den fysiska fostrans ställning i våra läroanstalter.

Kapten *G. Swedlund,* Gäfle: Är ej tidpunkten ännu inne för infriande af 1905 års läroverksreformlöften rörande fysisk uppfostran? — Diskussion.

Gymn.-dir., löjtn. *J. W. Carlén-Wendels,* Malmö: Gymnastiklärarefrågan i Sverige. — Diskussion.

III. Kl. 8 e. m. i *Stora Konserthallen å Utställningen.*

Fröken Anna Behles institut, Stockholm: *Rytmisk gymnastik,* demonstrerad genom uppvisning af ett 10-tal elever.

Därefter gemensam *soupé* à 2,50 kr. å *Baltiska Restaurangen.*

IV. *Fredagen* den 12 Juni kl. 10 f. m.—2 e. m. å *Fysiologiska institutionen i Lund.*

Amanuens *A. Westerlund,* Lund: Nyare undersökningar om andningen (med demonstration).

Professor *C. M. Fürst,* Lund: Åldersanatomien och gymnastiken.



Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds kvinnliga afdelning och Sällskapet Gymnastik-Amatörerna, Göteborg.



Främsta afdelningen: Kristianstads kvinnliga gymnaster.
Andra afdelningen: Folkskoleseminariet och Gymnastikföreningen Idrott, Landskrona.

Gymn.-dir., fröken *Anna-Lisa Pettersson*, Helsingfors: Drag ur kvinnogymnastikens historia i Finland.

Gymn.-dir. *M. Uhlin*, Ystad: Gymnastikens och idrottens förhållande till hvarandra.

Prof. *C. M. Fürst* förevisade och demonstrerade *Anatomiska institutionen* med dess *anatomiska och antropologiska samlingar*. Därefter besöktes *Sydsvenska gymnastikinstitutet*, där Kapten och Fru Thulin serverade kongressdeltagarna förfriskningar, hvarefter Fröken *Elli Björkstén*, Helsingfors, höll föredrag om: Synpunkter i kvinnogymnastik, särskildt med fäst afseende å muskelisolering och självfullhet.



Kongressdeltagarna vid besöket å Sydsvenska Gymnastikinstitutet i Lund.

Senare besågs Universitetet, Domkyrkan med dess krypta, Kulturhistoriska Museet, det blifvande Lingmuseet m. m.

B.: **Frågor rörande sjukgymnastik och massage:**

I. *Fredagen* den 12 Juni *kl. 6—9 e. m.* i *Malmö Realskolas aula.*

Professor *Karl Petrén,* Lund: Om grunderna för öfningsbehandlingen vid organiska nervsjukdomar.

Professor *J. Borelius,* Lund: Principerna för behandling och efterbehandling af ledfrakturer.

Doktor *F. Sadolin,* Köpenhamn: Massagens virkemaade, indledning till diskussion.

Prof. *E. Essen-Möller,* Lund: Om Thure Brandts Massage på kvinnosjukdomarnas område.

II. *Lördagen* den 13 Juni *kl. 10 f. m.—1 e. m.* å *Biografteater Mignon,* Gust. Adolfs torg 45.



Främsta afdelningen: Tidaholms Idrottsföreningars kvinnliga gymn.-afdelning.
Andra afdelningen: Helsingborgs kvinnliga gymnaster.



Sydsvenska Gymnastikinstitutets gymnastikförening för flickor.

Professor *P. Haglund*, Stockholm: Skoliosläran hufvudpunkter (med skioptikon).

Doktor *Hans Jansen*, Köpenhamn: Om elektrogymnastik med demonstration.

III. *Lördagen* den 13 Juni *kl. 3—6 e. m.* i *Malmö Realskolas aula.*

Gymnastikdirektör *K. Teilmann*, Köpenhamn: Den Frænkelska tabesbehandlingen.

Doktor *Emil Zander*, Stockholm: Muskelöfningens betydelse vid hjärtsjukdomars behandling.

Doktor *J. Arvedson*, Stockholm: Undersökningen af skulderleden, särskildt vid traumatiska tillstånd.

Doktor *Carl Holmdahl*, Helsingborg: Sjukgymnastik vid kontrakturer.

Defileringen vid Baltiska gymnastikfestens öppnande söndagen den 7 juni 1914 kl. 1 e. m.

Samling å *Malmö Realskolas* skolgård. Klädsel gymnastikdräkt. Omklädnad verkställdes i skolans korridorer. *Uppställning* i rotekolonn på fyra led, med hvarje förenings fana framför teten, *kl. 12,45 e. m.*

Hvarje förening under sin ledare marscherade med sin fana framför teten. Hälsning med fana verkställdes vid passerandet af *Lings byst* framför ingången till Malmö Idrottsplats.

	Malmö.	Antal
	Manliga afdelningar:	
1.	Gymnastik- och fäktklubben.	16
2.	Högre allm. läroverkets Idrottsförening.	10
3.	Realskolans Gymn.-förening.	24
4.	A. I. K.	7
5.	K. F. U. M:s Gymn. o. Idrottsafdelning.	22
6.	K. F. U. M:s Ynglinga-afd.	24
7.	Polismännens Gymnastik- o. Idrottsförening.	22
	Kvinnliga afdelningar:	
8.	Gymn. för. R. F. (»Raska flickor»).	60 (8–11)
9.	Gymn. för. »Gif akt!»	
10.	Gymn. för. ur Anna och Eva Bunths skola för flickor.	
11.	Arlöfs gymnastikförening.	
	Tyskland.	
12.	Deutsche Turnerschaft, manl. afdelningen, Tyskland.	36
13.	Deutsche Turnerschaft, kvinnl. afdelningen, Kiel.	16
	Danmark.	
14.	Delingsførerforeningen, manl. afdelning.	36
15.	Dansk Gymnastik forbund, d:o.	65
	Finland.	
16.	Finlands Kvinnl. Gymnaster.	20
	Sverige.	
	Manliga afdelningar:	
	Falun.	
17.	Falu gymnastikförening.	30
	Göteborg.	
18.	Göteborgs Distrikts manl. afd.	30
19.	Göteborgs Folkskoleseminar.	28
	Stockholm.	
20.	Stockholms Gymnastikför.	24
21.	Gymnastikklubben Gymnos.	24
22.	K. F. U. M:s gymn. afd.	34
	Tidaholm.	
23.	Tidaholms Idrottsföreningars manliga gymn. afdelning.	30
	Skåne.	
	Hälsingborg.	
24.	Gymnastikföreningen »Fram».	16
25.	Gymnastikklubben.	28
26.	Gymnastikföreningen Ling.	10
27.	Högre allm. läroverkets Gymnastikafdelning.	18
	Hässleholm.	
28.	K. Skånska trängkårens Idrottsförening.	14



Två flickafdelningar från Malmö folkskolor.



Föreningen för friluftslekar i Malmö.

Kristianstad.

		Antal
29.	K. Vendes art. reg:s Idrottsförening.	130
30.	I. F. K.	20

Landskrona.

31.	K. Skånska husarreg:tets Idrottsförening.	20
32.	Gymnastikföreningen »Idrott».	13

Lund.

33.	Lunds katedralskolas gym.-för.	20
34.	Lunds Privata elementarskolas gymn. förening.	22
35.	Sydsv. Gymn. Inst:ts gymn.-förening för gossar.	8

Refvinge.

36.	K. Södra Skånska inf.-reg:tets Idrottsförening.	55

Trelleborg.

37.	Trelleborgs Gymn.-förbund.	10

Vinslöf.

38.	Vinslöfs Gymnastikförening.	7

Ystad.

39.	Kungl. Skånska dragonreg:tets Idrottsförening.	50
40.	Ystads Idrottsförening.	7

Kvinnliga afdelningar:

Göteborg.

41.	Göteborgs Distrikts kvinnl. afdelning.	30
42.	Gymnastikamatörerna.	24

Kalmar.

43.	Kalmar seminarium.	26

Stockholm.

44.	K. Gymnastiska Centralinst.	29
45.	D:r Arvedsons Gymn.-institut.	25

Tidaholm.

46.	Tidaholms Idrottsföreningars kvinnliga gymn. afd.	26

Skåne.

Helsingborg.

47.	Helsingborgs Kvinnl. gymnastikklubb.	19

Kristianstad.

		Antal
48.	Kristianstads kvinnl. gymn.-för.	18

Landskrona.

49.	Folkskolelärarinneseminariet.	36
50.	Gymn.-föreningen »Idrott».	9

Lund.

51.	Sydsv. gymn. institutet.	52
52.	Sydsv. gymnastikinstitutets gymn. förening.	16
53.	Lunds kvinnl. gymn. förening.	12

Ystad.

54.	Ystads kvinnl. gymn.-för.	7

Gossafdelningar:

Skånes Idrottsförbunds Gosstrupp.

55.	a) Malmö läroverk och folkskolor.	550
56.	b) Lunds läroverk och folkskolor.	100
57.	c) Trelleborgs läroverk och folkskolor	30

Flickafdelningar:

58. 59.	Två flickafdelningar från Malmö folkskolor.	150
60.	Sydsvenska gymn.-institutets gymn.-för. för flickor, Lund.	34

Lekafdelningar:

61.	Folkdansens vänner. Stockholm,	13
62.	Föreningen för Gottländsk Idrott.	18
63.	Leklag från Stockholms folkskolor.	100
64.	»Föreningen för friluftslekar i Malmö.	450
		S:a 2,780

Här nedan upptagna föreningar anlände först senare.

Danmark.

65.	Dansk Gymnastikforbunds 1. och 2. kvinnl. afdelningar.	136
66.	Gossafdelning från »de fredriksbergske kommuneskoler», Köpenhamn.	50



Kungl. Vendes Art. reg:s Idrottsförening, Kristianstad.



Främsta afdelningen: Idrottsföreningen Kamraterna, Kristianstad.
Andra afdelningen: Kungl. Skånska Husarreg:tets Idrottsförening och Gymnastikföreningen »Idrott», Landskrona.

		Antal
67.	Flickafdelning från »de københavnske kommuneskoler».	50
	Finland.	
68.	Gymnastikföreningen för Fruntimmer, Helsingfors.	28
	Sverige.	
69.	Anna Behles Institut för Rytmisk Gymnastik.	11
		S:a 275
		Sluts:a 3,055

Statistiska uppgifter och erfarenhetsrön.

Under Olympiska Spelen i Stockholm 1912 väckte kapten Thulin förslag att i Malmö 1914 i samband med den detta år därstädes planerade Baltiska utställningen anordna »Baltiska Spel» för de i utställningen deltagande baltiska länderna.

Tanken vann liflig anklang och redan samma höst påbörjades arbetena härför. I samband med detta uppdrog *Svenska Gymnastikförbundet* åt *Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté* att anordna den *XIV. allmänna svenska gymnastikfesten i Malmö.*

Baltiska spelen, som afsågo att tjäna som en förberedelse till Olympiska Spelen i Berlin 1916, ordnades efter i hufvudsak samma principer som Olympiska Spelen 1912. Från gymnastikintresserade inom organisationskommittén gjordes emellertid framställning om att borttaga *täflingar* i gymnastik från programmet och i stället söka få till stånd en *massuppvisning,* som hittills ej ägt rum inom Sverige, men som i utlandet t. ex. Tyskland och Danmark visat sig vara ett verksamt medel att väcka och underhålla intresset för gymnastik.

För att gifva äfven idrottsmännen tillfälle att deltaga uti gymnastikfesten föreslogs att anordna denna som en särskild fest, skild från idrottstäflingarna. Dessa förslag vunno gillande och beslöts att förlägga *gymnastikfesten* redan till början af juni, hvilken tidpunkt särskildt med hänsyn till skolorna ansåg lämpligast.

Vid sammanträde inom gymnastikkommittén den 25 maj 1913 uppgjordes de första planerna härför och, sedan de under höstens lopp pröfvats och slutligt fastställts, utsändes inbjudan i början af år 1914.

I samma inbjudan upptogs äfven planer för frisk- och sjukgymnastikkongressen i samband med gymnastikfesten.

Sammansättningen af kommittéerna för den Baltiska Gymnastikfesten och -kongressen framgår af sidan 8.

Preliminäranmälan till gymnastikfesten skulle göras den 1 maj och slutanmälan den 20 maj 1914. Vid denna senare hade inkommit anmälan från 40 manliga gymnastikföreningar (afdelningar) — 1 på Tyskland, 3 på Danmark, 36 på Sverige — och 28 kvinnliga — 1 från Tyskland, 3 från Danmark, 2 från Finland och 22 från Sverige — samt från 8 lekafdelningar — 1 från Tyskland, 2 från Danmark, 1 från Finland och 4 från Sverige.

Antalet deltagare framgår af ofvanstående redogörelse för defileringen.

I Baltiska gymnnstikfesten deltog sålunda inalles **3055** personer.



Gymnastikföreningarna Fram och Ling, Hälsingborg.



Främst: Stockholms gymnastikförening, där bakom Gymnastikklubben Gymnos och K. F. U. M:s gymnastikafdelning, Stockholm.

Till friskgymnastikkongressen ingingo 118 och till sjukgymnastikkongressen 140 anmälningar.

Inkvarteringen för samtliga deltagare betalades af Organisationskommittén för Baltiska Spelen. De kvinnliga deltagarna och utlänningarna samt större delen af de svenska manliga förlades i sängar, återstoden på madrasser på golfvet. Inkvarteringen anordnades genom Baltiska Bostadsbyrån i folkskolor och en del privata våningar och synes hafva utfallit till allas belåtenhet.

För organisationskommittén blef dock denna utgiftspost mycket betungande och vid en ny gymnastikfest af sådan omfattning böra gymnasterna själfva få vidkännas sina kostnader härför.

Förplägnad hade anordnats genom Malmö nya ångköksaktiebolag till det billiga priset af kr. 1,40 pr dag och begagnade sig ett mycket stort antal deltagare häraf.

Biljettpriset å Statens Järnvägar var, genom Kungl. Järnvägsstyrelsens tillmötesgående, nedsatt till hälften af det vanliga.

Äfven till *Baltiska Utställningen* erhöllo gymnasterna tillträde till halfva priset.

För ernående af en enhetlig *dräkt* hade för samtliga deltagare i de gemensamma trupperna föreskrifvits, att inga märken fingo förekomma. Ifrågasättas bör dock, om ej en annan gång, i synnerhet då äfven utlänningar deltaga i festen, ett gemensamt märke borde bäras, exempelvis en svensk flagga, anbragt på ena ärmen eller å vänstra delen af bröstet. Föreningsmärken kunde då äfven vara tillåtna och bäras midt på bröstet.

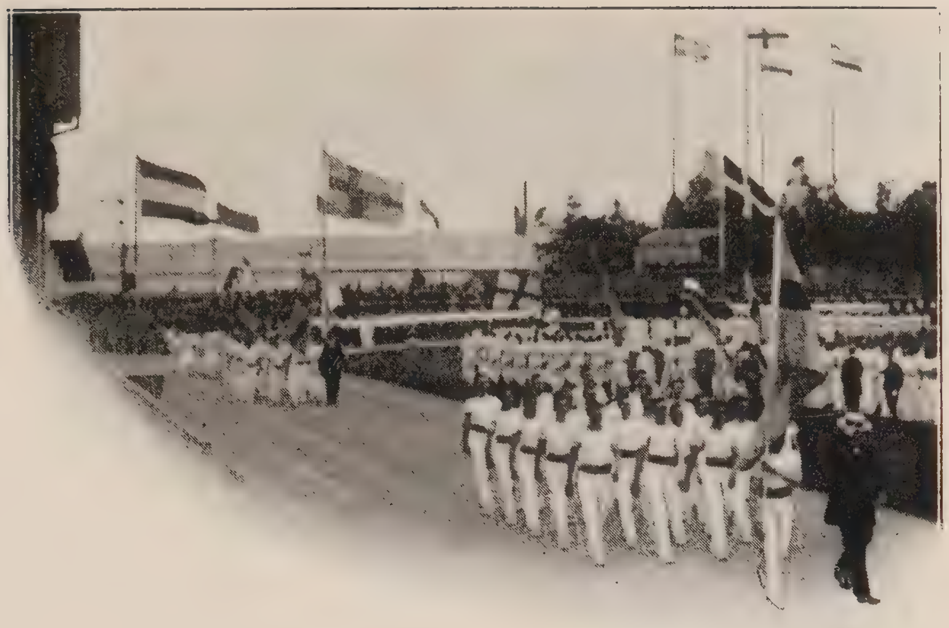
För de manliga afdelningarna var helhvit dräkt föreskrifven och tillhandahöllos blågula skärp genom Gymnastikkommitténs försorg till ett nedsatt pris af kr. 0,50.

Hvit modellblus för de kvinnliga afdelningarna hade förfärdigats och utsändts till dessa. Byxorna skulle vara mörkblå af någon af de tre Gymnastikinstitutens modell.

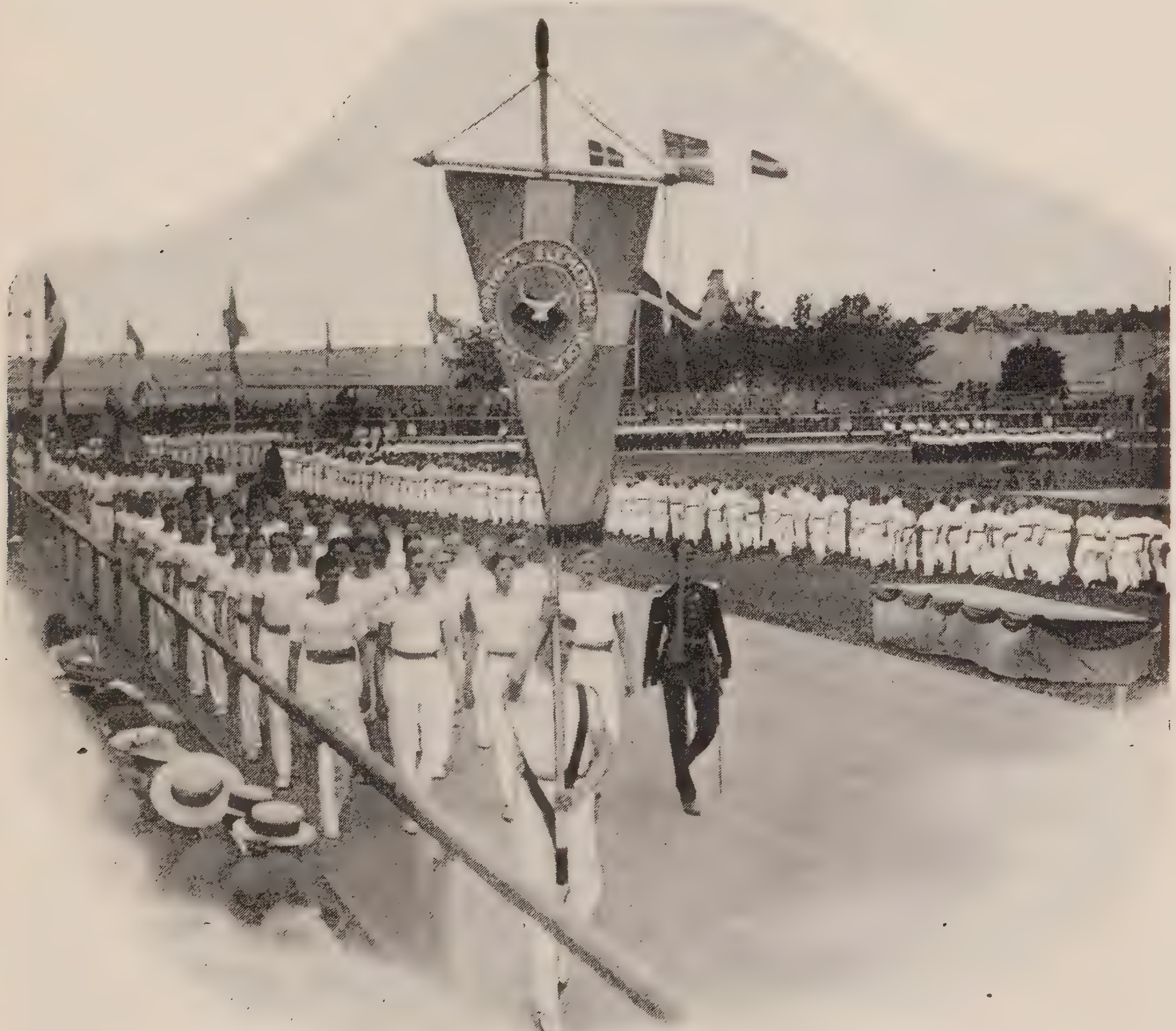
Till de uppträdande afdelningarnas förfogande hade utlofvats följande *redskap;* Ansatsplankor för hopp 10; bockar 20; bommar 10; båglinor 4; bänkar 40; hästar 10; lodlinor 24; plintar 20 och ribbstolar, användbara från båda sidor, 30.

Stommen af dessa utgjordes af den från Olympiska spelen i Stockholm 1912 bekanta gymnastikställningen med tillhörande trägolf, men desutom hade en stor del redskap upplånats från skolorna i Malmö och Lund. När det vid anmälningstidens utgång visade sig att antalet anmälda gymnaster väsentligt öfversteg det väntade, beslöt Gymnastikkommittén att desutom förfärdiga en extra ställning med 12 ribbstolsfack, användbara från båda sidor, 2 dubbelbommar, 12 lodlinor och 6 båglinor. Denna, som utfördes af Carl Olins snickerifabrik i Lund, var mycket lätthandterlig och praktisk. Genom en enkel konstruktion kan den dessutom lätt förlängas åt ena eller andra hållet, vare sig med bommar eller ribbstolar.

Trägolfvet visade sig mycket väl kunna undvaras, då en god, kortklippt gräsmatta stod till förfogande. Som det är mycket kost-



Första afdelningen: Tidaholms Idrottsföreningars manliga gymn.-afdelning.
Andra afdelningen: Trelleborgs Gymnastikförbund.
Tredje » : Vinslöfs Gymnastikförening.



Främsta afdelningen: Katedralskolans, Privata Elementarskolans och Sydsv. Gymn.-inst:s gymnastikföreningar, Lund.
Andra afdelningen: Kungl. Södra Skånska inf.-reg:tets Idrottsförening.

bart både att anskaffa och transportera och det vid flera afdelningars uppträdande samtidigt kan bli svårt att rättvist »fördela», torde sådant vid framtida gymnastikfester ej behöfva förekomma. I stället måste emellertid ett ökadt antal språngbräden till hoppredskapen anskaffas.

Baltiska gymnastikfesten hade en *utsträckning* af 4 dagar, hvilken nödvändiggjordes dels af det stora antalet specialuppvisningar och dels af nödvändigheten att gifva deltagarna tid till besök å utställningen. Erfarenheten ger dock vid handen att själfva uppvisningarna ej böra utsträckas öfver två dagar. Detta kan låta sig göra, om dels distrikten (landskapsgymnastikförbunden) sammanföra sina afdelningar till större distriktstrupper och dels ett flertal afdelningar samtidigt gifva uppvisning. Å en vanlig fotbollsplan (100 × 60 m.) torde således ända till fyra mindre afdelningar, utan att störa hvarandra, samtidigt kunna uppträda, under förutsättning att tvänne mindre gymnastikställningar, en å hvardera kortsidan af planen, finnas disponibla. Totalintrycket af uppvisningarna vinner på att planen verkar fullt upptagen. Endast särskildt framstående afdelningar som t. ex. representanter för gymnastikinstituten, utländska afdelningar m. fl., hvilka kunna beräknas vara i stånd att ensamma fängsla allt intresse, böra i mindre afdelningar än 150 deltagare få uppträda ensamma.

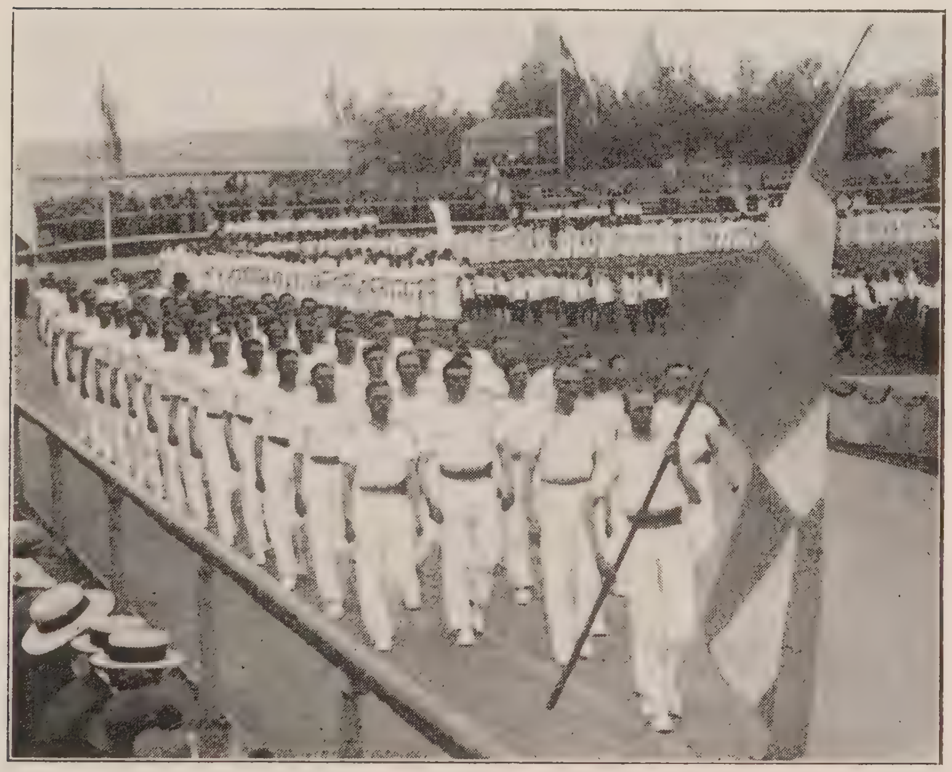
Af inbjudan till festen framgår att kommittén af samtliga svenska deltagare fordrade, att de skulle deltaga i dels en *gemensam uppvisning för hela landet* och dels i en sådan *för distriktet.* För Sveriges manliga och kvinnliga gemensamma afdelningar hade fördenskull utarbetats detaljerade program med ytterst omsorgsfulla rörelsebeskrifningar, i hvilka äfven tidsutdräkten och kommandoorden för hvarje rörelse angifvits. Kommittén hoppades därför, att den genom att sända kring ledarna till de anmälda afdelningarna för att på ort och ställe ytterligare förklara programmen och kontrollera ett likformigt utförande af rörelserna, skulle med trenne samöfningar få trupperna fullt genomarbetade till slutuppvisningen.

Att planen var genomförbar visade den kvinnliga afdelningen med nära 400 deltagare, hvilka nedlagt ett verkligt omsorgsfullt arbete på träningen. Resultatet häraf blef en uppvisning som helt enkelt var enastående storartad såväl i fråga om detaljutförandet af rörelserna som precisionen.

Med den manliga afdelningen, omkr. 600 man, lyckades det däremot ej. Anledningen härtill låg otvifvelaktigt däri, att träningen af ett stort antal deltagare ej bedrifvits tillräckligt samvetsgrannt. Afdelningar, som äfven skulle gifva specialuppvisningar, syntes ha betraktat det gemensamma uppträdandet som en bisak, ja t. o. m. sådana deltagare infunno sig till föröfningen, som ej kände till programmets alla rörelser och kommandoord. För att vid kommande dylika fester skydda sig för ett upprepande häraf, måste det stipuleras att hvarje deltagare skall genom intyg styrka såväl att han formrent kan utföra de föreskrifna rörelserna som att han deltagit i ett visst miminiantal föröfningar — och detta antal bör sättas rätt högt —



Hälsingborgs gymnastikklubb och Högre allm. läroverket, Hälsingborg.



Kungl. Skånska Dragonreg:tets och Ystads Idrottsföreningar, Ystad.

för att få deltaga i slutuppvisningen. Önskligt vore ock att samöfningarnas antal ökades till fem.

Skånes Idrottsdistrikts gemensamma manliga trupp, nära 500 man, uppträdde med det program, som användts vid vårens gymnastikfester, hvarför ledaren hade hoppats att med två samöfningar kunna prestera god precision. Detta blef emellertid en om möjligt större missräkning och visade till fullo nödvändigheten af ett flertal samöfningar.

Skånes gosstrupp, omkring 600 pojkar, var hufvudsakligen sammansatt af gossar från Malmö och Lund, hvilka därigenom kunnat bibringats samöfning och mera enhetlig träning. Deras af ledaren trefligt valda program genomgicks ock med en kläm och precision, som öfverraskade åskådarna.

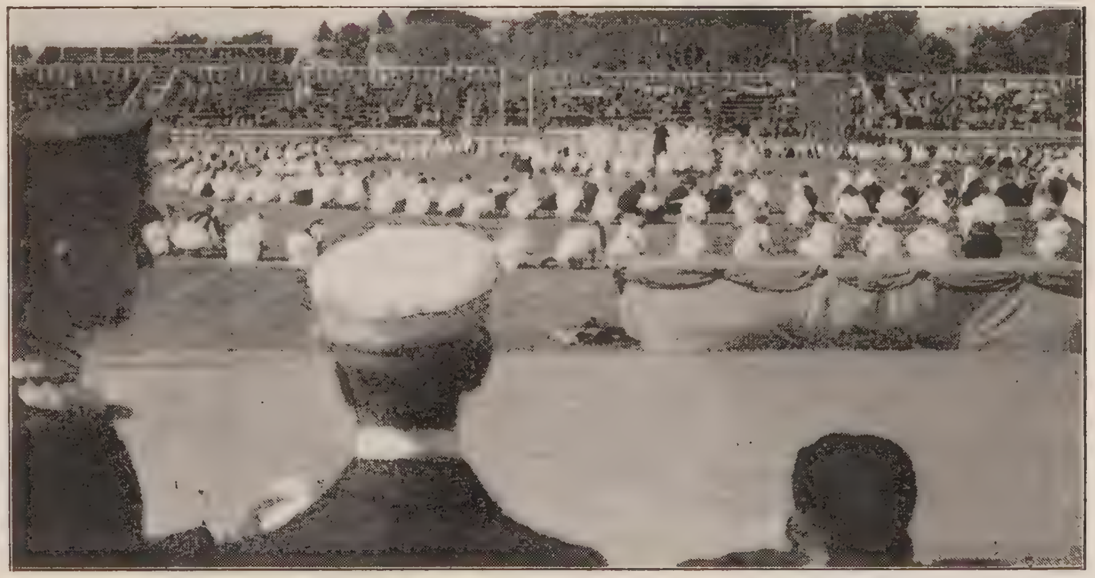
Af kostnadshänsyn blef Skåne det enda landskap, som kunde låta representera sig i alla de grupper, inbjudningen omfattade (se sid. 13) och sål. uppträda med en större representativ gemensam afdelning. Detta framtvingar med nödvändighet att platserna för afhållandet af de allmänna svenska gymnastikfesterna måste växla. Dessa böra lämpligen återkomma hvart tredje eller fjärde år.

Det har förut visat sig i Malmö att gymnastikfester ensamma ägt förmågan att fängsla deltagarnas och åskådarnas intresse. Men för att kunna uthärda konkurrensen med en sådan attraktion som Baltiska utställningen visade sig vara, hade fordrats antingen att festen afhållits inom utställningsområdet eller en ännu större stad än Malmö. Det torde därför vara tillrådligt att ej förlägga dessa fester till platser, där utställningar o. d. pågå, utan anordna dem som fullt själfständiga fester. De böra och kunna då bli mera uppskattade så som de förtjäna att bli det — som ett af de värdefullaste medlen att drifva fram intresset för och förståelsen af den frivilliga gymnastiken inom landet. De skola då ock säkerligen så småningom kunna beräknas blifva mera bärande i ekonomiskt hänseende. Härtill måste fästas stort afseende, enär kostnaderna för en stor gymnastikfest, oaktadt all sparsamhet, måste bli relativt stora.

De i samband med den Baltiska gymnastikfesten anordnade *gymnastikkongresserna* visade sig fylla ett stort behof och utbytet af desamma blef i gymnastiskt hänseende mycket godt. Det torde därför kunna vara skäl att oftare upprepa dessa, och då de ej draga stora kostnader och ej baseras på att en större allmänhet som betalande åskådare skall understödja dem, kunna de gärna återkomma hvarje eller hvart annat år och kunna dessa kongresser med fördel förläggas till platser, där något af särskildt intresse förefinnes, exempelvis en utställning.

Slutligen må särskildt framhålles, att visserligen lyckades det ej kommittén förmå de andra baltiska länderna att deltaga med så stora afdelningar som inbjudningen medgaf (inkvartering intill 400 pr land), men blefvo dessa i stället så mycket mer representativa. Vi stå i stor tacksamhetsskuld till dessa länder, Danmark, Finland och Tyskland, ej blott för de uppoffringar af tid och pengar, som deras deltagande kräft, utan ock för hvad vi kunnat lära oss genom deras,





Lekuppvisning af Föreningen för friluftslekar i Malmö och af Stockholms folkskolor.

hvar och en efter sin måttstock, särdeles framstående prestationer. Den Baltiska gymnastikfesten har ej blott haft sin styrka i den talrika anslutningen från Sverige och framför allt från Skåne, utan ock genom det tillfälle den beredt den gymnastikintresserade allmänheten, gymnasterna själfva och deras ledare att få *någon* inblick uti det mål, för hvilket och de medel, med hvilka våra grannländers representanter för fysisk fostran arbeta. Vi äro så vana att höra och läsa att den svenska lingska gymnastiken är det förnämsta af alla system, att vi hittills helt försummat såväl att studera andra system än det Lingska som att följa den märkvärdigt snabba och delvis självständiga utveckling detta erhällit i de länder, som infört detsamma. Sådana glänsande prestationer som Fröken Björkstén visade med Gymnastikföreningen för Fruntimmer, Herr Bukh med Delingsførerforeningen och Herr Riskjaier med en gossafdelning från de »Fredriksbergska kommuneskolor» visa oss att vi, läromästarna, redan *nu* ha mycket att lära af dem, lärjungarna. Detta såväl som egen tidigare erfarenhet ger oss anledning framhålla nödvändigheten af att våra gymnastikledare genom resestipendier få tillfälle att studera gymnastikens utveckling i öfriga länder och äfvensom dessas mera betydande gymnastikfester och kongresser för fysisk fostran.

I ej mindre tacksamhetsskuld stå vi till de tre gymnastikinstituten för utbildande af kvinnliga gymnastikledare och deras elever för det de ej skytt de ansträngningar och kostnader, som ett deltagande medfört. Det intresse, med hvilket deras uppvisningar motsågs och åsågs, visar tillfyllest att instituten äfven för den frivilliga gymnastikens utveckling ha en mission att fylla.

Till slut anhålla vi få uttala vårt erkännande och varma tack till alla deltagare och medhjälpare för allt uppoffrande arbete, som nedlagts för det lyckliga genomförandet af gymnastikfesten och gymnastikkongressen.

Angående det rent tekniska i afdelningarnas uppträdande hänvisas till efterföljande artikel af Fru Signe Dahlin.

J. G. Thulin,
Ordförande

Axel Berg von Linde,
Sekreterare

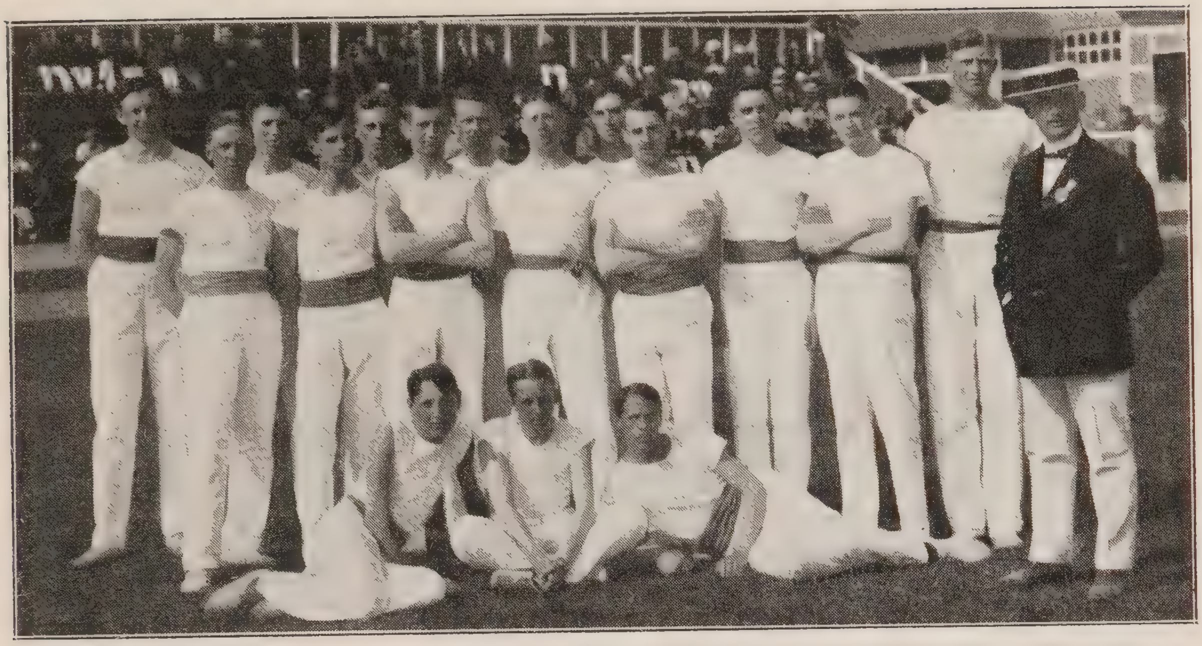
i gymnastikkommitténs arbetsutskott och kongresskommittén.

Intryck från Baltiska gymnastikfesten.

Af Gymn.-dir. Fru *Signe Dahlin.*

Baltiska spelens gymnastikfest betecknar en avgjord framgång inom det gymnastiska arbetet i Sverige. Den Lingska gymnastiken är på väg att bli den stormakt, den huvudfaktor i fysisk uppfostran, som dess skapare en gång hoppats och menat.

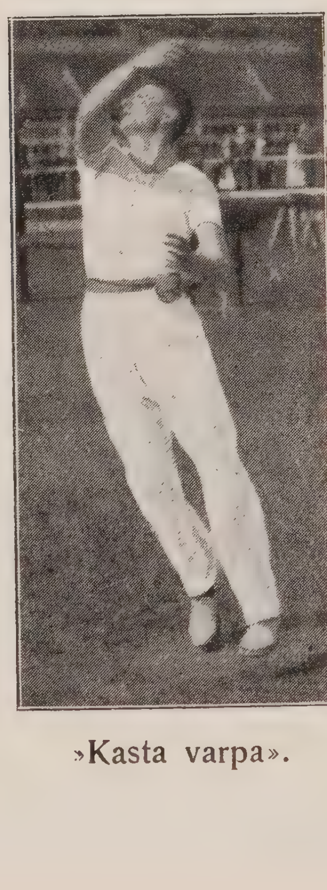
Föreningen för Gottländsk Idrott.



Leklaget.
Ledare: Löjtnant B. A. Lindwall.



»Stöta stång».



»Kasta varpa».

Ingen tävling, inga pris endast en minnesmedalj är det yttre utmärkelsetecknet för den som deltagit i uppvisning. Det är intresse, som drivit alla att offra tid och pängar för att deltaga i den vackra samlingen. Från alla klasser, från skolbänken, från verkstaden, från alla yrken och alla arbeten ha de strömmat, män, kvinnor och barn att samlas i gymnastikens tecken. I defileringen deltogo 60 avdelningar med bortåt 3,000 gymnaster. Det är en stolt summa, då man betänker, att för endast två år sedan tredjedelen ej kunnat uppdrivas med allra största möda. Baltiska gymnastikfesten är den första i sitt slag, må den följas av många, och må deltagarnas led allt framgent tätna.

Det är gott, att vårt folk börjat förstå samlingens makt! Det är det bästa, att vi samlas i hälsans och den naturliga glädjens tecken!

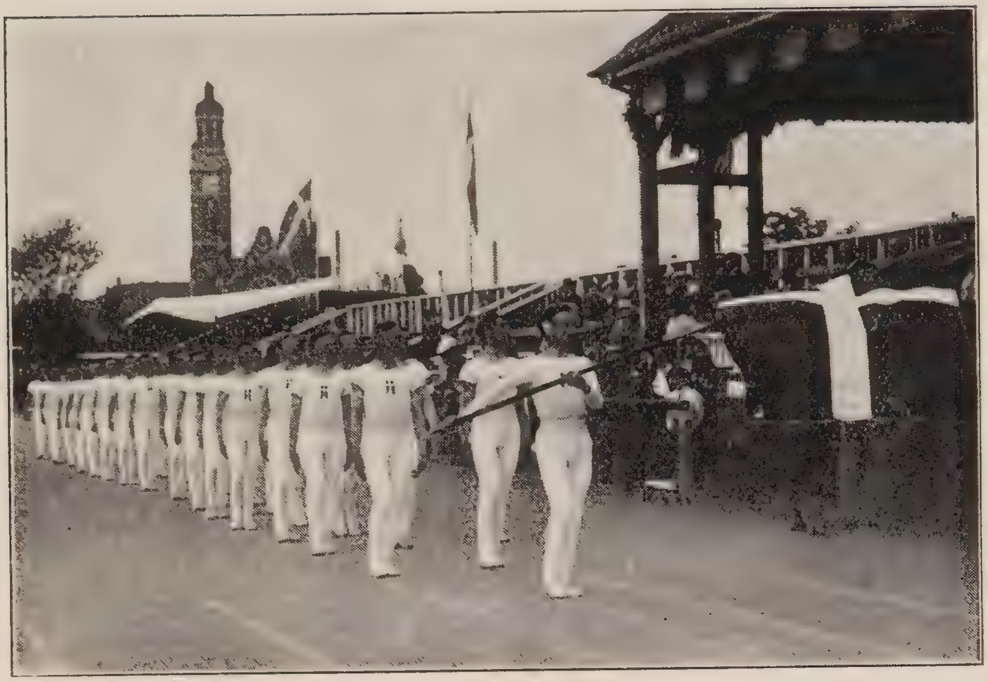
Sådant kvarstår intrycket av den stora festen. När entusiasmen lagt sig, vill den naturliga kritiken ha sitt ord med. Och med lugn skärper man blicken för detaljfelen. På stark och riktig grund står nu gymnastikens byggnad. Småfel här och där i arkitekturen kunna utan fara för verkets bestånd arbetas bort.

Man har nu som vid Olympiska spelen haft tillfälle att jämföra med utlandets gymnastik. Tyskland, Danmark och Finland, väl representerade med respektive 3, 5 och 2 avdelningar.

Danmark.

Danskarna gåvo med Delings förerforening under Hr Bukhs ledning prov på, hur långt man i Danmark hunnit i Lingska gymnastikens utveckling. För den som vid Olympiska spelen 1912 hade tillfälle att se danska tävlingstruppens prestationer, var det överraskande att konstatera, vilka framsteg det gymnastiska detaljarbetet i Danmark under de två sista åren gjort. Marschen har blivit avgjort bättre och hållningen friare. I sin helhet gjorde den manstarka truppen ett synnerligen flott intryck. Programmet, det samma som under kongressen i Paris, var väl valt och utfördes omsorgsfullt. Vid jämförelse med svenska K. F. U. M.-avdelningen, avgick visserligen den senare med seger, men det kan ej dröja länge, innan danskarna, tack vare sin skarpa energi, komma så långt, att de bli oss farliga medtävlare. Dansk Gymnastikforbund hade två avdelningar, en manlig och en kvinnlig. Den förra, under ledning av Stabssergeant Danielsen hade ännu ej karaktären av svensk gymnastik. För mycket av det spända i gång och hållning, och för mycket av dessa »Behændigsövelser», som ej kunna undgå att från gymnastisk synpunkt verka löjliga. Fröken M. Poul-Petersen ledde den kvinnliga truppen, 48 unga damer i mörkblå tricottröjor och mörkblå korta veckade kjolar. Det Poul-Petersenska Institutet utbildar gymnastiklärarinnor, och dess uppfattning om gymnastik avviker i väsentlig mån från den lingska. Man tänkte ofrivilligt på en balettskola, då man såg avdelningens spända,

Danmark.





Delingsførerforeningen, Danmark.
Ledare: Lærer Bukh.



Dansk Gymnastik-Forbunds 2. kvinnliga afdelning.
Ledare: Fröken Inger Rubin.





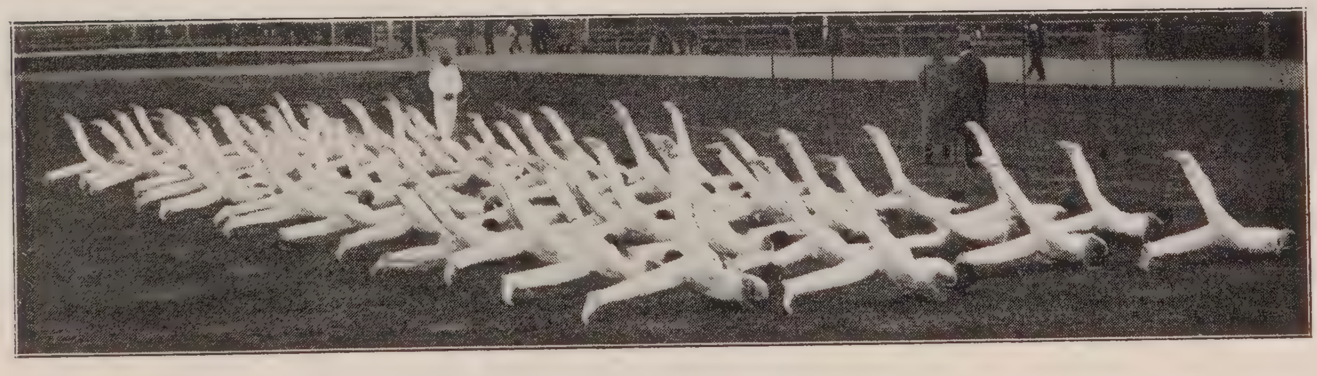
Dansk Gymnastik-Forbunds 1. kvinnliga afdelning.
Ledare: Fröken M. Poul-Petersen.



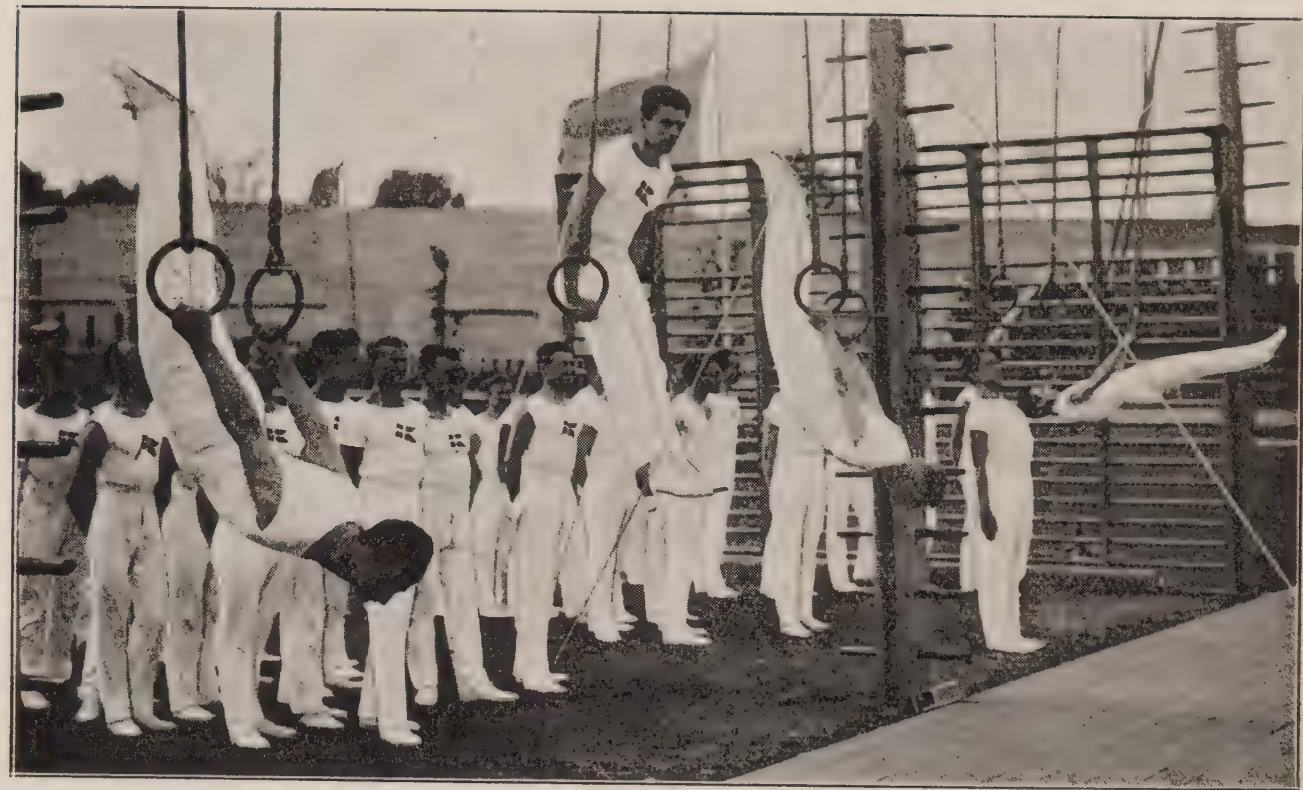
Dansk Gymnastik-Forbunds 1. kvinnliga afdelning.
Ledare: Fröken M. Poul-Petersen.

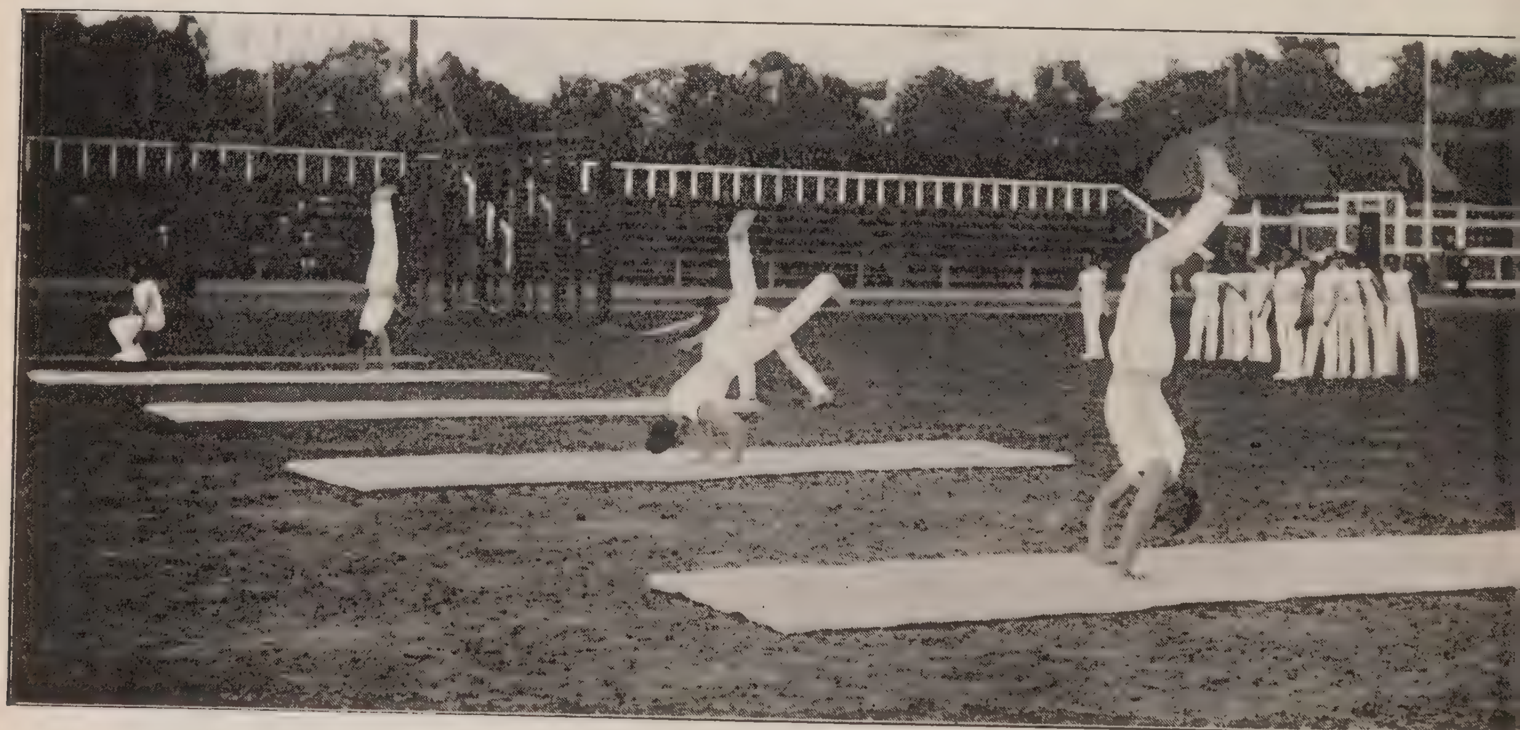


Flickafdelning från »de Københavnske kommuneskoler».
Ledare: Fröken Ellen Dam.



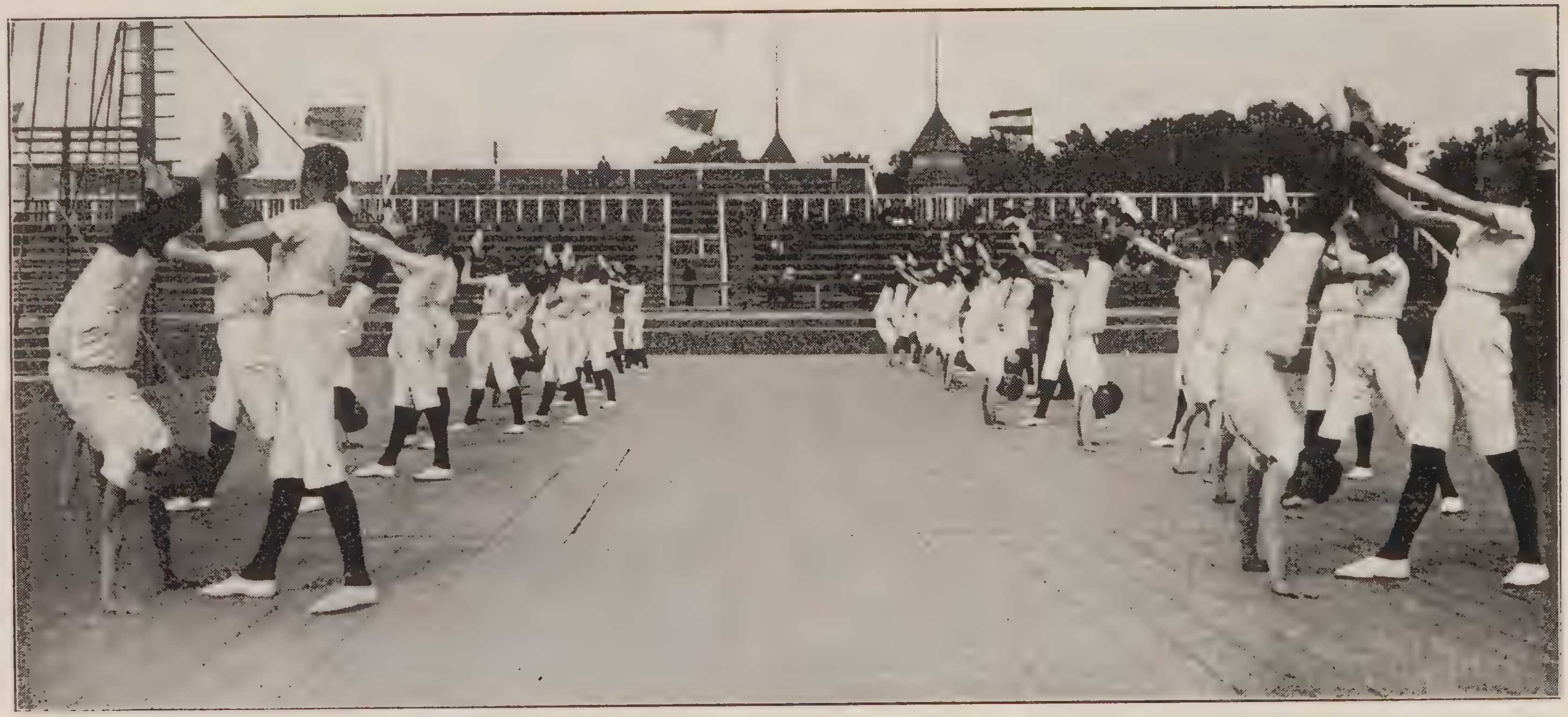
Dansk Gymnastik-Forbunds manliga afdelning.
Ledare: Stabssergeant Danielsen.





Dansk Gymnastik-Forbunds manliga afdelning.
Ledare: Stabssergeant Danielsen.





Gossafdelning från »de Fredriksbergske kommuneskoler», Köpenhamn.
Ledare: Lærer Riskjaier.

konstlade hållning och alltför sträckta vrister. Den som strävar efter isolering och frigjordhet i gymnastiken, erfar avgjort en känsla av missräkning över att se en så felaktigt inriktad utbildning. Programmet innehöll en mängd rörelser, som alla utfördes skickligt, men hårt. Mot slutet visades även en del plastiska rörelser, som än tydligare framhävde likheten med balettkonst. Dansk Gymnastik-Forbund hade ännu en kvinnlig avdelning under ledning av fr. Inger Rubin. Ett synnerligen lyckligt val av dräkt, högblå sweaters och med byxor i samma färg, stämde åskådaren från början sympatiskt för den till ett 80-tal uppgående truppen, som taktfast, ehuru något spänt marscherade in. Spänningen var denna avdelnings huvudfel. Som hävrörelse visades omslagsgång å båglina med bensänkning. Utförd med sänkning av benen är denna rörelse för stark för kvinnliga gymnaster och borde bannlysas från deras övningar. Trevligt var det låga flyghoppet på plintavsats med armsvängning utåt, högt upphopp och vackert nedhopp.

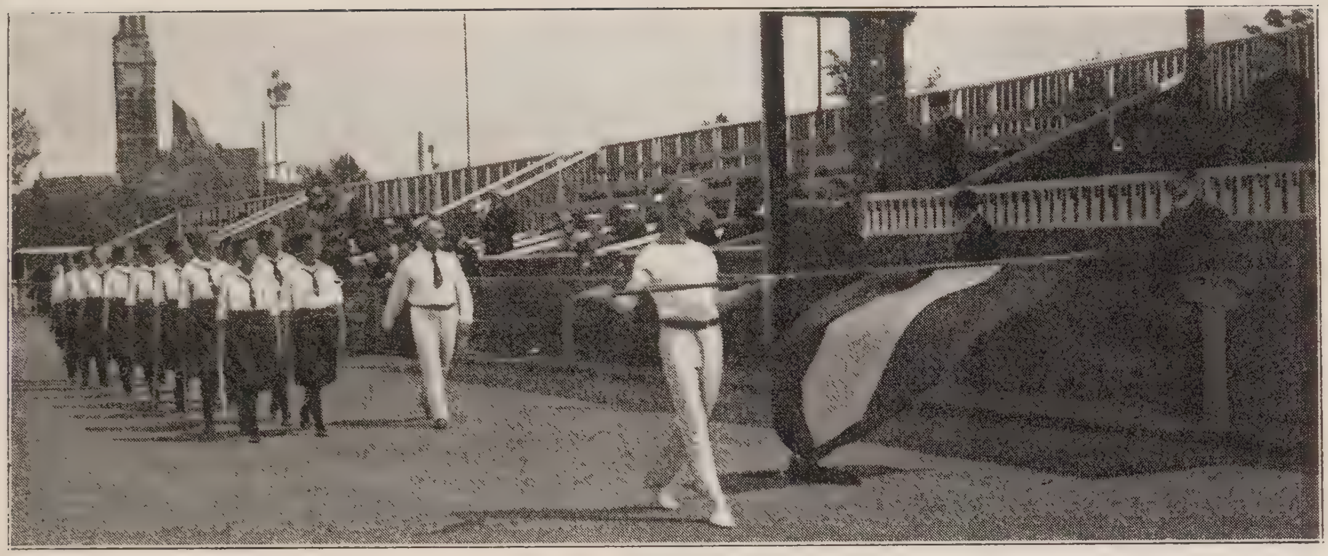
Uteslutande glädje beredde den 54 man starka danska gosstruppen från »de Fredriksbergske Kommuneskolor» under herr Riskjaers ledning. Det var karaktär i deras gymnastik. Ledaren hade ej sparat energi och arbete. Han hade truppen fullständigt i sin hand. Det är sådana krafter vi behöva. Programmet var trevligt och genomgicks raskt. En anmärkning måste dock riktas mot spännböjningen på detta stadium. Utmärkt var däremot fria hoppet, som i mjukhet nästan stod över varje liknande hopp. En varning för faran av för stark inspirationsställning är måhända också på sin plats.

Samtidigt med gossarna uppvisade fr. Ellen Dam 50 småflickor från »de Köbenhavnske kommuneskoler». Dessa ledo på jämförelsen. Inledningsvarvet gick tungt och långsamt. Barngymnastik måste framför allt ha hjälp av fantasin, om den skall bli, vad den bör vara, och man saknade här i väsentlig grad liv och glädje. Flera av rörelserna voro för svåra. Som motvikt mot tyngden förekommo i slutet av dagövningen flera lekar, vilka dels även de ej fyllde måttet av liv och dels voro för många. Det allmänna intrycket av det gymnastiska arbetet i Danmark var gott. Man har där i motsats till i vårt land på frivillighetens väg infört Lings gymnastik. Naturligtvis har till en början detaljarbetet lidit härav, men ett par av trupperna här läto se, hur långt man på kort tid har hunnit i utveckling.

Tyskland.

Två tyska avdelningar från Deutsche Turnerschaft, en manlig och en kvinnlig representerade Turnen. På Olympiska spelen i Stockholm blevo de tyska turnarna bemötta med ett medlidsamt löje, men tyskarna skulle ej vara det folk de äro, om de ej nu visat sig ha förstått 1912 års dyrbara lärdomar. Det var en mönstertrupp, som nu under Oberturnlehrer Arno Ku-

Tyskland.

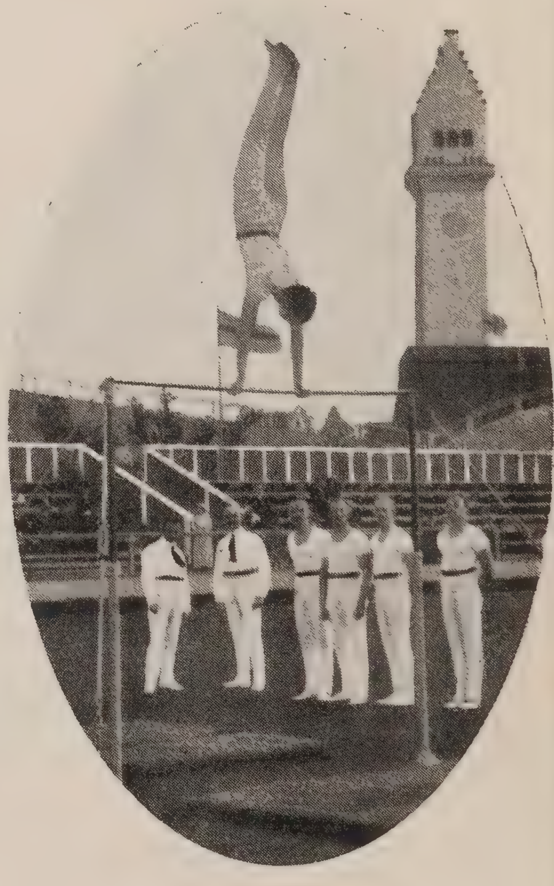




Deutsche Turnerschaft, kvinnlig afdelning från Kiel.
Ledare: Turnlehrer Th. Brodersen.



Deutsche Turnerschaft, manliga afdelningen.
Ledare: Oberturnlehrer Arno Kunath, Bremen.







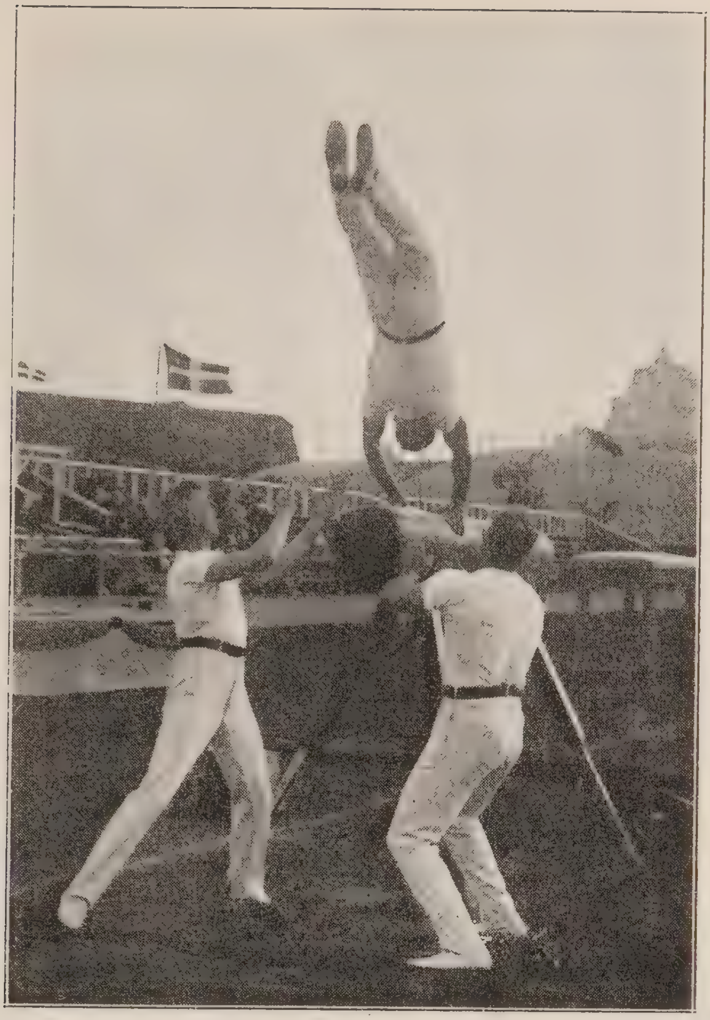


Deutsche Turnerschaft, Tyskland.
Ledare: Oberturnlehrer Arno Kunath, Bremen.





Deutsche Turnerschaft, kvinnlig afdelning från Kiel.
Ledare: Turnlehrer Th. Brodersen.





Deutsche Turnerschaft. Ledare: Oberturnlehrer Arno Kunath, Bremen.

naths ledning tågade in på Baltiska Spelens stadion. Programmet var typiskt. Serierörelser under idelig räkning eller efter musik, nästan utan undantag inledda med utfall. Men hållningen var god, och ehuru rygg- och skulderpartier lämnade mycket övrigt att önska, strävade dock var och en att spänna ihop den styva ryggen, så gott sig göra lät. Detta gäller även barr- och räckrörelserna och de högre hoppen med hjälp af fjädrande språngbräde. Det är ej lönt att söka beskriva någon av dessa akrobatkonster, man kan endast hoppas, att de ej på något sätt ha manat de unga oerfarna, applåderande åskådarna till efterföljd. Den kvinnliga truppen var den förra lik. Den leddes av Turnlehrer Th. Brodersen. Turnen som kvinnogymnastik är vederstyggligt. Dessa 16 unga flickor visade efter tysk måttstock prov på en avsevärd skicklighet. Men var fanns mjukheten, behaget, skönheten? Stela, styva och ryckiga följde rörelserna. Ansiktsuttrycket visade järnhård energi och beslutsamhet. —

Turnen är med sin underbara organisation en stormakt. Var tre tyskar äro församlade finns en Turnverein. En sådan entusiasm är storartad, skada blott att den har felaktiga mål och medel. Fysisk uppfostran är ett okänt begrepp för turnaren, allt går ut på individens turnskicklighet. Vi ha allt att lära av Turnens organisation, men tyskarna ha allt att lära av vårt system.

Finland.

Med en vemodskänsla såg man den lilla finska truppen under gymnastikdirektör fröken Anna-Lisa Petterson tåga in. Det var 20 st. utvalda ur föreningen Finlands kvinnliga Gymnaster. Tung och behärskad var inmarschen, något tung även den vackra, mörkblå dräkten med finska vapnet på ärmen. Det förtjänar att omnämnas, att blus och byxor voro gjorda i ett med midjan rätt högt markerad, synnerligen lämpligt och praktiskt. Dagövningen var riktig, och den utfördes väl. Samtidigheten kunde ha varit bättre. Det hela gjorde ett redbart, om än tungt intryck; inga hastiga lätta rörelser, ingen växling i takten. Den som känner Anna-Lisa Pettersson från hennes livliga föreningsverksamhet i Helsingfors, hade väntat sig hennes ledning mera livande, mera individuell.

Ännu en finsk uppvisning har jag att tala om, Gymnastikföreningen för Fruntimmer under gymnastikdirektör fröken Elli Björksténs ledning, men jag ber att få återkomma till den i annat sammanhang.

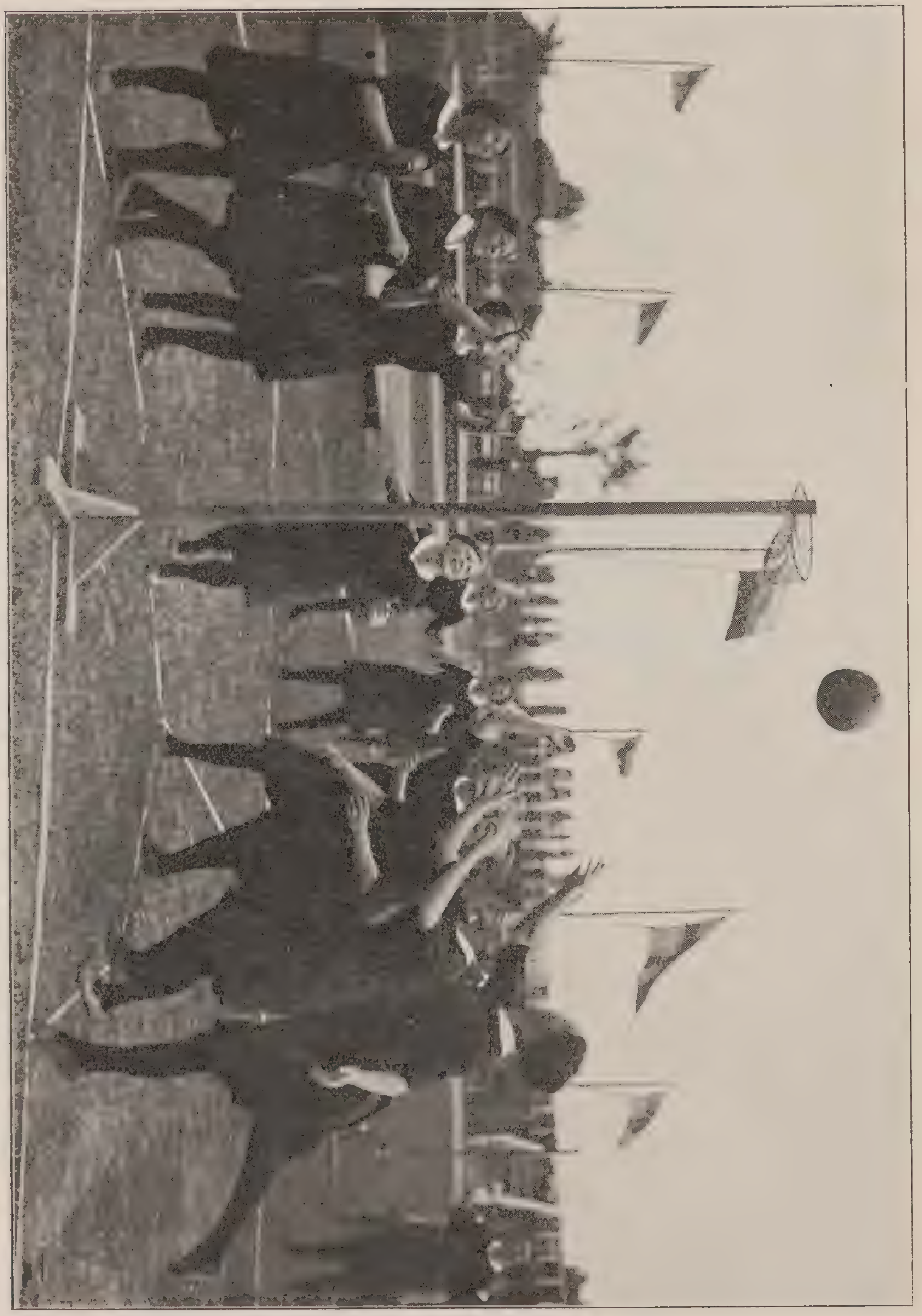
* * *

Innan jag avfärdar de utländska avdelningarnas gymnastik, nämnda trupperna höll tiden för uppvisningen. Den manliga
nämnda trupperna höll tiden för uppvisningen. Den manliga
tyska avdelningen kom t. ex. 20 min. för sent och använde 1 ½



Deutsche Turnerschaft, kvinnlig afdelning från Kiel.
Ledare: Turnlehrer Th. Brodersen.

Finland.



Korgboll af Finlands kvinnliga Gymnaster. Ledare: Fröken Anna-Lisa Pettersson.

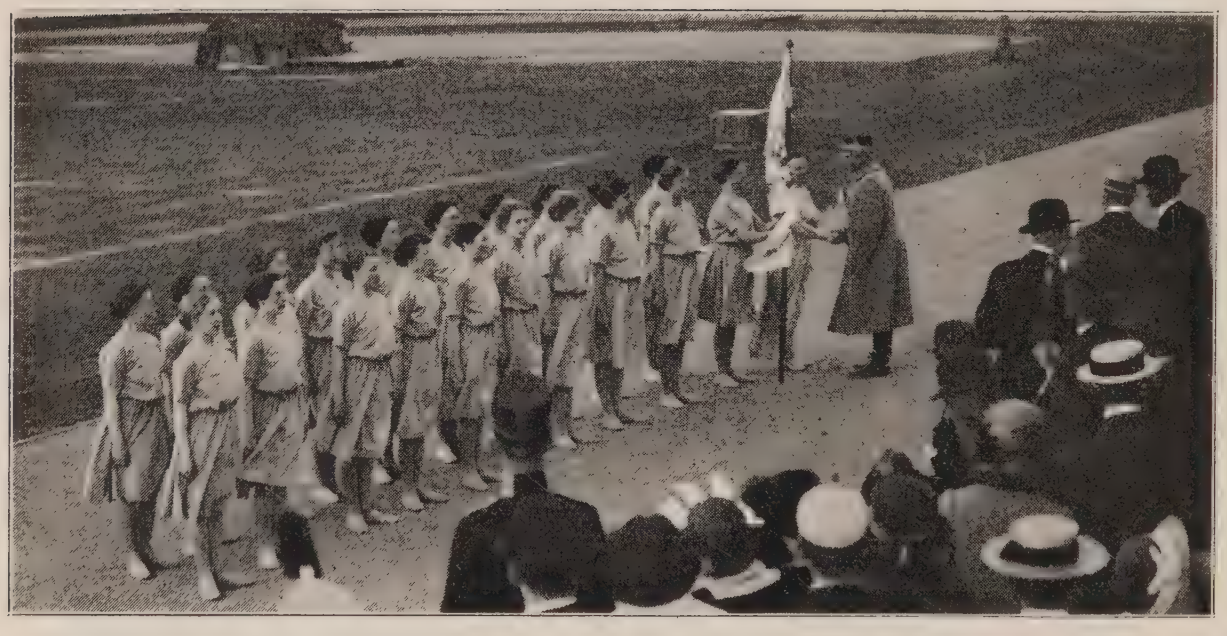


Finlands Kvinnliga gymnaster.
Ledare: Fröken Anna-Lisa Pettersson.



Gymnastikföreningen för Fruntimmer, Helsingfors.
Ledare: Fröken Elli Björkstén.





Gymnastikföreningen för fruntimmer, Helsingfors.
Ledare: Fröken Elli Björkstén.





Gymnastikföreningen för Fruntimmer, Helsingfors.
Ledare: Gymn.-dir. Fröken Elli Björkstén.

i st. f. en timme, som den begärt för sin uppvisning och den danska samma afton över 1 tim. i st. f. 45 min. Vi äro i Sverige ej vana att arrangera gymnastikfester av dennas omfattning, men alla svenska avdelningar tågade punktligt in och använde ej mer än de föreskrivna 45 min.

Sverige.

De svenska uppvisningarnas rad inleddes av Sveriges manliga trupp, 600 man under löjtnant Oswald Holmbergs ledning. I en så stor trupp spelar för utseendets skull rättningarna den största rollen, och för den oinvigde måste det ha förefallit gåtfullt att se de jämförelsevis hastiga utryckningarna till snörräta linjer, när man betänker att truppen i sin helhet ej haft mer än 3 samöfningar. Utan vissa rättesnören hade det varit omöjligt, och dessa funnos och bestodo i 600 små metallplattor, som på visst avstånd från varandra voro fästa i marken. Idén är tysk och har förts till Sverige av kapten J. G. Thulin. Egentligen förstummades till en början kritiken inför den mäktiga anblicken av en så stor avdelning, allra hälst som det var första gången i Sverige. Men man fick snart något att jämföra med och då skärptes fordringarna! Sveriges kvinnliga trupp, 450 st. uppträdde omedelbart efter, och den stod högre i alla avseenden. Dessa stora gymnastikfester arbeta på gymnastikens popularisering. Det är rätt och riktigt. Men man må tillse, att värdet av de gymnastiska prestationerna ej därigenom sänkes. Det är ett ansvarsfullt arbete de frivilliga gymnastikföreningsledarna ha, och man måste fordra av dem, att de ock inse detta. Programmet var utskrivet så, att var och en ledare med lätthet kunnat inöva det, och dock är det tämligen tydligt, att en avsevärd kontingent av den manliga truppen ej nedlagt någon särskild möda i fråga om behärskning av de rätt enkla rörelserna. När den kvinnliga truppen under gymnastikdirektör fr. S. Annerstedts ledning utförde sitt vackra program var intrycket ett helt annat. Lugnt och med i vissa fall fullkomlig samtidighet följde rörelserna varandra. Det låg ett stort arbete hos de skilda avdelningarna och hos ledarinnan för dagen bakom denna uppvisning.

Nästa svenska uppvisning var Tidaholmsgymnasternas, en manlig avdelning på 24 och en kvinnlig på 20 st. under ledning av respektive Dist. korp. V. G. Erickson och Rektor G. Malmgren. Materialet var här ej det bästa, men så mycket mera heder att ha fört det till uppvisning. Felaktig var de manligas höga balansgång med sträckvåghalvst. mellanställn. Hög balansgång är svår för varje manlig individ, och därtill med denna mellanställning, som är outförbar för en person med stel rygg. Det vore önskvärt, att ledarna så mycket som möjligt strävade efter omväxling i programmet. Onekligen blir det

Sverige.



Sveriges kvinnliga gymnastiktrupp.
Ledare: Fröken S. Annerstedt, Malmö.

monotont att se avdelning efter avdelning göra samma balansrörelser, samma hävrörelser och samma hopp. Vad de kvinnliga beträffar, var det bättre i det avseendet; somliga bjödo på angenäma överraskningar både i fråga om uppställningar och program. Tidaholmsflickornas hållning gav övrigt att önska. På flera håll såg man rätt betydlig svank. Men andemeningen var god, och man hade sympati för båda trupperna.

Efter Tidaholm kom Gymnastikklubben Gymnos från Stockholm, ledd av löjtnant N. Granfelt. Med undantag av en dålig spännböjning och några små detaljfel gymnastiserade denna avdelning ytligt sett bra. Men det är ej nog. Vid jämförelse med danska truppen under hr Bukh kommer Gymnos ett stort steg efter. Hr Bukh *ledde,* han var med, han var ett med sin avdelning, och det var måhända det, som blev avdelningens styrka. Det är samma sak med Sixten Andersson. Han gjuter liv i gymnastiken, åskådaren får se mer än en samling välvuxna gestalter, som utföra kroppsrörelser. Han ser det pedagogiska ledningsarbetet, sammanhållningen av olika karaktärer, olika viljor till ett, till en enda övertygande makt. Det är *så* Lings gymnastik skall verka, det är *så* den skall göra en oöverskådlig nytta i folkuppfostrans tjänst.

Gymnos efterträddes på Skådebanan av två Göteborgsavdelningar: Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds manliga och kvinnliga trupper, den förra under ledning av gymnastikdirektör Gunnar Aurell, den senare under gymnastikdirektör fr. E. Almgren. Göteborg var väl representerad på festen. Utan att ha det bästa material visade de båda avdelningarna ett synnerligen omsorgsfullt och målmedvetet arbete. Manliga truppen var flärdfri och trevlig, gjorde inga märkvärdiga saker, men intar dock en af de framstående platserna bland alla avdelningarna. Trevlig omväxling erbjöd kvinnliga truppens program. I marschvarvet var en polonäs inlagd, och från ringuppställningen gjordes sidfallst. bendelning. Bland hoppen avvek ett utomordentligt flott utfört gäddhopp från vad man förut sett. Det är glädjande att se så mycket livaktighet och intresse. En särskild éloge förtjänar balansgången, som gjordes vårdat och vackert trots blåsvädret. Om man undantar, att inledningsvarvet var något tryckt, löpningen ej den bästa, och att det varit vackrare, om fötterna varit något mera sträckta i fäkthoppet, kan man oinskränkt berömma den trevliga avdelningen. Om Skånes Idrottsförbunds manliga avdelning gäller i huvudsak det samma som om Sveriges manliga trupp; den var bra, men kunde ha varit bättre. Materialets heterogenitet gjorde det också svårt att här få ett i allo gynnsamt helhetsintryck.

Med spänning emotsåg man uppvisningen av dr. Arvedsons Gymnastiska Institut i Stockholm under gymnastikdirektör fröken Karin Neuendorffs ledning. Det måste förutskickas, att en orkanliknande blåst försvårade såväl själva gymnastiken som led-





Sveriges kvinnliga gymnastiktrupp.
Ledare: Fröken S. Annerstedt, Malmö.

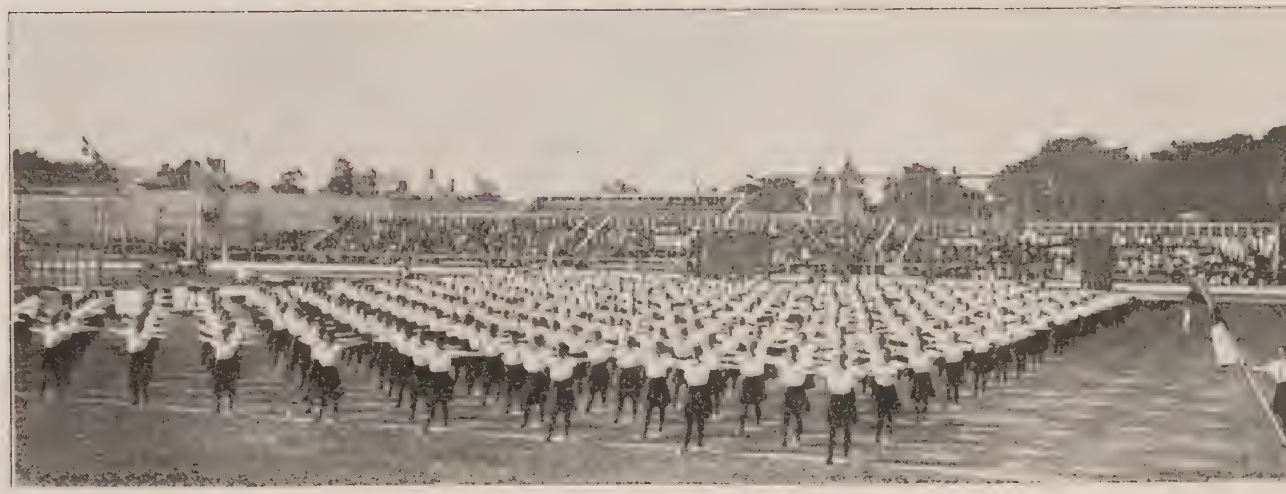
ningen. Fr. Neuendorff hade valt ett program med nästan uteslutande serierörelser och inom dessa rörelser med levande stöd. Utförandet var synnerligen korrekt, som man ju kunde vänta, men frågan är, om man ej väntat sig ännu mera. Med allra största aktning för formrenheten, kunde man ej frigöra sig från känslan av en viss tyngd över det hela, och det är tvivel underkastat, om ej de långa serierna i någon mån buro skulden härtill. De verkade i längden bundna och enformiga. Man skulle även velat ha mera liv och ljus över det hela. Ett utbildningsinstitut skall ju kunna ge det högsta uttrycket för kvinnogymnastiken.

Den världsberömda K. F. U. M.-truppen intog nu platsen under Kamrer Sixten Anderssons ledning. Det blev en stund av lugn och njutning. Programmet är känt och välkänt sedan pariserturen. Precision och samtidighet voro på höjden. Ledaren är här, vad han skall vara: den levande anden i gymnastiken. Kamrer Andersson är ej utbildad gymnast, kanske skulle man, trots hans av erfarenhet skärpta blick, kunna ha en och annan detaljanmärkning. Det gör ingenting, K. F. U. M.-gymnasterna ha sin tradition, och med den segra de allt framgent.

Gymnastikdirektör Fr. M. Kärrberg ledde 2 flickavdelningar från Malmö folkskolor, den ena med 13—15-åringar och den andra av småbarn ur de lägsta klasserna. Småungarna vunno allas hjärtan vid sin inmarsch, de voro knappt större än tennsoldater i sina små vita tröjor med blå och gula band kring ena ärmen. De voro duktiga och gjorde sin ledarinna all heder. Man hade kanske önskat några låga ställningar i inledningsvarvet och en mera begränsad användning av böjställning, vilken ju fordrar en avsevärd isoleringsförmåga för att göras rätt. På de äldre flickornas program förekommo ett par tråkiga rörelser utförda med de gymnastiserandes höga räkning. Avdelningen var ju visserligen rätt stor, men man må undra, om det ej är lämpligare att inöva utan denna räkning. Det blir någonting torrt, tråkigt och själlöst över gymnastiken då.

Sällskapet Gymnastik-Amatörerna, Göteborg, visade en trupp under gymnastikdirektör fröken Märta Taube. Ledningen var här något monoton, men helhetsintrycket var gott.

Under betydligt gynnsammare väderleksförhållanden än vid Arvedsonska Institutets uppvisning marscherade Centralinstitutets eleganta trupp in på det olympiska golvet under gymnastikdirektör fröken Ester Svallings ledning. Centralisternas gymnastik är namnkunnig och vare det nog sagt, att de även här försvarade sitt namn. Mjukt och värdigt, genomgicks programmet. I ett par rörelser brast samtidigheten, men det torde ha berott på, att ledarinnan ej hördes. Vad programmet beträffar, kunde det ha varit mera fordrande i förhållande till avdelningens förmåga. Materialet är ju vårt lands bästa, och man hade därför väntat sig mera krävande uppgifter. En så enkel gångart



Sveriges kvinnliga gymnastiktrupp.



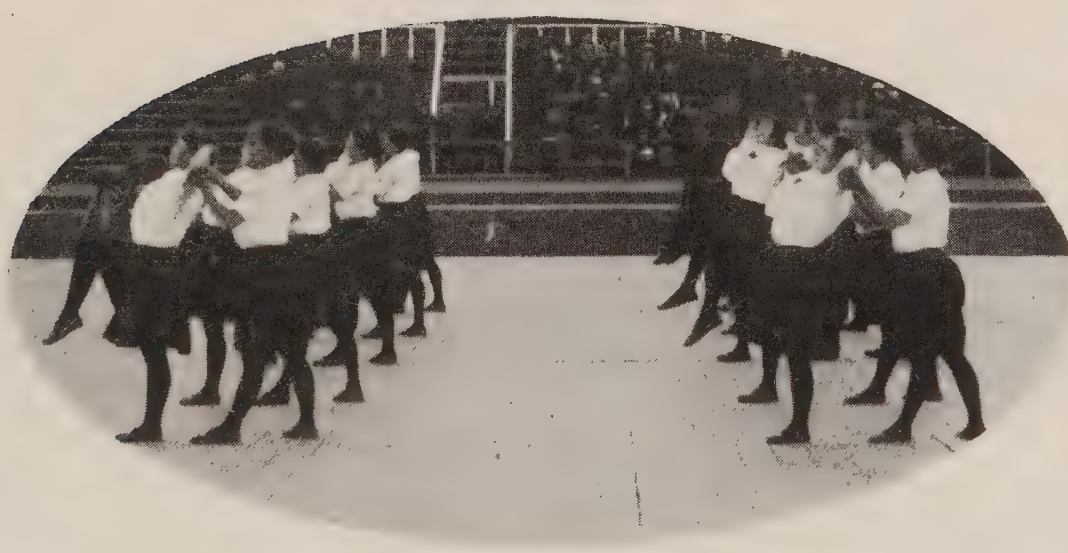
Flickafdelning från Malmö folkskolor.
Ledare: Fröken M. Kärrberg.



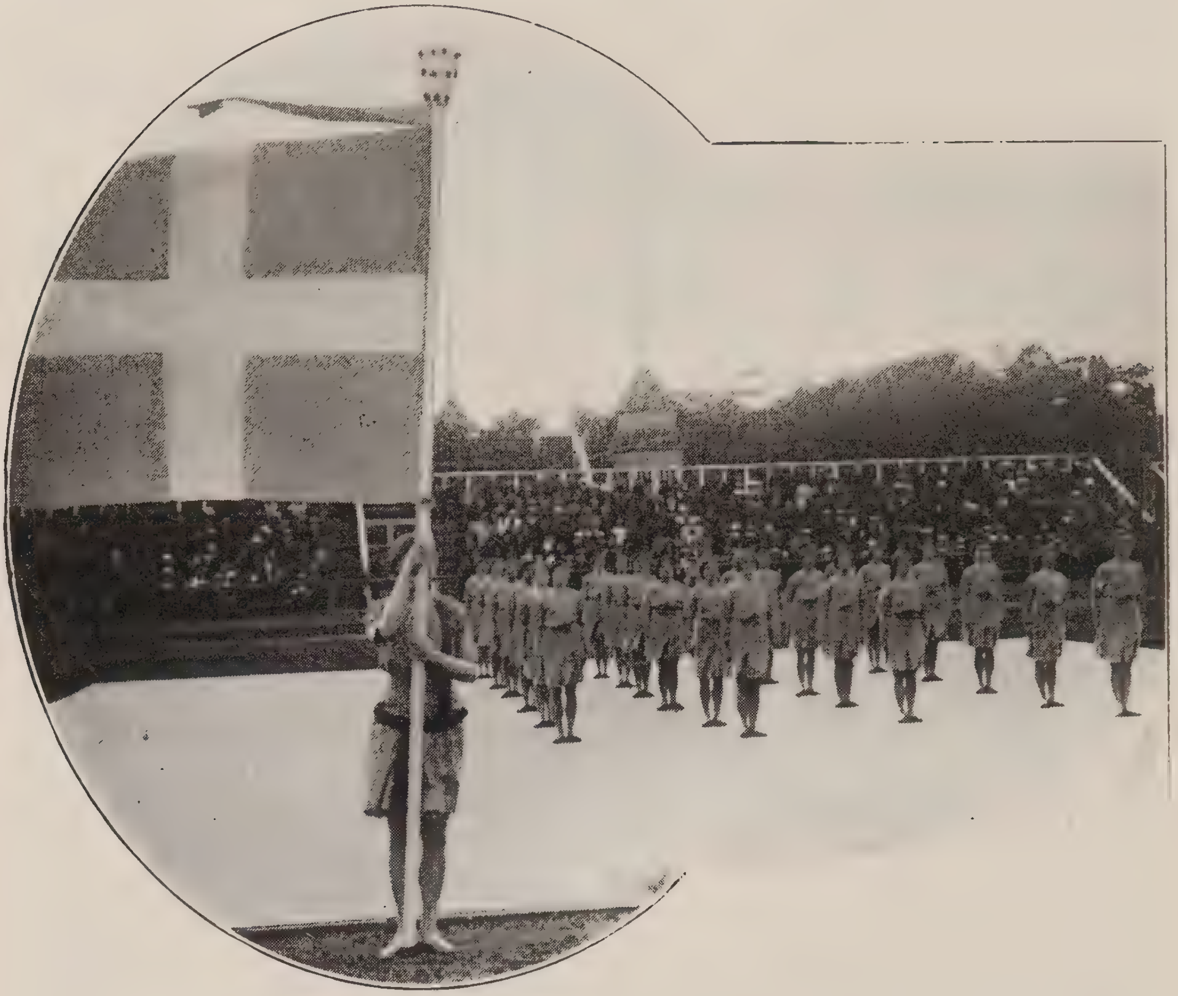


Kungl. Gymnastiska Centralinstitutet.
Ledare: Fröken E. Svalling.





Dr. Arvedsons Gymnastik-Institut, Stockholm.
Ledare: Fröken K. Neuendorff.





Sydsvenska Gymnastikinstitutet, Lund.
Ledare: Fru Sigrid Brattström.





Sydsvenska Gymnastik-Institutet, Lund.
Ledare: Fru S. Brattström.

som fotombyte och låghopp hör knappast hemma som uppvisningsrörelse på detta höga stadium.

Omedelbart efter Centralen intågade Sydsvenska Gymnastikinstitutets gymnaster under gymnastikdirektör fru Sigrid Brattström. En utomordentlig vacker dräkt i högblått med strumpor i samma färg höjde intrycket. Det har sedan kvinnogymnastikens första tider i Sverige varit sed att uppträda i vit blus och mörka byxor. För den som har sinne för linjernas skönhet är det naturligt, att endast en enfärgad, enhetlig gymnastikdräkt kan ge full rättvisa och effekt åt rörelserna. Våra manliga gymnaster skulle aldrig drömma om att ge uppvisning i mörka byxor och vita tröjor, och det är anmärkningsvärt, att man vid Olympiska spelen för första gången tog upp tanken om en enhetlig dräkt för kvinnogymnastiken. All heder åt Sydsvenska Gymnastik-Institutet, som tagit upp idén och utvecklat den. Men låt oss arbeta vidare, ty ännu är ej på långt när målet nått. — Om man sätter isolering, frigjordhet och själfullhet som mål för kvinnogymnastiken kan man ej tveka om, att S. G. I:s gymnaster hunnit längst i arbetet därför. Största förtjänsten av den harmoniska uppvisningen har ledarinnan för truppen. Tum för tum har hon arbetat sig fram till sin nuvarande ståndpunkt. Slentrianen har fått ge vika för nya sanningar. Hela hennes personlighet är med i varje rörelse, hennes ande behärskar och leder varje enskild av deltagarna. Hon ger allt av sig själv.

Det kan brista i samtidighet och precision, ett hopp kan misslyckas, men intrycket av en sådan uppvisning kan därigenom ej minskas, ej fördärvas.

Kapten Littorin gav därefter uppvisning med Stockholms Gymnastikförening på väg till utlandet på turné. Dagövningen var vacker och bjöd på ett par nyheter. Utförandet var, vad precision och samtidighet beträffar, det bästa önskvärda.

Sista Baltiska festdagen började med en uppvisning av Kalmar seminarister under gymnastikdirektör fr. Ella Leijonancker. Ledningen var för tung, men prestationerna gåvo ej anledning till klander. Trevlig var sången under marschen. Samtidigt gymnastiserade under fröken M. Kärrbergs ledning en folkskoleavdelning, redan förut omtalad.

Banan intogs därefter av två avdelningar: Malmö Realskolas Gymnastikförening och Sydsv. Gymnastik-Institutets Gymnastikförening under ledning av resp. Löjtnant A. Sandelin och gymn.-dir. Fru S. Brattström. Båda skötte sig tillfredsställande och särskilt glänste Lundatruppen med ett vackert sidhopp.

Ännu en Göteborgsavdelning ha vi att anteckna, nämligen Folkskoleseminaristerna, ledda av gymn.-dir. A. Karlsson. Materialet var här synnerligen ojämnt och svårt att arbeta med i kroppsligt avseende. Det hade varit lämpligare att välja lättare rörelser. Som allmän anmärkning gäller, att alla hade dålig





Öfre bilden: Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds Kvinnliga afdelning. Ledare: Fröken E. Almegren.
Nedre bilden: Kalmar seminarium. Ledare: Fröken Ella Leijonancker.



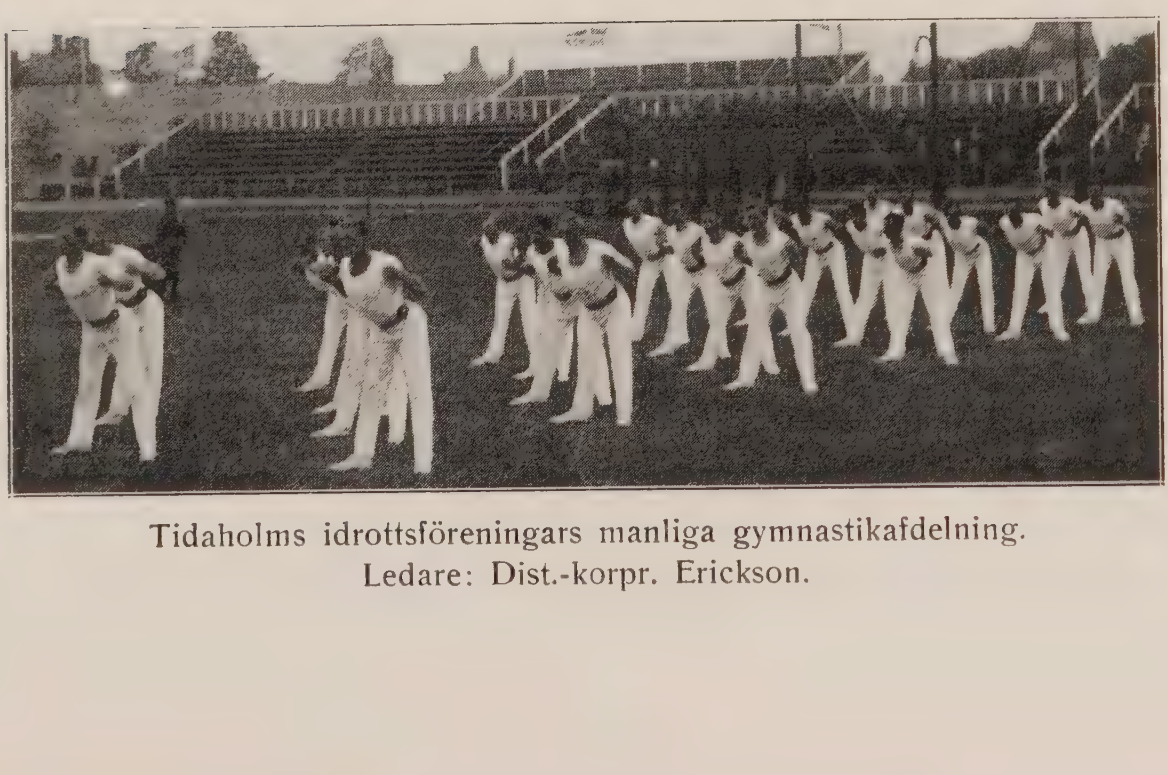
Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds kvinnliga afdelning.
Ledare: Fröken E. Almegren.



Sällskapet Gymnastik-Amatörerna, Göteborg.
Ledare: Fröken M. Taube



Tidaholms Idrottsföreningars kvinnliga gymnastikafdelning.
Ledare: Rektor G. Malmgren.



Tidaholms idrottsföreningars manliga gymnastikafdelning.
Ledare: Dist.-korpr. Erickson.

huvudhållning. En lek, »Herre på täppan», gjordes med gott humör.

Skånes Idrottsförbunds gosstrupp, 500 småpojkar störtade från alla fyra väderstrecken in på gymn.-dir. V. Carlén-Wendels visselsignal och ställde med berömvärd hastighet upp sig på plattorna. Med gosshumör och därtill hörande fart och liv genomgicks halvtimmesprogrammet. Samtidigheten var all aktning värd, och ivern i de strålande ansiktena borgade för, att ledaren i all vänskaplighet nått detta resultat.

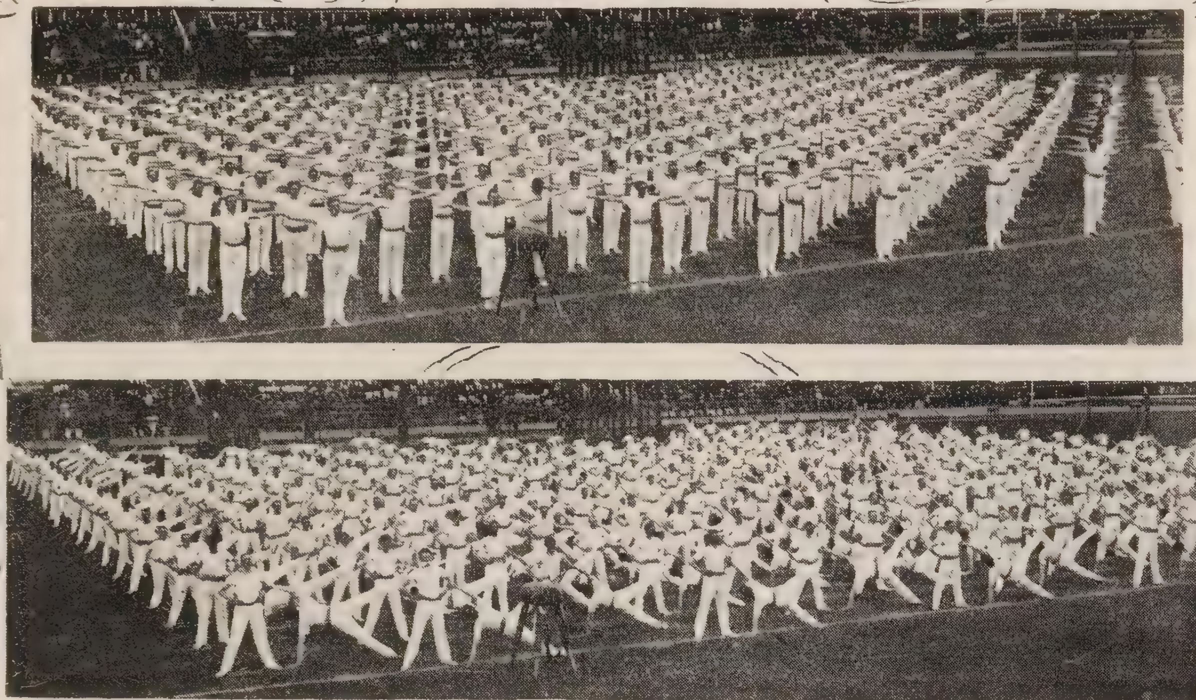
Som avslutning gav den kända och välkända Malmö Gymnastik- och Fäktklubb en trevlig uppvisning under samme ledare.

Ett synnerligen värdefullt bidrag till festen voro lekuppvisningarna av »Föreningen för friluftslekar i Malmö»; av deltagare från Stockholms folkskolor under ledning av överlärare Chr. Wassberg; av föreningen för Gottländsk Idrott under ledning av löjtnant B. A. Lindwall, samt av Finnlands kvinnl. gymnaster under fr. Anna-Lisa Pettersson.

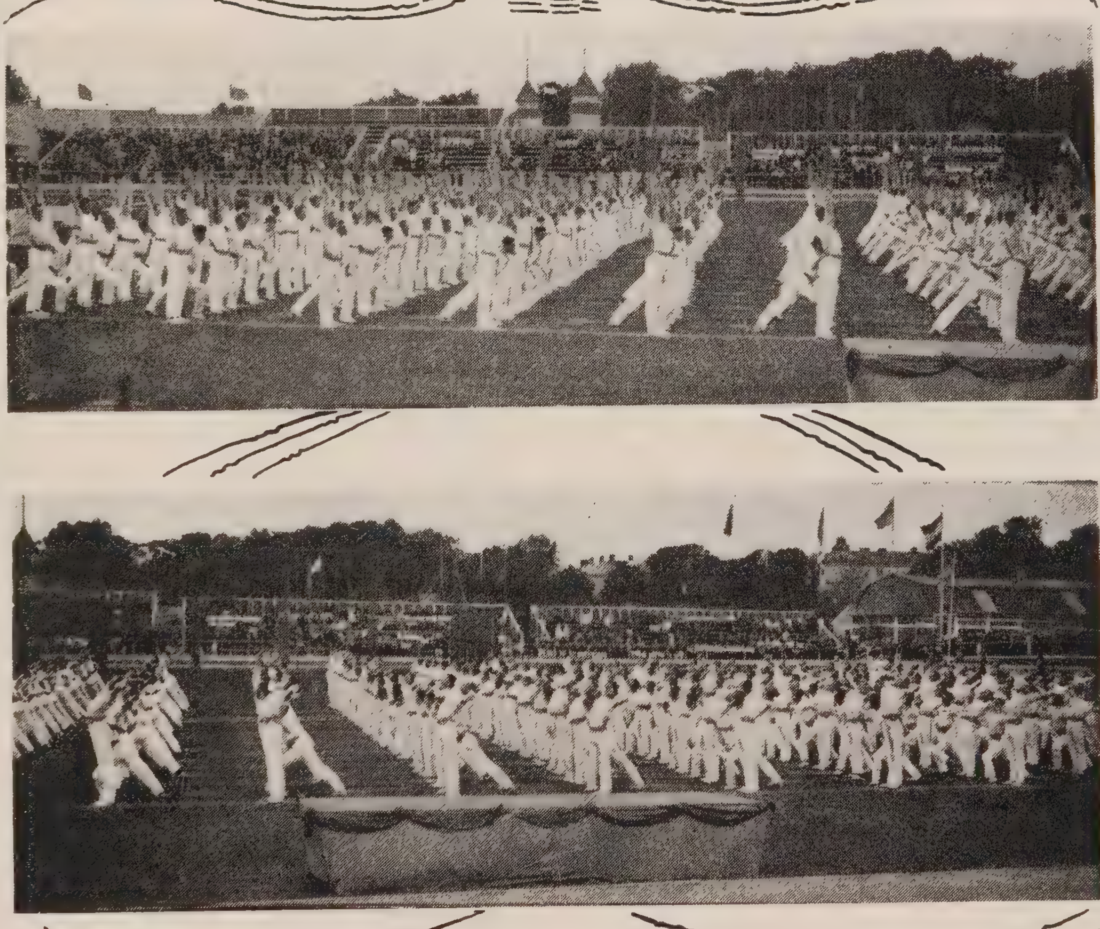
Något utom ramen föll fr. Anna Behles elevuppvisning i rytmisk gymnastik. Det vore alldeles för långt att här ingå på någon som helst utredning av den rytmiska gymnastikens värde som ett led i fysisk uppfostran. Man får nöja sig med att säga, att dess upphovsman, Jacques Dalcroze lägger huvudvikten av densamma vid dess betydelse för studiet av musik, och i detta avseende är den rytmiska gymnastiken redan känd och erkänd. Någon större popularitet kan denna sak väl aldrig vinna, därtill ställer den sig för dyrbar. Uppvisningen var vacker och tilltalande för den ytlige betraktaren, men dess värde i gymnastiskt avseende kan nog bestridas.

* * *

Om Elli Björksténs uppvisning av en avdelning ur Gymnastikföreningen för Fruntimmer i Helsingfors till sist några ord. Att Elli Björkstén har nya, förr oanade synpunkter på kvinnogymnastiken är numera helt säkert kännt av en var. Att hennes teorier går ut på en med kvinnans själsliv mera förenlig uppfattning av kroppsrörelser, att hon arbetar på att frigöra kvinnogymnastiken från den manliga, börjar väl också bli ett känt faktum bland de flesta gymnastikintresserade personer, men även för den fullständigt oinitierade bör hennes uppvisning ha varit nog för att på det tydligaste och vackraste sätt föra fröken Björksténs talan. Flärdfria och anspråkslösa, med högburet huvud och fri hållning marschera finskorna in i sina underbara grå dräkter, även dessa i färg och snitt visande, att dräkten endast skall vara ett komplement till rörelsen. Ett vackert program med många förflyttningsrörelser genomgås. Varje ställning, varje rörelse får sin bestämda karaktär. En armlyftning utåt blir flyktens sinnebild. Ett utfall visar mod och beslutsamhet.



Sveriges manliga gymnastiktrupp.

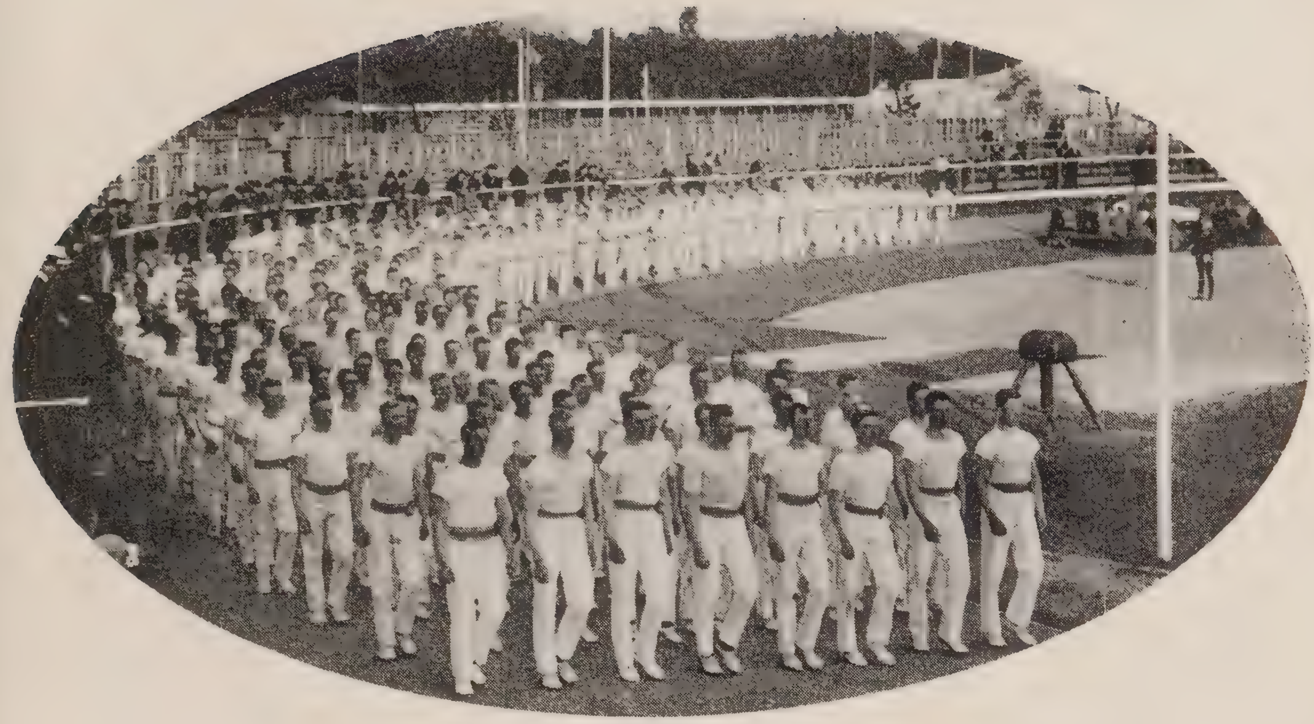


Ledare: Löjtnant Osvald Holmberg, Kristianstad.





Sveriges manliga gymnastiktrupp.
Ledare: Löjtnant Osvald Holmberg, Kristianstad.





Skånes Idrottsförbunds manliga gymnastiktrupp.
Ledare: Löjtnant Oswald Holmberg, Kristianstad.

En förflyttning göres enkelt och lätt. Den blir endast en vacker sammanbindningslänk mellan rörelserna. Man känner med de gymnastiserande. Man småler med dem. Glädjen kommer en närmre, man förstår innebörden av gymnastiken.

Och vari ligger denna underbara makt. Den som känner Elli Björkstén vet, att det ligger i hennes oändliga förståelse för sitt material och hennes oändliga möda att föra det framåt till större frihet och ständig utveckling. Hon förblir i sin ledning människa, kommandot blir hos henne ett samtal med djupaste innehåll mellan henne och avdelningen. Med oändligt tålamod för hon var och en av sina gymnaster genom famlande osäkerhet fram till lugn och klarhet. —

Vi ha detta att lära: vi skola vara människor och ej kommendörer. Endast på så sätt blir gymnastiken allt vad den skall vara. Gymnastiken har vuxit utåt, de frivilligas led tätna allt mer. Men vi måste växa inåt, vår uppfattning om den fysiska fostran måste höjas. En gymnastisk dagövning skall ej endast kommenderas, den skall ledas, men länge nog ha betydelsen av dessa ord förväxlats eller sammanfattats. Och just i dessa dagar, när arbetet för den frivilliga gymnastiken går framåt med allt större steg, är det av största vikt, att ledningsarbetet lägges i rätta händer. Gymnastiken får ej bli till en samling torra kommandoord uttalade av en kommendör, som ej har en gnista intresse för sin avdelning i annat än det som rör det mekaniska utförandet av rörelserna. Vi stå då snart på tyska Turnens ståndpunkt. Hela vårt folk gymnastiserar, men den fysiska uppfostran höjes ej, det hela blir en själlös strävan utan annat än den ytliga skickligheten som mål. Må de nya instruktörer, som utbildas att leda Sveriges frivilliga gymnastik få det pedagogiska momentet tydligt påvisat, och må de ledare, vi redan ha, fördjupa sitt arbete i riktning mot en friare, mänskligare, större uppfattning av Lings gymnastik.



Baltiska Spelens medalj.

(Baksida).



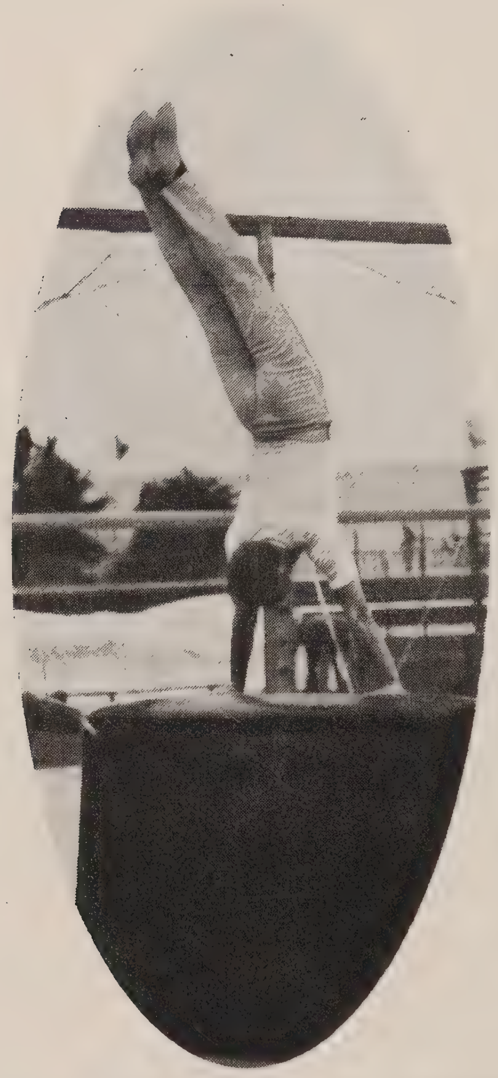
Malmö Gymnastik- och Fäktklubb.
Ledare: Gymnastikdirektör V. Carlén-Wendels.



Stockholms K. F. U. M:s gymnastikafdelning.
Ledare: Kamrer Sixten Andersson.



Stockholms Gymnastikförening.
Ledare: Kapten E. Littorin.

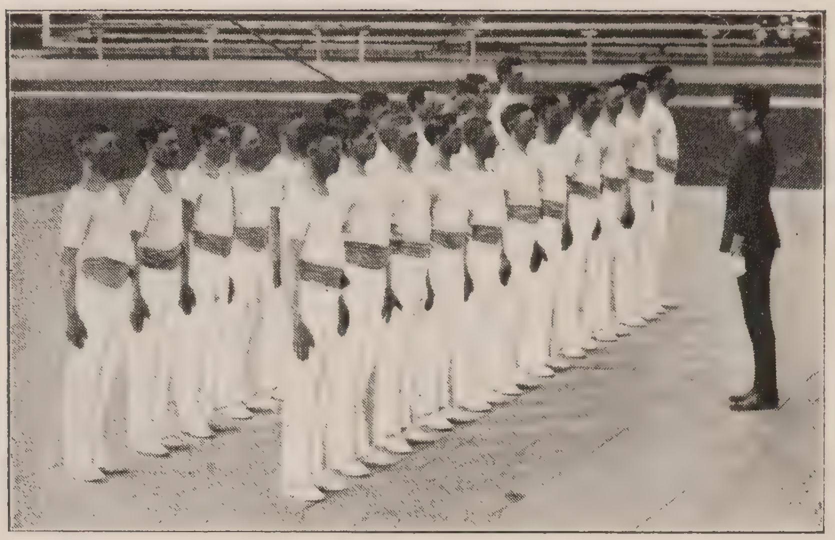


Gymnastikklubben Gymnos, Stockholm.





Öfre bilden: Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds manliga afdelning.
Ledare: Gymnastikdirektör G. Aurell.
Nedre bilden: Gymnastikklubben Gymnos, Stockholm.
Ledare: Löjtnant N. Granfelt.





Göteborgs Folkskoleseminarium.
Ledare: Gymnastikdirektör A. Karlsson.





Malmö Realskolas gymnastikförening.
Ledare: Löjtnant A. Sandelin.





Skånes Idrottsförbunds gossgrupp.
Ledare: Gymnastikdirektör V. Carlén-Wendels.

Skånes Gymnastikförbund.

f. d. Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté.

En återblick.

Den 19 Mars 1910 tillsatte Skånes Idrottsförbund en särskild kommitté att handhafva gymnastiken och fäktningen inom distriktet och fick denna namnet Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté.

Gymnastikkommittén beslöt vid sitt första sammanträde att för att nå sitt mål — höjandet af intresset för den frivilliga gymnastiken och fäktningen inom landskapet — dels i maj månad samma år anordna en instruktörskurs i gymnastik, dels inbjuda till distriktstäflingar i gymnastik och fäktning våren 1911.

Genom mellankommande hinder blef instruktörskursen tyvärr uppskjuten, men ägde distriktstäflingarna rum enligt uppgjord plan.

Vid gymnastiktäflingarna år 1911 följdes Svenska Gymnastikförbundets poängberäkning, och täflades i tre grupper:

Klass I: Militära trupper.
Klass II: Skolgrupper: Grupp 1: Gymnasister.
Grupp 2: Klasserna 1—5.
Klass III: Idrottsföreningar.

Hvarje ledare hade rättighet att själf uppsätta programmet för sin afdelning. Sammanlagdt 12 afdelningar med cirka 150 gymnaster fullföljde täflingarna och intresset härför visade sig öfverallt mycket stort.

Af dessa afdelningar sändes tvänne, Kungl. Wendes artilleriregementes och Lunds Katedralskolas Idrottsföreningar, att representera landskapet vid den XIII. Svenska Gymnastikfesten i Stockholm den 17 och 18 April 1911.

Naturligtvis begingos en del fel vid arrangemangen och bedömningen af dessa första täflingar, och man fann även dels att Svenska Gymnastikförbundets poängberäkning ej var fullt lämplig, dels att valfria program oerhördt försvårade en rättvis bedömning.

Nya bedömningsgrunder för täflingarna uppgjordes därför, ett gemensamt program utarbetades, hvilket genom att i hvarje rörelsehvarf upptaga ett flertal rörelser medgaf ledaren en viss handlingsfrihet och klassindelningen specialiserades mera än förut.

Vid gymnastiktäflingarna år 1912 hade Gymnastikkommittén således betydligt säkrare grund att stå på och de 16 afdelningar med cirka 220 gymnaster, som detta år deltogo, visade sig ock mera tillfredställda med resultatet af bedömningarna än föregående år.

Af deltagarna hade Gymnastikkommittén äfven glädjen sända 50 gymnaster till Olympiska spelen i Stockholm 1912, däraf 3 man till täflingsgruppen.

Nu hade emellertid den stora allmänheten fått upp ögonen för den stora betydelsen af dessa gymnastikfester, och från flera håll inströmmade anhållan om att få deltaga festerna men endast i form af uppvisning.

På grund häraf beslöt Gymnastikkommittén, att år 1913 äfven inbjuda till uppvisningar, i hvilka kvinnliga afdelningar särskildt uppmanades deltaga.

Nya bedömningsgrunder — i hufvudsak desamma som vid Olympiska spelen i Stockholm 1912 — infördes och tvänne olika program, ett för äldre och ett för yngre, utarbetades, mera detaljbestämda än förut och försedda med förklarande anmärkningar. Härigenom och genom att dessutom än mer specialisera gruppindelningen sökte man uppnå så stor rättvisa som möjligt vid bedömningen.

Åt programmet för yngre gafs en prägel af ungdomlighet genom bestämmelsen att lekar och sång skulle förekomma. Genom att vid häfrörelser, balansrörelser på redskap och hopp betygsätta individens prestationer ökades möjligheten för en god gymnast att höja afdelningens poängsumma.

Att man härigenom slagit in på en riktig väg visade tillfullo resultatet af anmälningarna till 1913 års gymnastikfest — 39 afdelningar med sammanlagdt omkring 600 gymnaster anmälde sig till dessa.

Festerna pågingo 9 dagar i städerna, Malmö, Lund, Kristianstad och Ystad och åskådarna kunde räknas i 1,000-tal.

För att än ytterligare höja intresset utsändes några afdelningar till olika platser i Skåne, som ej voro representerade vid festerna, och dessutom hölls af sekreteraren ett flertal föredrag, gående ut på att i Skånes städer bilda Gymnastikförbund med mönster af »Stockholms allmänna gymnstikafdelningar».

Verkan häraf framgår af efterföljande styrelseberättelse.

Fäkttäflingar anordnades som sagdt äfven af Gymnastikkommittén år 1911, hvarvid täflades i tre grupper:

Herrar: Å florett och värja.

Damer och skolungdom: Å florett.

10 herrar, 10 damer och 23 skolynglingar fullföljde täflingarna.

Då Svenska fäktförbundet i januari 1912 afhållit årets distriktsmästerskapstäflingar i fäktning i Stockholm i samband med uttagningstäflingarna till Olympiska spelen, anordnades detta år icke några sådana för Skåne.

År 1912 utlyste Gymnastikkommittén distriktsmästerskapstäflingar i fäktning, men då arbetet för gymnastiken nu tagit en så stor omfattning, måste Gymnastikkommittén i Mars månad detta år öfverlåta arrengerandet af fäkttäflingarna till en särskild kommitté, Skånes Idrottsförbunds Fäktkommitté.

Angående Skånes Gymnastikförbunds planer för den närmaste framtiden se årsberättelsen för sista arbetsåret.

B. v. L.

Berättelse öfver arbetsåret 9/3 1914—11/4 1915.

År 1914 kommer alltid att förblifva ett märkesår i den svenska frivilliga gymnastikens historia. Den under detta år afhållna XIV allmänna svenska och Baltiska spelens gymnastikfest eller som den med ett gemensamt namn brukar kallas, den Baltiska Gymnastikfesten, samlade öfver 3,000 aktiva utöfvare af gymnastik och friluftslekar, och talrika voro de uppslag och lärdomar, som deltagarna i dessa och i de Baltiska kongresserna för frisk- och sjukgymnastik medförde hem. Danmark, Finland och Tyskland sände sina bästa trupper för att framvisa sina system eller huru de tillämpade Lings gymnastik, och för den vakne iakttagaren gafs rikliga tillfällen att se och jämföra detta med vårt system och hvad vi själfva förstått att tillgodogöra oss däraf.

Då Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté fått sig anförtrodt att ordna denna fest, blef helt naturligt allt arbete inom Skåne under det närmast föregående året inriktadt härpå. Utgående från principen att genom massuppvisningar söka få *alla* med, och att genom att sammanföra landskapsförbund eller för-

eningar i olika grupper (se sid. 13), hvarigenom en jämförelse dem emellan kunde komma till stånd, bestämdes att vid 1914 års skånska gymnastikfester skulle endast uppvisningar förekomma. De manliga afdelningar, som önskade deltaga i Baltiska spelen, skulle då framvisa det för Skånetruppen bestämda programmet, och de kvinnliga det för Sveriges gemensamma kvinnliga trupp fastställda.

I slutet af december månad 1913 utfärdades följande

Inbjudan till Gymnastikfester i Skåne år 1914.

Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté har härmed äran att för fjärde gången inbjuda till gymnastikfester inom landskapet.

År 1914 anordnas i Malmö den 7—10 juni en gemensam gymnastikfest af Svenska Gymnastikförbundet (XIV. svenska gymnastikfesten) och Baltiska Spelens Organisationskommitté (Baltiska Spelen), hvilken nedan benämnes Baltiska gymnastikfesten. Då Gymnastikkommittén tillika utgör den »Baltiska kommittén för Gymnastik», kommer den att anordna de skånska gymnastikfesterna så, att de blifva en direkt förberedelse till den Baltiska gymnastikfesten.

Några skånska täflingar i gymnastik blifva därför ej utlysta detta år, utan endast uppvisningar, vid hvilka samtidigt uttagas de gymnaster, som skola deltaga i den Baltiska gymnastikfesten. Det är därför af största vikt, att hvarje gymnastikutöfvande förening representerar sig så talrikt som möjligt vid distriktsgymnastikfesterna.

För att få deltaga i dessa fordras att förening senast den 15 februari till Gymnastikkommitténs sekreterare (adress: Malmö) insänder anmälan jämte en anmälningsafgift af fem (5) kr. Efteranmälan mot dubbel afgift mottages senast den 1 mars 1914.

De rörelser, som förekomma i de af Gymnastikkommittén uppsatta programmen, olika för män och kvinnor, skola oförändrade ingå i uppvisningsprogrammen för de afdelningar, som önska sända gymnaster till den Baltiska gymnastikfesten. Afdelningarna må dessutom inlägga andra rörelser efter eget val i sina program, af hvilka en afskrift skall senast en vecka före resp. uppvisningar insändas till Gymnastikkommittén.

Afdelning skall räkna minst 12 gymnaster i ledet. Fullständig namnuppgift å ledaren och gymnasterna skall aflämnas före uppvisningens början. Maximitid för uppvisning 45 minuter.

Hvarje i distriktsfesterna deltagande afdelning erhåller Skånes Idrottsförbunds diplom, upptagande resp. ledares och gymnasters namn.

Distriktsfesterna komma att äga rum under tiden 7 mars—5 april 1914 å olika platser i Skåne. På hvarje plats tillsättes en kommitté, som i samråd med Gymnastikkommittén anordnar fe-

sten. Af bruttoinkomsterna vid festen skola 25 % tillfalla Gymnastikkommittén. Nettobehållningen fördelas mellan de i resp. fester deltagande föreningarna i enlighet med af kommitterade uppgjordt förslag, hvilket, om så påfordras, skall underställas Gymnastikkommitténs granskning. Dessa medel böra i första hand reserveras till bestridande af utgifterna för föreningarnas deltagande i den Baltiska gymnastikfesten.

Malmö den 10 december 1913.

Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté.

Henning Hamilton,
Ordförande.

Axel Berg von Linde,
Sekreterare.

Program vid Distriktsgymnastikfesterna år 1914.

Alla namn på rörelser äro i öfverensstämmelse med den år 1912 fastställda gymnastik- och idrottsinstruktionen för armén och marinen (G. I.) och skola rörelserna, om ej annat nedan är bestämdt, utföras i enlighet med i denna instruktion gifna bestämmelser.

I öfrigt hänvisas till den inbjudan, som Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté utfärdat i december 1913.

Afdelning, i hvilken ingå ynglingar eller flickor under 15 år, behöfver ej följa dessa program.

A. Program för de manliga afdelningarna (15 år och däröfver).

I. a. Famn(d)st. 2 A.-lyftn. uppåt under häfn. på tå (två ggr).
b. Str.tåst. 2 kn.-böjn. till nigst. under A.-deln.
c. St. 2 A.-strn. framåt o. utåt i förening m. F.-flyttn. framåt o. åt sidan (först m. v. o. h. fot framåt, sedan m. v. o. h. fot åt sidan).
d. Str.gr.st. R.-böjn. bakåt, åtföljd af Str.gr.stupst. A.-deln. (2 ggr. i följd) o. Str.gr.stupst. R.-böjn. nedåt. Därefter göres från str.grst. på hälarna vändn. åt sidan och
Hvilgång (b) st. sidoböjn. (Efter helomvändn. på hälarna göres rörelsen äfven åt andra sidan).
Efter vändn. göres
Vinggr.nigst. växel hfd.-vridn. (hastigt).

II. Hvilspännböjst. häfn. på tå (:), åtföljd af
Str.stupst. A.-svängn. framåt — nedåt, framåt — uppåt.

III. 1. Lodhäng. sidesförflyttn. snedt uppåt o. 2 A-.hoppn. nedåt.
2. Underhäng. 2 A.-gång.
3. Motfrånhäng. 2 A.-gång m. växelsidig häfn.
4. Rundgång på bom.
5. Stupvåghäng. omslagsgång på båglina.

IV. a. Balansgång å bom m. str.(famn) halfkn. st. eller famn(c)våghalfst. mellanställn.
b. Valfri Balansgång å bänk (kedjestöd).
c. St. A.-föring framåt — utåt — uppåt under B.-föring framåt — utåt — bakåt till str.tåstödj.

Str.tåstödj. kn.-böjn. under A.-deln.
V. Ving.st. växel kn.-uppböjn. i marschtakt. +.
VI. Böjvågvriststödj. 2 A.-strn. uppåt (:) samt R.-böjn. framåt — nedåt. Gång och löpande. Vanlig och noggrann marsch, upp- o. nedlöpn. öfver å bommar utlagda bänkar samt anspring. fritt hopp framåt i höjd m. sats å låga plintar.
VII. Böjmotbåghalfst. 2 A.-strn. uppåt. (:).
VIII. Halfstr. utfall (a)st. m.effacering A.- o. B.-skiftn.
IX. Hvalfstupst. 2 A.-böjn. (:).
X. Str.gr. st. sidovridn. under A.-deln.
XI. »Hindergård». Därunder förekomma: Anspring. gr.-, mellan-, ytter-, tiger-, balans- o. sidhopp (m. såväl åt- som frånvändn.) samt öfverslag.
XII. a. St. 2 A.-lyftn. utåt under häfn. på tå. (2 ggr i följd).
b. Hvilgr.st. R.-böjn. bakåt.
c. St. A.-rundn. under Sidovridn.

Rörelsen:r	Sekunder pr tidmått	Antal tidmått	Kommandoord och rörelsebeskrifning
I a.	1		Armar utåt — lyft.
	1/4		Handvändn. — 1 !
	2	4	A.-lyftn. uppåt under häfn. på tå, två ggr. i följd — börja.
	1/4		Handvändn. — 1 !
	1		Armar nedåt — sänk.
b.	1/2		A.-svängn. framåt — uppåt — 1 !
	1		På tå — häf.
	4		Kn.-böjn. til nigst. under A.-deln. — 1
	4		Återgång — 2
	4		Detsamma — 1
	4		— 2
	1/2		Ställning! (kortaste vägen).
c.	1	10	A.-strn. framåt i förening m. F.-flyttn. framåt. » utåt » » » » till sidan vänster o. höger fot — ställ !
d.	1	2	Fötter till sida, armar uppåt — sträck !
	3		Lindrigt bakåt — böj.
	2		Uppåt sträck.
	2		Framåt — böj.
	2	4	A.-deln. 2 ggr. i följd — börja.
	2		Nedåt — böj.
	3		Framåt — uppåt — sträck.
	1		På hälarna vänster om o. nacke — fäst ! (högt nackfäste).
	2	2	Till vänster — böj.
	2		Uppåt — sträck.
	1		På hälarna helt höger — om !
	2		Till höger — böj.
	2		Uppåt — sträck.
	1		Vänster om o. höfter — fäst !
	1		På tå — häf.
	2		Knäna — böj.
	1	4	Hastig hufvudvridn. börja åt vänster — 1 — 2 — 3 — 4 !
	2		Uppåt — sträck.
	1/4		Med ett hopp — ställning !

Rörelsen:r	Sekunder pr tidmått	Antal tidmått	Kommandoord och rörelsebeskrifning
II	1	2	Vänster om, första ledets tvåor två steg till höger, andra ledets ettor två steg till vänster — marsch !
	—		Till spännböj. — rättning !
	1		Ettorna nackfäste, tvåorna vänster fot framåt stöd — ställ !
	3		Bakåt—böj. Fall !
	2		På tå — häf.
	2		Nedåt — sänk.
	2		Detsamma — 1.
	2		— 2.
	2		Uppåt — sträck (stöden återgå till st. utg.).
	1		Armsträckning uppåt — 1 !
	2		Framåt — böj.
	1	2	A.-svängn. framåt — nedåt, framåt — uppåt — 1 — 2 !
	2		Uppåt — sträck.
	1		Ställning !
			(Efter helomvändn. utföres samma rörelser af tvåorna).
III			Häfrörelse väljes af ledaren af de i programmet uppsatta. Rörelserna 2, 3 och 4 må afslutas med öfverkastn.
IV			a eller b valfritt.
c.			c obligatoriskt (på utryckta led).
			A.-föring framåt — utåt — uppåt — under
	2	3	B.- » » — » — bakåt till str. tåstödjande — börja.
	4	2	Kn.-böjn. under A.-deln. två ggr. i följd — börja.
	1		Ställning !
V	1/4		Höfter — fäst !
			Växel kn.-uppböjn. på stället — marsch (i marschtakt, 116—118 steg i minuten).
	1/2		Ställning ! + (= afledande rörelse).
VI			Ang. uppställningen se rörelse II.
	1		Ettorna vänster (sträcka v. foten bakåt) böjvågvriststödj., tvåorna vänster fot helt bakåt stöd — ställ !
	1		A.-strn. uppåt — 1 !
	1		— 2 !
	1		Detsamma — 1 !
	3		Nedåt — böj.
	3		Uppåt — sträck.
	1/2		Ställning !
			Höger detsamma — ställ.
			(Sedan utföres samma rörelse af ettorna, stående på vänster fot och därefter, sedan helomvändn. gjorts, af tvåorna.)
			Gång och löpande (se programmet).
VII			Samma uppställning som vid VI, men leden vända mot hvarandra.
	1		Ettorna vänster böjmothalfstående, tvåorna vänster fot helt bakåt stöd — ställ.
	2		Bakåt — böj.

Rörelsen:r	Sekunder pr tidmått	Antal tidmått	Kommandoord och rörelsebeskrifning
	1		A.-strn. uppåt — 1 !
	1		— 2 !
	2		Uppåt — sträck.
	1	2	Fötter byt om — ställ !
	2		Bakåt — böj. I denna utg. ställning göres samma A.-strn.
			Sedan ställning intagits utföres samma rörelse af tvåorna.
			Utryckta — uppställning !
VIII	1	2	Med effacering vänster arm uppåt, höger arm nedåt o. vänster fot helt utåt — ställ !
	1	2	Med armskiftning, fötter byt om — ställ !
	1	2	Detsamma — 1 !
	1	2	— 2 !
IX			Samma uppställning som vid VII, men något större afstånd mellan leden.
	1		Ettorna, med kroppstyngdens bibehållande på bakre foten, A.-lyftn. framåt m. flathanden nedåt o. vänster fot framåt, tvåorna vänster fot tillbaka stöd — ställ ! (Tvåorna föra upp armarna och kröka dem, beredda att taga emot ettorna).
	1		Hvalfstup.st. utg.-ställn. — ställ !
	3		A.-böjn. — 1.
	3		— 2.
	2		Nigsitt, med höftfäste — ställ !
	4		Långsamt uppåt — sträck !
	1/2		Ställning !
			(Därefter utföra tvåorna samma rörelse.)
X			Utryckta — uppställning !
	1	2	Fötter till sida, armar uppåt — sträck !
	3		Sidovridn. (m. bäckenvridn.) till vänster under A.-deln. — 1.
	3		— 2.
	3		Åt höger detsamma — 1.
	3		— 2. (Sträck knäna väl !)
XI			Valfria hopp enl. ledarens val efter programmet.
XII a.	2	4	A.-lyftn. utåt under häfn. på tå, två ggr. i följd — börja.
b.	1	2	Fötter till sida, nacke — fäst ! (Högt nackfäste).
	2		Lindrigt bakåt — böj. (Böjningen högt upp i ryggen).
	2		Uppåt — sträck.
	2		Detsamma — 1.
	2		— 2.
	1/2	2	Ställning !
c.	10		Under sidovridn. till vänster och höger, armrundn. — börja.
			(Sidovridn. och A.-lyftn. samtidigt, framåtvridn. afpassas så, att när denna är fullbordad, befinna sig armarna i famn (c) st. hvarifrån de sedan sänkas. Hela rörelsen sker i följd, utan skarp handvändning, med bäckenet hela tiden väl fixeradt.)

B. Program för de kvinnliga afdelningarna (15 år och däröfver).

I. a. St. F.-flyttn. framåt m. 2 A.-svängn. utåt; häfn. på tå o. 2 A.-lyftn. uppåt (2 ggr.).
b. St. Hfd.-böjn. framåt o. bakåt.
c. Böjst. 2 A.-str. uppåt o. utåt (2 ggr. i hvarje riktning).
d. Hvilsidtåstödj. Sidoböjn. åt båda håll.
e. Vingtåst. danshopp m. växel B.-svängn. åt sidan 12 ggr.
f. Hvilgång(b)st. R.-böjn. bakåt m. främre hälens lyftn.
g. St. A.-rundn. under häfn. på tå o. knäböjn. till nigsitt. (2 ggr.).

II. Spännböj. växel knäuppböjn.
Str.st. R.-böjn. framåt o. nedåt.

III. Mothäng. sidesförflyttn. med kroppssvängn.
Lodhäng. sidesförflyttning m. häfhäng. mellanställn. (i vågled).
Våghäng. slagäntring.

IV. Högsidsitt. 2 A.-lyftn. utåt.

V. Förflyttn. framåt m. krokhalfst., vågtåstödj. o. tåstödj. mellanställn. (Kedjestöd).

VI. Vingkn.gr.st. R.-fälln. bakåt.

VII. Kn.gr.st. sidovridn. under A.-lyftn. utåt.
Gång och löpande:
Vanlig marsch, marsch på tå, språngmarsch och marsch med fotombyte (stöd i böjst. o. yttre händerna hftf.) och med hälens och tåns sättande i marken.

VIII. Halfspännsidfall utg. (:).

IX. Fritt hopp på stället m. 2-A.-svängn. utåt (2 ggr.).

X. St. fotflyttn. framåt till tåstödj. m. Handvridn. utåt o. lindrig R.-böjn. bakåt.

XI. 1. Anspringande mellanhopp (bomsadlar).
2. Anspringande hänghopp (linor).
3. » sidhopp öfver dubbelbom m. jämnväg. mellanställn.
4. Sidmotst. hänghopp (dubbelbom) mom. 239 i G. I.

XII. a. Vinggång (a) tåstödj. utfall utåt (2 ggr.).
b. Böjtåstödj. 2-A.-st. uppåt under lindrig R.-böjn. bakåt.
c. St. A.-rundn. under F.-flyttn. utåt, vridn. o. kroppstyngdens öfverförande på främre och bakre foten.

Rörelsen:r	Sekunder pr tidmått	Antal tidmått	Kommandoord och rörelsebeskrifning
I a			Armsvängning utåt under Fotflyttning framåt, Armlyftning uppåt under häfning på tå två gånger, återgång till stående grundställning, vänster fot — ställ.
			Höger detsamma — ställ.
			(Rörelsen utföres på 17 ¹/₄ sek. sålunda: Armsvängning utåt, vänster fot framåt ¹/₄ sek., paus ³/₄ sek., handvändning ¹/₄ sek., paus 1 ³/₄ sek., häfning på tå och armlyftning uppåt 2 ggr. 4 tidmått à 3 sek., handvändn. ¹/₄ sek., paus 1 ³/₄ sek., ställning ¹/₄ sek.)
b.	2		Hufvud lindrigt framåt — böj.
	2		Djupt — böj.
	4		Hufvud lindrigt bakåt — böj. (Väl indragen haka).

Rörelsen:r	Sekunder pr tidmått	Antal tidmått	Kommandoord och rörelsebeskrifning
	2		Uppåt — sträck.
c.	1 1/2	10	A.-str. uppåt o. utåt, två ggr. i hvarje riktning — sträck! (Först 2 ggr. uppåt, se'n 2 ggr. utåt).
d.	1/4		Med nackfäste, vänster sidtåstödjande — ställ. (Kroppstyngden bibehålles på högra foten. Högt nackfäste. Djup inandning före sidböjningens utförande).
	4		Till vänster — böj.
	8		Till höger — böj.
	4		Uppåt — sträck. (Därefter utföres rörelsen på samma vis åt andra hållet).
	1/4		Ställning.
e.	1/4		Höfter — fäst!
	1/2	12	På tå, Danshopp åt sidan, börja åt vänster, 12 ggr. — kör!
	1/4		Ställning!
f.	1/4		Vänster fot framåt och nacke — fäst! (Högt nackfäste).
	2		Lindrigt bakåt — böj.
	3		Med hällyftning djupt — böj.
	3		Uppåt — sträck. (Efter fotombyte samma rörelse).
	1/4		Ställning!
g.	3	8	Häfn. på tå och kn.-böjn. till nigsitt. under A.-rundn. 2 ggr. i följd — börja.
			(Rörelsen utföres så:
			1) A.-lyftn. framåt, A.-lyftn. uppåt under Häfn. på tå, 2) A.-deln. o. kn.-böjn. till nigsitt, 3) Handvändn. o. kn.-strn., 4) återgång till st. utg.).
II			*Hastig* uppställning vid ribbstolar och bommar. (Ryggen mot redskapen).
	1		Ett steg framåt — marsch.
	1 1/2	2	Armar uppåt — sträck.
	—		Bakåt — böj. Fall! Fatta!
	2		Växel knäuppböjning vänster — 1 (så högt som möjligt).
	2		— 2
	2		höger — 3
	2		— 4
	2		Uppåt — sträck.
	4		Framåt — nedåt — böj.
	2		Med höftfäste framåt — sträck.
	2		Uppåt sträck.
	1/4		Ställning! (Kortaste vägen).
III			I hvarje afdelning böra alla häfrörelser vara re-
IV			presenterade.
			(Bommen i brösthöjd).
	1/2	2	Sitt upp 1-2!
			Vänster sidsittande — ställ.
	3		Armar utåt — lyft.
	3		Nedåt — sänk. (Genom vändn. åt höger).
			Höger sidsittande — ställ. (Samma A.-rörelse).

Rörelsen:r	Sekunder pr tidmått	Antal tidmått	Kommandoord och rörelsebeskrifning
			Jämnvägande — ställ.
	1/2	2	Sitt af bakåt 1-2 !
V			Utryckta — uppställning ! *(Hastigt).*
			Tvåorna två steg framåt — marsch.
			Rättning fyra och fyra (åtta och åtta).
			Kedjestöd — ställ. (Fattning med vågräta armar, vänster hand under och höger hand öfver. Flygelgymnasterna höftfäste).
	3	4	Med krokhalfstående, vågtåstödjande och tåstödjande mellanställningar, afdelning framåt-marsch. (På första tidmåttet tages ett steg framåt m. vänstra foten, på andra föres högra benet till krokhalfstående, på tredje sträckes det bakåt till vågtåstödjande och på fjärde till tåstödjande (bakåt) o. s. v.
VI	1/2		Knägrenstående med höftfäste — ställ. (Höftfäst intages, när knäna komma i marken).
	3		Bakåt — fäll.
	3		Uppåt — sträck.
	3		Detsamma — 1.
	3		— 2.
VII	1/4		Armar nedåt — sträck.
	3	4	Sidovridning under A.-lyftn. utåt vänster och höger — 1 — 2 (återgång till kn.gr.st.) — 3 — 4.
	3	4	Detsamma höger och vänster — börja.
			Gång och löpande (se programmet). Vid marschens igångsättande sker samtidigt inryckning af rotarna.
			I marsch m. fotombyte och med hälens och tåns sättande i marken göres först fotombytet (takten 1 —2 3), då vänstra foten är främst. Därpå flyttas högra foten förbi och nedsättes först med hälen och så med fotspetsen i marken. Sedan göres fotombyte med högra foten främst. Takten blir sålunda 1 — 2 3 — 4 — 5, 1 — 2 3 — 4 — 5 o. s. v. (1—5 på 4 sek.)
			Kedjestöd med böjst. Flygelgymnasterna höftfäste.
			Helomvändning skall öfvas i fyra tidmått.
VIII			Uppmarsch under rotutryckning. Rättning.
			Första och tredje ledets tvåor två steg framåt, andra och fjärde ledets ettor två steg tillbaka — marsch.
			Alla ettor, höger — om.
			Till halfspännsidfallande — rättning.
			Ettorna höger halfspännsidfallande, tvåorna utfall åt höger med hufvudvridn. åt vänster och höfter — fäst.
			(På första tidmåttet sätta ettorna händerna i marken på ömse sidor om tvåornas inre fot och intaga tvåorna sin utg.-st., på andra intaga ettorna stupfall och på tredje halfspännsidfallande. Rörelsen utföres på tre sekun-

Rörelsen:r	Sekunder pr tidmått	Antal tidmått	Kommandoord och rörelsebeskrifning
			der, första och andra tidmåttet på hvardera ½ sek., därpå paus 1 sek., tredje tidmåttet på 1 sek.).
	2	2	Ettorna bytom-ställ (stöden stilla).
			Ställning! (Ettorna i tre tidmått, stöden på tredje tidmåttet).
			Alla, vänster — om!
			(Därefter utföres samma rörelse af tvåorna med ettorna som stöd).
IX			Fritt hopp på stället m. A.-svängn. utåt! [1 — 2͡3 — 4 — 5. På 1 häfning på tå, på 2͡3 utföres hoppet, efter hvilket stannas i nigsitt., på 4 knästräckning och 5 nedåtsänkning. Hoppet göres i en följd.]
X	3	2	Fotflyttn. framåt med A.-vridn. utåt o. lindrig R.-böjn. bakåt vänster och höger — ställ. (Kroppstyngden på bakre benet).
	4	2	Detsamma höger och vänster — ställ.
XI			*Hastig uppställning.* Vid 3. skall öfre bommen vara så hög att gymnasterna kunna hoppa upp i jämnväg. mellanställning. Därefter stödes vid sidohopp åt höger högra handen å nedre bommen. Afståndet mellan bommarna minst armens längd. I hvarje afdelning skola alla hopp vara representerade.
XII a.	1/4		Med höftfäste, vänster tåstödjande utåt — ställ. (Kroppstyngden bibehålles på högra foten).
	2		Utfall två gånger 1 — 2 — 3 — 4.
	1/2	2	Fötter byt om — ställ.
			Samma utfall två gånger.
	1/4		Ställning!
b.	1		Med armböjning uppåt, vänster tåstödjande — ställ. (Vänstra foten flyttas bakåt och kroppstyngden bibehålles p.å den högra foten. Jämför G. I.)
	3		Armsträckning uppåt under lindrig R.-böjn. bakåt, två ggr. i följd — börja.
	2	2	Med armsträckning nedåt, fötter byt om — ställ.
	3		Armsträckning och Ryggböjning — 1.
	3		— 2.
	1/4		Ställning!
c.			F.-flyttn. utåt, sidovridning, kroppstyngdens öfverförande på främre och bakre foten samt A.-rundn., vänster och höger — börja.
	4		*På första tidmåttet* göres fotflyttn. utåt, bäckenvridn. och A.-lyftning framåt-uppåt under det att kroppstyngden öfverföres på främre benet,
	3		*på andra* sänkes armarna till famn (c)-st., kroppstyngden öfverföres på bakre benet och bäckenet vrides framåt,
	2		*på tredje* sker återgång till st. utg. På fjärde, femte och sjette tidmåttet utföres rörelsen på samma sätt åt andra sidan.

Anmälningarna.

Vid anmälningstidens utgång hade anmälan om deltagande ingått från ett 80-tal afdelningar, men en del af dem drogo sig af olika anledningar tillbaka i sista stund och verkliga antalet deltagande blef *69 afdelningar med omkring 1800 gymnaster, fördelande sig sålunda:*

Från Arlöf:

Arlöfs kvinnliga gymnastikförening.

Från Hälsingborg:

Hälsingborgs Gymnastikklubb, Hälsingborgs Kvinnliga Gymnastikklubb, gymnastikföreningarna »Fram» och »Ling», Högre allmänna läroverket, två afdelningar, en äldre och en yngre, Högre elementarskolan för flickor och Folkskolorna.

Från Hässleholm:

Kungl. Skånska Trängkårens idrottsförening och Hässleholms kommunala mellanskola.

Från Kristianstad:

Kungl. Wendes artilleriregementes idrottsförening: en konstapelstrupp, tvänne trupper underofficersskoleelever och en rekrytafdelning, Idrottsföreningen Kamraterna, Högre allmänna läroverket ,tvänne afdelningar, Elementarläroverket för flickor och K. F. U. M:s ynglingaafdelning.

Från Landskrona:

Kungl. Skånska Husarregementets Idrottsförening, tvänne afdelningar, Gymnastikföreningen Idrott, en manlig och en kvinnlig afdelning, Realskolan, Folkskolelärarinneseminariet, Elementarskolan för flickor, tvänne afdelningar, Folkskolorna, tvänne afdelningar.

Från Lund:

Sydsvenska Gymnastikinstitutet, Kungl. Södra Skånska Infanteriregementets idrottsförening, Lunds Katedralskolas Gymnastikförening, tvänne afdelningar, Lunds Privata Elementarskolas Gymnastikförening, Sydsvenska Gymnastikinstitutets gymnastikförening för gossar och för flickor, tvänne olika afdelningar, och Lunds Scoutafdelning »Frivilligkåren».

Från Malmö:

Malmö Gymnastikförbund, två afdelningar, Malmö Gymnastik- och Fäktklubb, Malmö Polismäns Gymnastik- och Idrottsförening, K. F. U. M:s hufvud- och ynglingaafdelning, Malmö Läroverks Idrottsförening, två afdelningar, Malmö Realskolas Gymnastikförening, Malmö Scoutkårs Gymnastikafdelning, Gymnastikföreningarna R.(aska) F.(lickor) och G.(if) A.(kt), Malmö högre läroverk för flickor, Anna och Eva Bunths skola för flickor och Malmö Folkskolor.

Från Trelleborg:

Trelleborgs Gymnastikförbund, två afdelningar, Trelleborgs Kvinnliga Gymnastikförening, Samskolan, två afdelningar, och Folkskolan.

Från Vinslöf:

Vinslöfs Gymnastikförening, en manlig afdelning.

Från Ystad:

Kungl. Skånska Dragonregementets Idrottsförening, en underofficerstrupp och en större trupp fast anställda och värnpliktiga, Ystads Idrottsförening, Ystads högre allmänna läroverk, tre afdelningar, och Ystads Kvinnliga Gymnastikförening, två afdelningar.

Från Åkarp:

Folkhögskolan Hvilan.

Gymnastikfesterna.

Då endast uppvisningar förekommo vid 1914 års fester och sålunda inga domare behöfde resa ikring till samtliga platser, kunde festerna äga rum på en gång å flera ställen på lördagar och söndagar, hvilket ju af många skäl var fördelaktigast.

Den 21—22 mars öppnades raden af festligheterna i Hälsingborg, den 28—29 fortsattes de i Kristianstad, Landskrona och Ystad, den 27—30 mars i Malmö, den 4—5 april i Lund, den 5 april i Trelleborg och afslutades den 13 april i Hässleholm.

Nedanstående referat äro delvis hämtade ur dagspressen, men kommer Skånes Gymnastikförbund att till 1915 års gymnastikfester söka anskaffa fullt sakkunniga referenter, hvarigenom värdet af berättelserna väsentligt höjes.

Hvad ekonomiseringen af festerna beträffar sköttes denna på de flesta platser så att hvarje deltagande afdelning erhöll 50—100 kr., ett bra tillskott till deras i regel klena kassor.

Åskådareantalet hade öfverallt ökats i mycket hög grad mot föregående år, och särskildt söndagskvällarna var det till buds stående utrymmet öfverallt alldeles för trångt trots alla anstalter som gjorts med läktare el. d.

Den brännande frågan om kommunala gymnastikhus med åskådareläktare, som sedan många åt stått på dagordningen och ännu ej funnit sin lösning utom i — Köpenhamn, träder då åter i förgrunden, och önskvärdt vore i sanning att de större städerna i Lings eget hemland måtte behjärta denna sak. Vägen att nå dit går genom *Gymnastikförbunden* i de större samhällena, och måtte därför öfverallt i Sverige liksom i Skåne det hufvudsakliga arbetet för den frivilliga gymnastiken inriktas på att i hvarje ort af någon betydenhet bilda ett Gymnastikförbund att tillvarataga denna plats intressen — och detta i första hand med ekonomiskt stöd af platsens stads- eller kommunalfullmäktige.

Gymnastikfesten i Hälsingborg den 21 och 22 Mars 1914.

Denna gymnastikfest, hvilken ingick som ett led i de på föranstaltande af Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté rundt Skåne under mars och april månader anordnade gymnastikfesterna, blef till sitt närmare planerande och utförande omhändertagna af en kommitté, som konstituerade sig att bestå af Kapten A. Lagercrantz, ordf., Herr A. Selander, sekr., Gymnastikdirektör F. W. Svedenberg, Fanjunkare O. Strandh, Sergeant E. Åhman och Herr G. Flink.

Sedan det definitivt visat sig omöjligt att i festen få med dels goss- och flickafdelningar från folkskolorna och dels en afdelning från Skånska Husarregementet, fick programmet till sist följande utseende:

Lördagen den 21 mars

kl. 7 em. Läroverkets yngre afdelning, Kapten Lagercrantz.
» 7,45 » » äldre » d:s.
» 8,30 » Lekafdelning från Folkskolan, Folkskollärare D. Wallmark.

Söndagen den 22 mars

Middagen:

kl. 1 em. Gymnastikföreningen Ling, Dist.-korpral A. Lundquist.
» 1,45 » Afdelning från Högre elementarskolan för flickor, Gymn.-dir. Fröken Connie Löfving,
» 2,15 » Hälsingborgs Gymnastikklubb, Gymn.-dir. F. Svedenberg.

Aftonen:

kl. 7 em. Hälsingborgs Kvinnliga Gymnastikklubb, Fanjunk. O. Strandh.
» 7,45 » Gymnastikföreningen Fram, Sergeant E. Åhman.

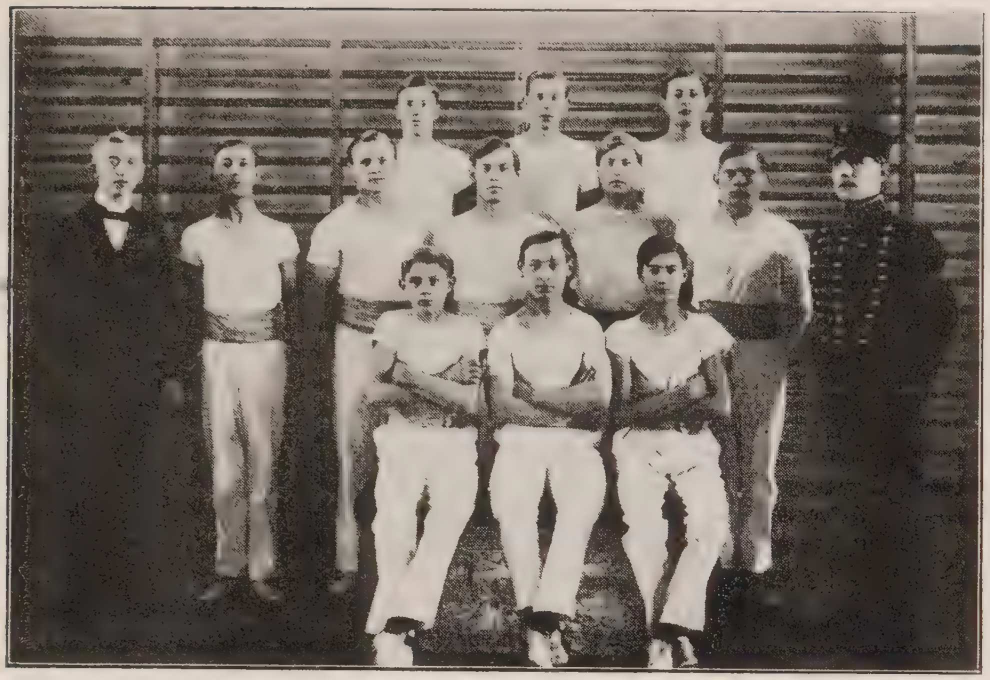
Detta program genomgicks äfven utan annan förändring än att uppträdandet af lekafdelningen från folkskolan blef deladt i tvänne afdelningar nämligen en efter uppvisningen af Läroverkets yngre afdelning och en efter uppvisningen af Läroverkets äldre afdelning. Vid uppvisningarna lördagen och söndagens kväll utfördes musik af Frivilligkårens (K. F. U. M:s scoutkår) musikkår, och under uppvisningarna söndagens middag bjöds på musik af Skånska Husarregementets musikkår. Defilering i förening med tal eller sång förekom däremot icke, i det kommittén ansåg, att tiden blefve tillräckligt utfylld med de uppvisningar, som ingingo i programmet.

Om uppvisningarna kan sägas, att desamma aflöpte på ett lyckligt sätt och vittnade godt om intresset hos ledare och gymnaster och af dem nedlagdt arbete. Om prestationernas gymnastiska värde torde någon redogörelse lämnas till Gymnastikkommittén af Löjtnant Oswald Holmberg, som i och för bedömning däraf åsåg alla uppvisningarna.

Allmänheten visade festen stort intresse, och särskildt söndagens uppvisningar besöktes af en talrik publik, oaktadt den dagen ett ihållande regnväder kunde väntats hafva ogynnsamt påverkat tillströmningen af åskådare. Så många biljetter som möjligt hade emellertid sålts i förväg utaf gymnasterna. Priset för biljetterna hade satts till 50 öre för lördagens uppvisningar och 75 öre till hvardera af söndagens båda uppvisningstillfällen. Bruttoinkomsten blef::

för biljetter till uppvisningarna lördagen den 21		Kr. 51: 25
» » » » sönd. 22 midd.		» 208: 50
» » » » » 22 aft.		» 184: —
		Kr. 443: 75
Efter afdrag af 25 % till Gymnastikkommittén	Kr. 110: 94	
och diverse utgifter	» 116: 81	» 227: 75
uppstod en nettobehållning af		Kr. 216: —

Hälsingborg.



Gymnastikföreningen Ling.
Ledare: Dist.-korp. A. Lundqvist.



Gymnastikföreningen Fram.
Ledare: Sergeant E. Åhman.

hvilken delades med 25 % eller kr. 54: — till hvardera utaf Hälsingborgs Gymnastikklubb, Hälsingborgs Kvinnliga Gymnastikklubb, Gymnastikföreningen Fram och Gymnastikföreningen Ling.

Hälsingborg den 16 April 1914.

Axel Selander.

Gymnastikfesten i Hässleholm den 13 April 1914.

På grund af det stora antal afdelningar, som deltog i de skånska gymnastikfesterna år 1914, kunde äfven en sådan fest anordnas i Hässleholm. I densamma deltogo Kungl. Skånska trängkårens och Kommunala Mellanskolans afdelningar från Hässleholm samt en manlig afdelning från Vinslöfs Gymnastikförening. Festen ägde rum den 13 april i trängkårens gymnastiksal och hade förutom en del främlingar äfven för gymnastik intresserade Hässleholmsbor infunnit sig för att åse densamma.

Sedan trängkårens musikkår spelat ett par nummer inmarscherade de tre afdelningarna, uppställdes i öppen fyrkant och aflemnades så till Öfversten m. m. G. W. von Heideman, hvilken helsade truppen och åskådarna samt derefter framhöll gymnastikens betydelse såväl för de yngsta som för de äldsta, för kvinnor och för män i ett sakrikt och formfulländadt, på rik personlig erfarenhet grundadt föredrag. — Började så uppvisningarne utaf Hässleholms kommunala mellanskolas gossafdelning. Det var första gången denna afdelning uppträdde offentligt, hvarför äfven ungdomarne voro litet nervösa i början. Det gick emellertid snart öfver och rörelserna gingo med lugn och glädje. Att stillheten lemnade en del öfrigt att önska är ju en vanlig företeelse hos en sådan trupp, men pojkarne visade dock ett ganska godt arbete.

Härefter kom Vinslöfs Gymnastikförening. På grund af förhinder i sista stund kunde truppen endast ställa upp 11 man. Deras uppvisning var god om ock en del fel förekommo, hvilka med tiden och genom ökad uppvisningsvana kunna bortarbetas. Det är emellertid mycket glädjande att se en sådan trupp från ett mindre samhälle på landet. Genom intresseradt arbete af personer i Vinslöfsorten har i Vinslöf en gymnastikbyggnad kunnat uppföras och där kunna såväl män som kvinnor få den gymnastik, som de önska. Ledaren för truppen har förr varit konstapel vid Wendes artilleri och derigenom vunnit befälsvana och är det med intresse, som han leder sina unga gymnaster. Vinslöf är i detta hänseende ett berömvärdt exempel för Skånes öfriga orter af liknande storlek. Här se vi, att det icke är omöjligt äfven för de mindre samhällena på landet att få sin gymnastikfråga löst på ett lyckligt sätt.

Sist på programmet stod trängkårens gymnastikförening, 15 man stark. Denna trupp skulle liksom flera af Vinslöfsgymnasterna till större delen deltaga i de blifvande baltiska gymnastikuppvisningarne och gick deras uppvisning med kläm och fart. Rörelserna voro i vissa fall något tunga, hvilket lätt händer med militära truppers gymnastik.

Sedan musiken med ett fosterländskt nummer afslutat festligheten, begåfvo sig åskådarne derifrån mycket nöjda med hvad de sett.

H.

Gymnastikfesten i Kristianstad den 28—29 Mars.

Det var med ett glädjande intresse lördagens och söndagens stora gymnastikfester på södra kasernens gymnastiksal omfattades af allmänheten, och icke minst glädjande var det ovanligt stora antalet deltagande gymnaster, som visar att den frivilliga gymnastiken år för år vinner ett allt större antal utöfvare. Som bevis härför kan nämnas, att de skånska gymnastikfesterna i fjor, som höllos på olika platser inom provinsen, hade ett sammanlagdt deltagareantal af 600 gymnaster, medan i år siffran



Hälsingborgs Kvinnliga Gymnastikklubb.
Ledare: Fanjunkare O. Strandh.



Hälsingborgs Gymnastikklubb.
Ledare: Gymn.-dir. F. Svedenberg.

Högre elementarskolan för flickor.
Ledare: Gymn.-dir. Fröken Connie Löfving.

sprungit upp till 1,800 från 165 olika gymnastikutöfvande föreningar. Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté, som står i spetsen för det hela och kraftigt verkar för rationella kroppsöfningars utbredande till allt vidsträcktare kretsar inom Skåne, har all anledning att vara tillfredsställd med resultatet, och det är att hoppas, att dess betydelsefulla arbete härutinnan äfven framdeles skall röna det intresse och den uppmuntran, det förtjänar.

Den nu afslutade gymnastikfesten var ifråga om antalet deltagare den största, som på en gång hållits i Kristianstad. Åskådareraderna voro vid alla tre uppvisinngarna, isynnerhet på söndagskvällen, väl besatta. Stämningen var den bästa och belåtenheten med gymnasternas prestationer tog sig uttryck i kraftiga, ihållande applåder. Regementets musikkår under direktör Ekblads ledning medverkade vid hvarje uppvisning.

Ett generellt omdöme om det hela måste lyda, att allt var mycket bra. Visserligen hade hvarje trupp sina små svagheter — sådant kan ju knappast undvikas — men öfverhufvud taget voro samtliga gymnaster väl förberedda och totalintrycket blef det bästa. Programmen voro också synnerligen väl sammansatta. Häf- och balansrörelserna på redskap samt hoppen voro mycket intressanta och tilldrogo sig också den största uppmärksamheten.

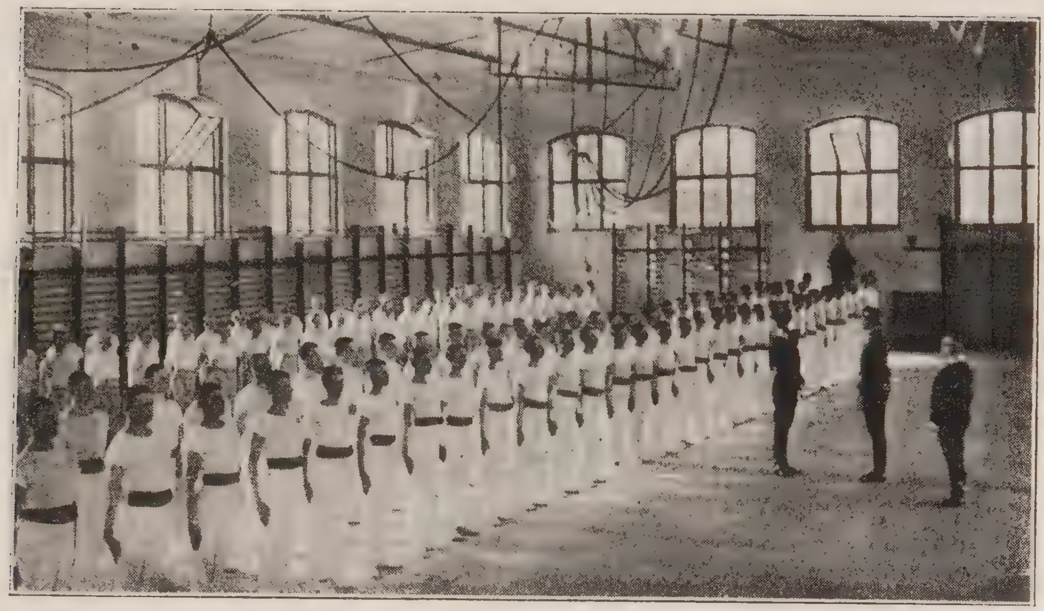
På lördagens eftermiddag öfverlämnades samtliga de nio deltagande trupperna till öfverste K. Osv. Toll. I det hälsningstal, som öfversten därvid höll, konstaterade han den frivilliga gymnastikens stora uppsving i Skåne. Gymnastiken skänker kroppslig och andlig spänstighet och stål i muskler, yttrade tal., och äga vi detta, ha vi fullgjort en viktig och välsignelsebringande mission i vårt land. En god gymnast förmår i vida högre grad gagna sitt folk och sitt land än den, som icke kan behärska sin kropp. Skånska gymnaster ha gått i spetsen när det gällt att organisera den frivilliga gymnastiken, och de ha i detta hänseende tagit ett steg långt framför det öfriga landet.

Uppvisningarna togo härpå sin början. Först intågade 5:e div:s underbefälsskolors trupp under löjtnant Y. Sjövalls ledning. Dess fristående gymnastik var god och omslagsgången på båglina i ett par fall stilfull, och de olika marschslagen med vändningar utfördes med kläm; hoppen däremot saknade form och behärskning. En trupp unga flickor från flickläroverket, som härpå uppvisades under fröken Märta Ludins ledning, utförde sina rörelser med bra sammanhållning, smidighet och mjukhet. De unga damerna visade sig också vara skickliga hoppare och deras »tigersprång» voro särdeles vackra. Truppen belönades såväl under uppvisningen som vid utmarschen med en myckenhet applåder. Härefter framförde löjtnant O. Holmberg en större afdelning ynglingar från läroverket, som bl. a. visade prof på en vacker armgång med växelsidig häfning med öfverkast, öfverslag på plint samt balansgång.

Söndagens uppvisningar inleddes med 3:e batteriets rekrytskolas trupp med underlöjtnant Mannerfelt som ledare. Med hänsyn till den korta utbildning, som stått truppen till buds, skötte den sig rätt så bra i sina stycken, men öfverslagen stående på plinten voro ej vackra. K. F. U. M:s trupp under sergeant S. Gustafsson var liten men god och presterade bl. a. en vacker balansgång med växelsidig häfning. Löjtnant Holmberg framförde härefter en större trupp pigga pojkar på tre led från läroverket; väl disciplinerade och mycket säkra som de voro gick allt mycket flott.

Söndagskvällens uppvisningar hade samlat en mycket stor publik och voro kvalitativt de bästa. Östra kasernens underbefälsskolor uppvisade först en manstark trupp under löjtnant E. Janzén, hvilken trupp gaf en mycket tilltalande uppvisning. Särskildt klättringen i lodlinor med omslag slog mycket an på publiken. Idrottsföreningen Kamraternas trupp som härefter intågade med underlöjtnant C. G. Schönbeck som ledare hade en mycket lycklig afton. Det var skickliga, väl samöfvade gymnaster, som utförde sin fristående gymnastik med takt och rytm. Om-

Kristianstad.



Kungl. Vendes art.-reg:s Idrottsförening vid H. K. H. Kronprinsens besök den 24 maj 1914.
Ledare: Löjtnant Osvald Holmberg.



Afdelning från Högre Allmänna Läroverket. 3. och 4. klass.
Ledare: Löjtnant Osvald Holmberg.

slagsgången på båglina var formren och belönades med det lifligaste bifall. »Tiger»- och strömhoppen samt öfverslagen på plint voro äfvenledes i de flesta fall verkligt bra. Icke minst bifall skördade den sist framförda afdelningen, regementets konstapeltrupp, som inlade både form och precision i sina rörelser. Hela programmet, ganska kräfvande, genomgicks med fart utan att förlora i utförandet. Truppen visade bl. a. vackra prof på grenhopp och omslagsgång på båglina och hälsades vid utmarschen med skallande applåder. Ledare var sergeant W. Sjöström.

Den vackra och alltigenom vällyckade gymnastiska tvådagarsfesten var härmed afslutad. De nio afdelningar med resp. ledare, som deltagit i densamma blefvo härpå aftackade af öfverste Toll, som uttalade ett tack till gymnasterna för hvad de visat af kraft och smidighet. Han framhöll att alla borde ägna sig åt den aktiva gymnastiken så att svenska folket kan bli ett gymnastiserande folk och därmed förverkliga Lings stora tanke. Öfversten slutade med att frambringa ett tvåfaldigt lefve för den svenska gymnastiken, som kraftigt besvarades. *E. A.*

Program vid Gymnastikfesten i Malmö den 27—30 Mars.

K. F. U. M:s dag, fredagen den 27 Mars.

Kl. 7,30 e. m. Musik af K. F. U. M:s Scoutkår.
» 7,45 » K. F. U. M:s Ynglingaafdelning (Herr Ivan Lindqvist).
» 8,15 » En af Malmö Gymnastikförbunds manliga afdelningar (Löjtnant E. Lindberg).
» 8,45 » K. F. U. M:s hufvudafdelning (Gymnastikdirektör V. Carlén-Wendels).
» 9,30 » Tal af Ordföranden i Malmö K. F. U. M., Kamrer A. Taube och musik.

Flickläroverkens dag, lördagen den 28 Mars.

Kl. 6,15 e. m. Musik af Malmö Scoutkår.
» 6,30 » En afdelning från Anna och Eva Bunths skola för Flickor (Gymnastikdirektören Fröken H. Hammargren).
» 7 » Malmö Scoutkårs Gymnastikafdelning (Löjtnant Ivar Ek).
» 7,30 » En afdelning från Malmö högre Läroverk för flickor (Gymnastikdirektören Fröken S. Annerstedt).
» 8 » Tal af föreståndarinnan för Malmö högre Läroverk för flickor (Fröken A. Hamberg) och musik.

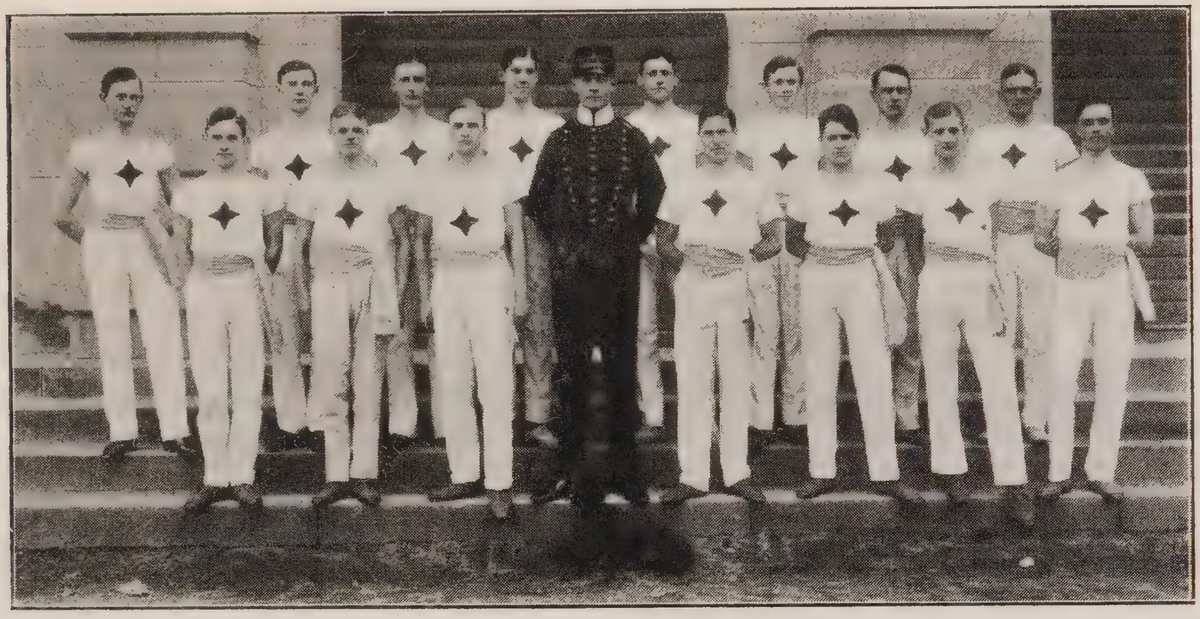
Gymnastikföreningarnas dag, söndagen den 29 Mars.

Kl. 1 e. m. Defilering af samtliga deltagare. Musik af Kronprinsens husarregementes musikkår.
» 1,30 » Småbarnsafdelning från Malmö Folkskolor (Gymnastikdirektören Fröken M. Kärrberg).
» 2 » Malmö Realskolas Gymnastikförening (Löjtnant A. Sandelin).
» 2,45 » Malmö Polismäns Gymnastik- och Idrottsförening (Gymnastikdirektör Carlén-Wendels).
» 6,15 » Musik.
» 6,30 » Föredrag af Löjtnant A. Berg von Linde.
» 7,15 » Gymnastikföreningen R(aska) F(lickor) jämte medlemmar från Gymnastikföreningen G(if) A(kt) m. fl. i Malmö samt från Arlöfs kvinnliga Gymnastikförening (Gymnastikdirektören Fröken S. Annerstedt).
» 8 » Malmö Gymnastik- och Fäktklubb (Gymnastikdirektör V. Carlén-Wendels).

Gossläroverkens dag, måndagen den 30 Mars.

Kl. 7,15 e. m. Musik af Malmö Scoutkår.
» 7,30 » En af Högre allmänna Läroverkets yngre afdelningar (Gymnastikdirektör V. Carlén-Wendels).

Kristianstad.



Idrottsföreningen »Kamraterna».
Ledare: Underlöjtnant C. G. Schönbeck.



Afdelning från Elementarläroverket för flickor.
Ledare: Fröken M. Ludin.



Deltagarna i Skånes Idrottsförbunds IV. allm

ö.



gymnastikfest i Malmö den 27—30 mars 1914.

kl. 8 e. m. En af Malmö Gymnastikförbunds flickafdelningar (Gymnastikdirektör Fröken I. Bönnelyche).
» 8.45 » Malmö Läroverks idrottsförening (Gymnastikdirektör V. Carlén-Wendels).
» 9.20 » Afslutningstal af Rektor P. Söderbaum.

Biljettpriserna voro:

Seriebiljetter: (till alla uppvisningarna). För äldre. Sittplats kr. 3: —, ståplats kr. 1: 50. För skolungdom. Sittplats kr. 2: —, ståplats kr. 1: —.
Dagsbiljetter: Sittplats kr. 1: —, ståplats kr. 0: 35.
(Bruttoinkomsten blef kr. 1,150 och nettot kr. 950).

Ja, så tedde sig programmet till godt slut fast med den ändring, att en af ledarna blef sjuk i sista stund och en annan fick gripa in. Vi låta nu referenten i Sydsvenska Dagbladet Snällposten taga till orda:

Många tecken tyda på att vi gå till mötes, ja redan befinna oss i en kroppskulturens renässanstid. Man kan tryggt påstå, att detta glädjande förhållande i främsta rummet beror på det väckta intresset för all slags idrott, hvilket på sistone kommit vårt folk att inse det förnuftiga i, att äfven ägna någon uppmärksamhet åt kroppen, att också låta de kroppsliga organen erhålla nödig utveckling och öfning. I och med att man därvid erkänt satsen: »en harmonisk kroppsutbildning återverkar på själslifvet, befordrar sundhet i uppfattningen, spänstighet i lynnet och kraft i viljan», har äfven den forna brist på entusiasm, som Lings landsmän visat den store mannens verk, bytts i en ifver, som spåras i en enastående stor anslutning till olika gymnastiktrupper, till anordnande af kostnadsfria gymnastiktimmar morgnar och kvällar och till allt mer idkad hemgymnastik.

Vår egen provins står främst i landet beträffande entusiasm för och utöfvandet af den svenska gymnastiken. De täflingar i gymnastik, som under de sista tre åren anordnats af Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté inom landskapet, ha nämligen visat sig vara ett af de mest verksamma medlen att höja intresset för gymnastiken i Skåneland. Afsikten med särskildt årets gymnastikfester är emellertid, att äfven få till stånd en granskning af de skånska gymnasterna i och för ett värdigt deltagande i den fjortonde svenska gymnastikfesten, som enligt Svenska Gymnastikförbundets beslut skall hållas i sommar i Malmö under Baltiska utställningen. Det är hos våra gymnastikintresserade ett önskemål, att då genom en skånsk uppvisningstrupp på omkring fyrahundra gymnaster mäktigt bidraga till utbredning inom landet af vårt världsberömda system för fysisk uppfostran.

K. F. U. M:s dag.

Dessa fester, som i lördags och söndags påbörjades i Hälsingborg, fortsattes i går afton i Malmö å Realskolans gymnastiksal. Mycket af både anordningarnes och humörets festivitas låg öfver tillställningen. Programmet inleddes med ett par musiknummer af scouterna, hvilka genast klämde i med en abandon, som genast satte fart i det hela. Därefter var uppvisning af K. F. U. M:s ynglingaafdelning (hr Ivan Lindqvist), en af Malmö gymnastikförbunds manliga afdelningar (löjtnant E. Lindberg) och K. F. U. M:s hufvudafdelning (löjtnant A. Berg von Linde).

De sexton ynglingarnas fristående gymnastik lämnade i fråga om precision något öfrigt att önska. Öfverslagen på plint erbjödo flera komiska situationer och tigerhoppen appläderades lifligt. De tretton gymnaster, som gingo i elden för Malmö Gymnastikförbund, lämnas det varmaste erkännande. Deras prestationer voro, då man betänker, att Gymnastikförbundet endast existerat två månader, berömvärda. K. F. U. M:s hufvudafdelning skulle enligt programmet framföras af truppens instruktör, gymnastikdirektör Carlén-Wendels. Då denne emellertid insjuknat, åtog sig löjtnant A. Berg von Linde ledningen af den tjugoen man starka

truppen. Denne, i dylika värf väl förfarne och tränade ledare, ledde truppen på ett i allo charmant sätt. Särskildt förtjänar framhållas hans just för uppvisning afpassade, koncisa och lugna kommando.

Festen afslutades med följande tal af kamrer Taube:

Det uppdrag, som lämnats mig att här säga några ord i anslutning till edert skånska idrottsförbunds gymnastikfest i dessa dagar, är det mig ett nöje att få fullgöra.

I tider som dessa, så mättade af en naturlig oro för vårt fosterlands öde, då särskildt vi äldre ha benägenhet se pessimistiskt på sakernas läge, kommer en gymnastikfest som denna med dess präktiga uppvisning af hvad svensk ungdom och *skånsk* ungdom förmår prestera i vighet, elasticitet och fysisk styrka, — den kommer, säger jag, som en frisk vårvind, den där vill förjaga de blytunga, kväfvande dimmor, som lägrat sig öfver oss.

Med vårvindarna följa ju hoppets härolder, som bebåda att en härlig vår och ljuflig sommar är i antågande. Låt oss ännu få tro, att en nationell vår — efter de nu som svårast rasande politiska vinterstormarna — är i antågande.

Då jag ser edra unga lifskraftiga, käcka och hurtiga skaror marschera fram under den blågula fanan, som vi ännu kunna lyfta högt, då jag ser edra smidiga lemmar och härdade muskler, edra om hälsa, om ungdomsmod och ungdomsblod vittnande strålande ögon, så tänker jag som så: *De här gossarna bli ej så goda att nappas med för en ovän!* Och då jag i minnet återför de svenskes stolta segrar vid Olympiska spelen de där sol- och ljusomstrålade klang- och jubeldagarna för svensk gymnastik och idrott 1912, då tänker jag, att *det måste väl ännu finnas något af äkt-svenskt stål i viljan hos vårt lands ungdom.*

Och lägger jag så härtill de friska minnena från de historiska dagarna i detta årets andra månad, — de trettiotusen odalmännens trygga marsch upp till kungaborgen och deras trofasta ord till landsens fader, samt vidare det där hvita hafvet af tretusen studenter på samma uppmarsch och med samma hugstora kynne: nitälskan och offervillighet för fosterlandets värn, ja, då menar jag, att *kärnan i detta svenska folk väl måste vara frisk och sund.* Då menar jag, att vi med tillförsikt kunna gå kommande dagar till mötes, äfven om det skulle bli ofredsdagar, äfven om det skulle »komma troll i drakskepp östanifrån för att ge oss land och lif i lån.»

Vi måste trots allt få tro, att Vasars och Carolers ättlingar icke alldeles vansläktats från sina fäder. Väl kunna vi kifvas svårligen med hvarandra i detta land, men när det kommer till stycket enas vi ändå till sist om att *»nu vilja vi, nu måste alla med»,* nu måste vi utan prut och utan söl ha *ett betryggande försvar.*

Tro ni ej det, ni skånske gymnaster och idrottsmän? Tro ni ej, att innan detta härliga land än en gång klädt sig i fager sommarskrud och näktergalen slår sina drillar i våra lundar, det har skett en sådan hejdundrande islossning i svenska mäns och kvinnors hjärtan, håg och sinnen, att våra betrodde där uppe i huset på Helgeandsholmen sagdt det förlösande ordet. Och att det sen går en mäktig våg af jubeltoner ut öfver allt Sveriges land: *nu ha vi beställt ett bastant lås för vår lada!*

Det skall då höras, det förlösande ordet rundt om Europa, det skall hälsas med fröjd af en million landsmän hinsides Atlanten och det skall förnimmas af vår mäktige granne i öster, som så varmt intresserar sig för det här lilla landet. Möjligen mötes det där med blandade känslor!

Med dessa ljusa förhoppningar, som ni Skånes unga söner, som stämt möte här i gymnastikens och idrottens tecken, väckt i dessa dagar, med denna fasta tro på vårt folks själfbevarelsevilja och förmåga, men först och sist med tro på, att Gud Allsmäktig ännu vill hålla sin skyddande hand öfver vårt Sverige, i ljusa som mulna dagar, utbringar jag ett lefve för konung och fosterland.

Efter talet utbringades ett fyrfaldigt »lefve konung och fädernesland»

och sjöngs unisont »Du gamla, du fria» och »Vår Gud är oss en väldig borg».

Flickläroverkens dag.

Gymnastikfestens andra dag var flickornas, liksom dess första var K. F. U. M:s. Festligheterna togo sin början kl. sex och sedan scouterna med känd bravour spelat några inledningsmarscher, intågade under gymnastikdirektören, fröken H. Hammargrens ledning, tjugoen små sjungande flickor, elever vid Anna och Eva Bunths skola för flickor.

Som vanligt blefvo applåderna under denna den första truppens uppvisning skäligen matta ända till flickorna började med sina hopp. Men då brast det löst på allvar och en applådsalfva från småpojkarne på läktaren — de sväraste kritikerna då det gäller gymnastik — kom nästan gymnastiksalen att skaka. Det var ett fullt och förbehållsamt erkännande till truppen och till dess ledarinna, i hvilket vi på det hjärtligaste instämma.

Kom så scouternas uppvisning under löjtnant I. Eks befäl. Redan under de käcka pojkarnes inledningshvarf kom humöret helt upp hos publiken. Ty här fick den beundra något förut osedt. Scouterna utförde nämligen en half timmes gymnastiköfning utan andra redskap än sina stafvar. Vi måste själfva erkänna, att vi blefvo förvånade öfver, huru präktigt program »scouternas bäste vän», löjtnant Ek, lyckats åstadkomma. Uppvisningen demonstrerade utmärkt, huru gymnaster — företrädesvis scouter på landsbygden, där gymnastikattiralj saknas — endast med hjälp af för scouterna reglementariska stafvar kunna genomgå en äkta Lingsk dagöfning äfven med ribbstolsöfningar, bomrörelser och uppsittningar med fasta stöd. Också tackades vid utmarschen både syn- och hörbarligen truppen och särskildt dess ledare för den intressanta uppvisningen.

Som sista afdelning inmarscherade tjugofem flickor från Malmö högre läroverk för flickor under gymnastikdirektören, fröken S. Annerstedts ledning.

Truppen var charmant och det fristående programmet glänsande. Marscherna, omväxlande som i fransäs, gingo ledigt och mjukt. Starka applåder belönade truppen både under uppvisningen och under slutmarschen ut.

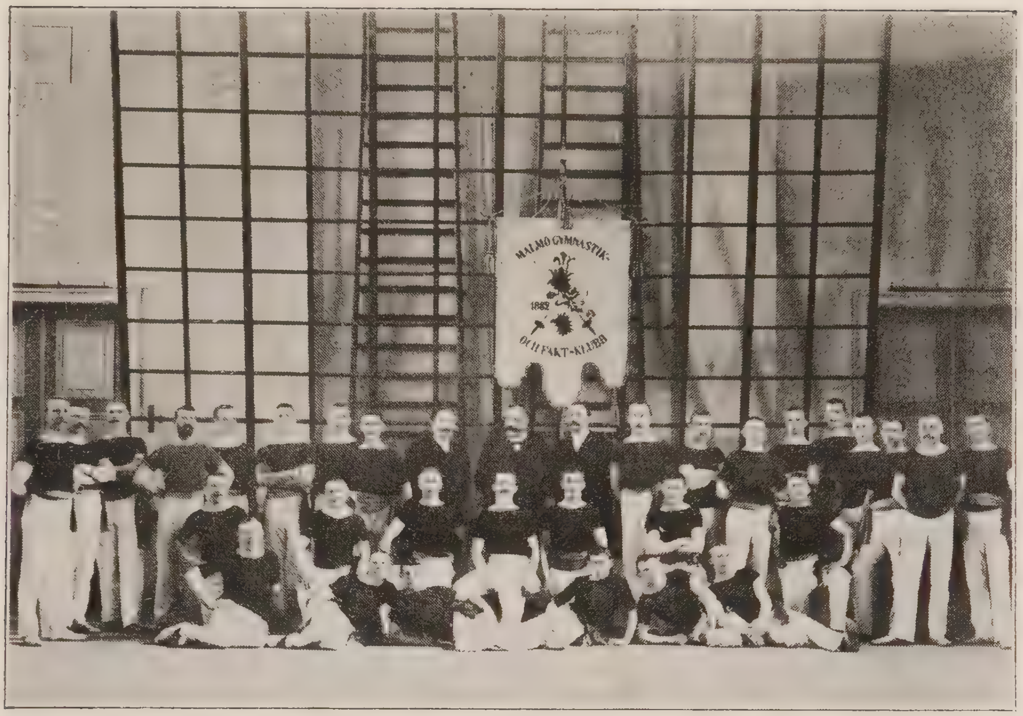
De uppvisande trupperna aftackades till slut af föreståndarinnan för Högre läroverket för flickor, fröken A. Hamberg, som talade några varmhjärtade ord om gymnastikens betydelse för det uppväxande släktet och för ett kraftigt Sverige.

Gymnastikföreningarnas dag.

Klockan 1 e. m. på söndagen ägde en högtidlig defilering rum af samtliga Malmögymnasterna. Under tonerna af en eldande marsch, med schwung spelad af Kronprinsens husarregementes musikkår, inmarscherade det imponerande tåget af öfver 500 våra bästa gymnaster, föregångna af fjorton fanbärare, och aflämnades af löjtnant A. Berg von Linde till ordföranden i Malmö gymnastikförbund, rektor E. Isaksson. I ett kraftigt anförande talade denne om gymnastikens nytta för det uppväxande släktet och omnämnde det glädjande faktum att medan öfverallt på olika områden var splittring, rådde enighet på gymnastikens område. Måtte aldrig någon split på detta område förekomma, måtte den rörelse, som nu gripit Malmöborna, växa allt starkare, önskade talaren, och slutade sitt anförande med ett fyrfaldigt lefve för konung och fäderneslánd, hvilket åtföljdes af jublande hurrarop och touche från musikkåren.

Middagens gymnastikuppvisning blef pygméernas och giganternas. Först intrippade tjugofem små troll — Malmö folkskolors småbarnsafdelning — under ledning af gymnastikdirektören, fröken M. Kärrberg. Det

Malmö.



Malmö Gymnastik- och Fäktklubb från dess första år.



Malmö Gymnastik- och Fäktklubb från dess första år.

var en på samma gång älsklig och komisk uppvisning af den Lingska gymnastiken, afpassad för den allra yngsta ungdomen, och den visade på samma gång, huru förbluffande långt en gymnastiklärarinna, som icke skyr möda och arbete, kan komma med så ungt material. All heder åt lärarinnan för hennes arbete, hvilket alltjämt synes bedrifvas med aldrig motadt intresse! Applåderna under de minsta flickornas uppvisning blefvo till ovationer, då hälften af småpyren vid gifvet kommando slogo sig ned midt i salen med korslagda ben och de öfriga fladdrade bort till öfning vid ribbstolarne. Den nätta uppvisningen slöts med »hoppa kråka», fyrfotalöpning samt danslek med sång.

Tjugosex gossar från Malmö Realskolas Gymnastikförening inmarscherade därefter med löjtnant A. Sandelin som ledare. Som allmänt omdöme om denna trupp kan sägas, att den uppvisade festens dittills svåraste program och att den gick utmärkt i land med sin uppgift. Särskild eloge bör gifvas för de flott utförda svåra serierörelserna, för god gymnastik vid bommarne, för charmant arbete i linorna och för djärfva tigerhopp i ström.

Sist inmarscherade tjugo gymnaster, tillhörande Malmö Polismäns Gymnstik- och Idrottsförening under befäl af löjtnant A. Berg von Linde. Det var frapperande att se de stora framsteg denna trupp gjort sedan uppvisningen i fjol. Uppvisningen gick med kläm, och såväl det fristående programmet som häfrörelserna och hoppen läto publiken se prof på den stora styrka hvarje man i afdelningen besatt. Man kände också igen ett flertal bekanta från idrottstäflingarna, som nu tränade sig till sommarens ansträngningar. Marschen gick flott och såväl hopp som nedhopp utfördes med god hållning.

Om aftonens uppvisning, hvilken bl. a. bevistades af landshöfdingen, måste vi fatta oss kort, detta af följande anledning: Platser voro reserverade för inbjudna och pressen. Då emellertid tilloppet af åskådare blef större än väntadt, flyttades icke mindre än fem bänkar framför de inbjudnas och pressens stolar. Dessa bänkar fylldes ögonblickligen af mest å bänkarne stående — publik, som undanskymde all utsikt för bakom sittande. (Vi ha velat framhålla dessa fakta för att slippa upprepning vid Baltiska spelens gymnastiktäflingar). Hvad referenten af aftonens uppvisning lyckades konstatera från sin plats i ribbstolar, stolar och på läktare var följande:

Löjtnant A. Berg von Linde höll först ett intressant anförande om svenska gymnastiken och idrotten, påvisade det Lingska systemets företräde framför den tyska turnen samt talade om hur de skånska gymnastikfesterna tillkommit och om riktlinjerna för Baltiska spelens gymnastiktäflingar.

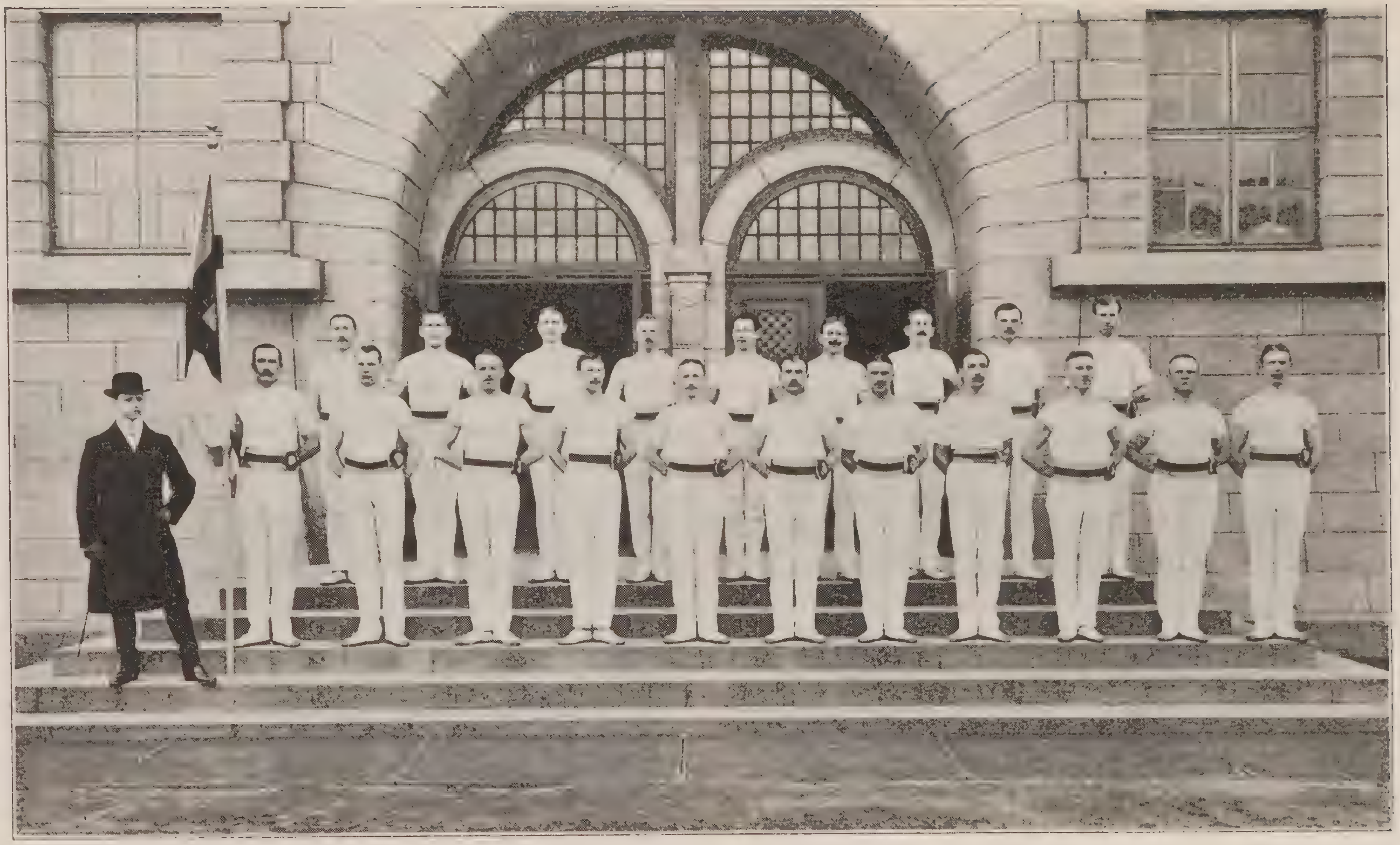
Därefter var uppvisning af sextiofyra flickor från Gymnastikföreningen R. F. jämte medlemmar från G. A., från fröknarne Bunths skola samt från Arlöfs kvinnliga gymnastikförening, allt under gymnastikdirektören, fröken S. Annerstedts ledning. Åskådarne formligen frossade i ensemblen, enheten i allas uppgående i individen. Fristående rörelserna gingo med en precision och jämnhet, som uppväckte beundran, likaså häfrörelser och balansrörelser.

Malmö Gymnastik- och Fäktklubb stod som vanligt i en klass för sig. Fristående programmet gick på det fullkomligaste sätt, marscherna på det rediga och kraftiga sättet och hoppen med storslagen skönhet.

Ledare var löjtnant V. Carlén-Wendels.

Gossläroverkens dag.

Sista dagen blef läroverkens dag. Två afdelningar pojkar från Malmö högre allmänna läroverk och en afdelning små näpna flickor från det nybildade Gymnastikförbundet afslutade den enastående och storstilade festen i Skånemetropolen. Det var en lust och glädje att se med



Malmö Polismäns Gymnastik- och Idrottsförening.
Ledare: Gymnastikdirektör V. Carlén-Wendels.

hvilket allvar de unga ägnade sig åt såväl de fristående rörelserna som åt arbetet i bommar och linor.

Programmet inleddes med en trupp af läroverkets pojkar. Löjtnant Carlén-Wendels inmarscherade med en afdelning ystra sprakfålar och genomgick med dem en halftimmes dagöfning. Uppvisningen gick med fart och schwung.

Truppen uppklättrade sedan samt och synnerligen i ribbstolarna, där den med fruktansvärda tjut hälsade de intågande flickorna

Det var en afdelning ur det nybildade Gymnastikförbundet under Gymnastikdirektören, Fröken I. Bönnelyches ledning. Då truppen endast haft två månaders öfning, måste man beundra den säkerhet och ledighet med hvilken programmet genomgicks. Småpojkarna applåderade också ursinnigt, om det nu var för gymnastikens skull eller enbart för flickornas är svårt att säga.

Flickorna aflöstes af Malmö Läroverks Idrottsförening, som på ett värdigt sätt afslutade gymnastikfesten. Välväxta och muskulösa genomgingo de lugnt och säkert de olika rörelserna. Särskildt hoppen utfördes med förvånande säkerhet. Truppen gjorde Löjtnant Carlén-Wendels all heder med sitt utomordentligt väl genomförda program.

Som helhetsomdöme om måndagens uppvisningar må sägas, att de manliga trupperna väckte mest uppmärksamhet genom sitt fasta bestämda uppträdande, de kvinnliga mera genom sin graciösa och smidiga hållning. Särskildt flickornas benföring var mycket tilltalande.

Efter uppvisningarnas slut framträdde Rektor P. H. Söderbaum, som först riktade ett tack till ledningen och resp. lärare och lärarinnor och sedan vände sig till gymnasterna. Han påminde dem med några hjärtevarma ord om den svenska gymnastiken och dess betydelse för fosterlandet och slutade med att utbringa ett fyrfaldigt lefve för fosterlandet. »Du gamla, du fria» sjöngs därefter unisont och så var fjärde skånska allmänna gymnastikfesten till ända i provinsens hufvudstad.

Gymnastikfesten i Trälleborg den 5 April.

Det i början af februari 1914 bildade Trälleborgs Gymnastikförbunds första uppgift blef att söka få till stånd en gymnastikfest i Trälleborg i enlighet med den inbjudan, förbundet erhållit från Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté. Åtskilliga svårigheter yppade sig emellertid, då det gällde att realisera denna plan. Sålunda visade det sig hart när omöjligt att uppbringa det erforderliga antalet af någorlunda tränade gymnaster till den manliga uppvisningstruppen. Det lyckades dock att anskaffa det såsom minimum fastställda antalet 12, och sedan gymnastikdirektörerna hr L. A. Forsström och fröken Edith Månsson samt folkskolläraren hr O. Österling åtagit sig att medverka med hvar sin trupp ungdomar voro förutsättningarna för gymnastikfesten klara. Ledare för den manliga truppen blef underlöjtnant G. R. Mörck.

Distriktsgymnastikfesterna skulle enligt den fastställda planen vara afslutade den 5 april, och då just nämnda dag blef tilldelad Trälleborg, stod endast en tid af knappa två månader till förfogande för öfningar. De bedrefvos också med stor intensitet mot slutet med ända till sex öfningar i veckan. Till den bestämda dagen var allt klart, och programmet för festen hade följande utseende:

Kl.	5,15—5,30	e. m.	Defilering af samtliga uppvisningsafdelningar samt inledningstal af kammarskrifvare C. Rudberg.
»	5,30—6	»	Gossafdelning från Trälleborgs folkskolor, ledare: folkskollärare O. Österling.
»	6—6,30	»	Flickafdelning från Samskolan, ledare: gymnastikdirektör fröken Edith Månsson.
»	6,30—7	»	Gossafdelning från Samskolan, ledare: gymnastikdirektör L. A. Forsström.

Trälleborg.



Underlöjtnant Mörcks uppvisningstrupp.



Trelleborgs gymnastikförbund.

kl. 7—7,45 e. m. Manlig uppvisningstrupp, ledare: underlöjtnant G. R. Mörck.
» 7,45—8 » Kvartettsång af Sångsällskapet.

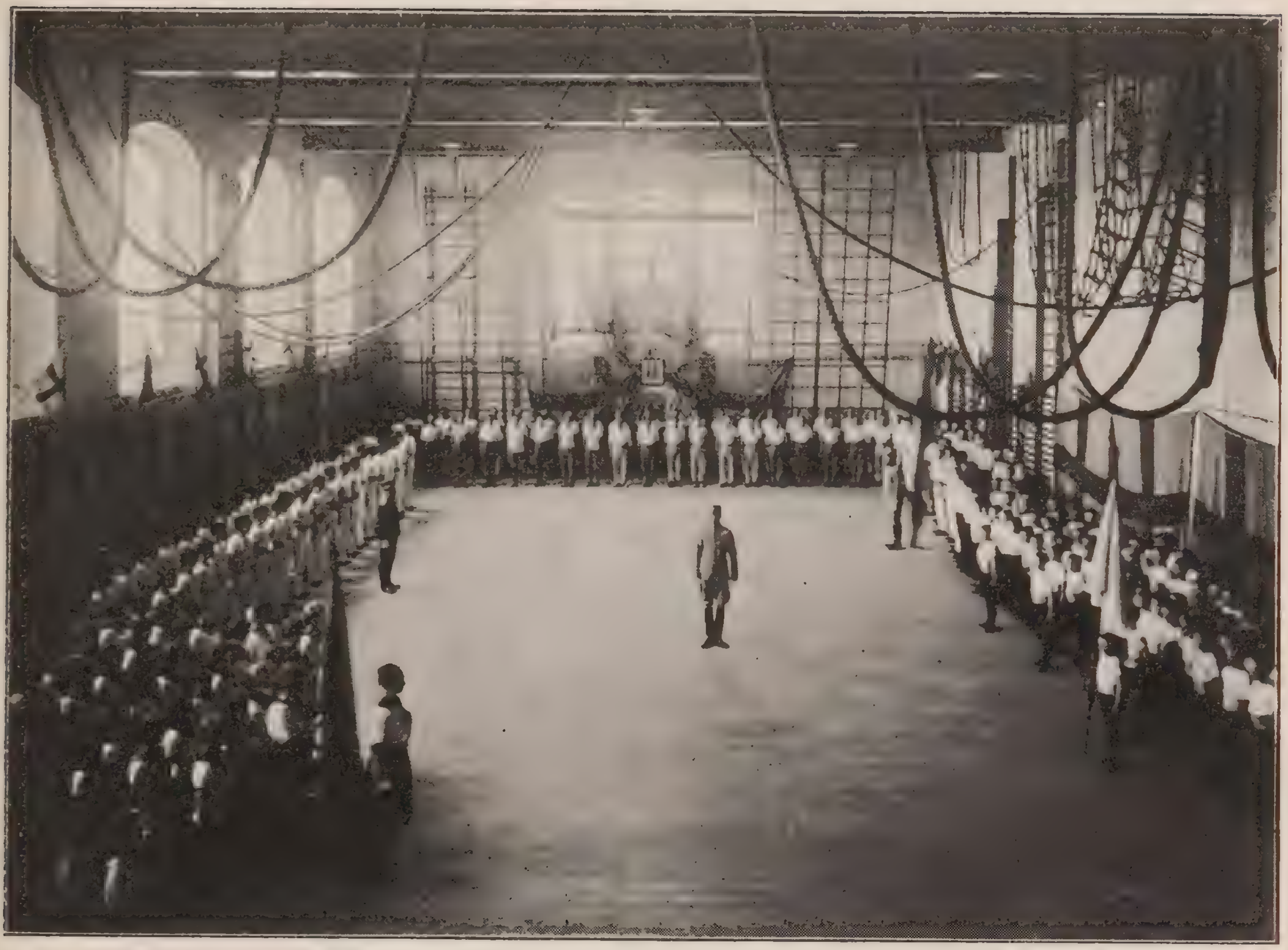
Det blefve alltför vidlyftigt att ingå på en kritik af de särskilda uppvisningstrupperna. Utan tvifvel skulle i så fall en hel mängd brister kunna påpekas, hvilket är helt naturligt, då man betänker den korta utbildningstiden och deltagarnes olika förutsättningar. En särskild eloge förtjänar emellertid hr Österling för det samvetsgranna och självuppoffrande arbete, han nedlagt på sin trupps utbildning. Deltagarna i densamma utgjordes af gossar mellan 9—13 år, och programmet genomgicks med en precision, som var högst berömvärd. Äfven flickafdelningen under fröken Månssons ledning hade en vacker och jämn uppvisning. Dock skulle man kunna invända att flera för öfrigt vackra serierörelser voro för invecklade för en så ungdomlig gymnastiktrupp. Samtliga uppvisningar mottogs med intresserad uppmärksamhet af den fulltaliga publiken, som gaf sin belåtenhet tillkänna genom kraftiga och ihållande applåder.

Helt säkert har denna gymnastikfest, den första i sitt slag i Trälleborg, kraftigt bidragit till höjandet af intresset för gymnastik därstädes och därigenom underlättat det arbete, som föreligger Trälleborgs Gymnastikförbund under dess kommande verksamhetsår. *G. M.*

Gymnastikfesten i Ystad den 28—29 Mars.

Gymnastikfesten i Ystad 1914 försiggick *28—29* april under relativt liflig anslutning. Af de anmälda 10 trupperna deltogo 8. På grund af valförberedelser och en del andra tillstötande händelser var det synnerligen svårt att fixera tiden för festens hållande. Efter många om och men återgick man till den af gymnastikkommittén bestämda tiden, hvilken först ansetts olämplig. Trots den ofvanskrifna ogynnsamma tidpunkten rönte festen som nämnt rätt talrikt deltagande från allmänhetens sida. Rektor L. M. Neuman öppnade högtidligheten med ett hälsningstal till gymnasterna, bland annat framhållande den nya vackra gymnastiksalens betydelse för kommunens framtida gymnastik. Efter rektors tal öppnades uppvisningarnas rad af Ystads h. allm. läroverks gymnasium under ledning af undertecknad. Afdelningen uppvisade sitt dagsprogram med undantag af häfhvarfvet, som uteslutits. Rörelsernas utförande lämnade en del öfrigt att önska såväl i form som precision, en viss dröjande osäkerhet i utförandet kännetecknade bristande samöfning, och det låg ej den friska hurtiga prägel öfver uppvisningen, som man har rätt att begära af en trupp gossar i åldern 13—17 år. Som ursäktande skäl må framhållas, att gymnasiet var decimerat till halfva antalet på grund af det stora antalet befriade och sjukskrifna, hvarför alla öfriga medtagits, och för att fylla ut antalet till åtminstone 50 hade ett tiotal 5-klassister insatts i ledet, hvilkas prestationer nog i allmänhet ej verkade till uppvisningens fördel. Denna afdelnings styrka låg i hoppen, som utfördes ganska väl öfver lag och af många med högsta formfulländning. Efter gymnasiet kom flickskolans högre afdelning som genomgick sitt kräfvande program med en rörelsekänsla och en säkerhet, som bar vittne om ett grundligt förarbete. Jag passar här på tillfället att påvisa hvad jag skulle vilja benämna maskulina gymnastikrörelsens tvifvelaktiga värde för kvinnliga gymnaster. Gymnastikens mål är ju att vid sidan af det rent anatomiskt-fysiologiskt nyttiga äfven skapa det ur skönhetssynpunkt bästa möjliga. Det manliga skönhetsidealet står ju om ej motsatt dock vida skiljdt från det kvinnliga, de kunna komplettera hvarann, men aldrig sammansmälta till ett. De kunna ej gjutas i samma form och formaren är här gymnastiken, som därför får anpassa sig. Vidare få vi ej glömma det viktiga psykiska momentet i gymnastiken, där det manliga och kvinnliga väsendet äro så vidt skiljda. Ur estetisk synpunkt kunna kanske

Ystad.



Gymnastikfestens högtidliga afslutning.



Underofficerstruppen.
Ledare: Fanjunkare S. Åfeldt.

de starkaste skälen framdragas, men utrymmet tillåter ej i detta sammanhang någon utförligare behandling af detta ämne. Jag vill endast här hafva sagt, att jag anser den kvinnliga gymnastikens stiltrogna efterapning af den manliga för ett fel, som gör dess nuvarande värde för det kvinnliga elementet tämligen tvifvelaktigt i många hänseenden. Striden i detta ämne har stått lång och häftig, men jag anser de svenska gymnasternas obenägenhet att ge efter för de talande och klara skälen utifrån som bevis för en kortsynt halsstarighet.

Efter det flickskolans afdelning (50 elever) på ett för ledarinnan gymn.-dir. Elin Strandberg hedrande sätt genomgått sitt svåra program inmarscherade en 60 man stark dragontrupp under löjtnant Lennart Ekströms befäl. Det låg kraft, fart och militär kläm öfver de 60 atlettyperna, en frapperande kontrast till de graciösa sylfider, som ögonblickena innan behärskat tiljorna. Den gymnastiskt oinvigde såg nog i denna trupps prestationer fulländningen, ty taktfasta vändningar och steg och väl indrillade rytmiska rörelser förfela aldrig sin mäktiga inverkan på taktsinnet om ej annat. Det gymnastik-kritiska ögat frånsåg gärna de många bristerna i formen med tanke på den korta utbildningstiden. Samtidigheten i rörelsernas utförande var frapperande god och vittnade om samvetsgrannt förarbete och god lystring hos truppen. Balansgången var utmärkt hos många, hos andra ej nöjaktig. Den famnvåghalfst. balansgången är nog alltför kräfvande för en trupp där äfven ogymnastiserade rekryter deltaga för att af alla kunna utföras väl. Den spännböjande rörelsen med lefvande stöd var äfven för kräfvande för den axelstela truppen och utfördes därför felaktigt så godt som öfver lag. Häfhvarfvet gaf ett vackert vittnesbörd om truppens manliga styrka. Marschen var taktfast och säker, men kropps- och fotföring ej riktig. Genom för ringa fällning framåt blef steglängden för kort och genom för liten vriststräckning förlorades den gymnastiska stegformen. Den stelhet, som lätt trycker sin prägel på vår svenska gymnastik och är ett typiskt drag hos militära trupper förefanns äfven här. Truppens svagaste nummer voro hoppen, och grenhoppen öfver häst borde hafva utbytts mot dylika öfver bock till fördel för uppvisningen. Afslutningshvarfvet utfördes med samma frapperande goda liksidighet som det föregående och när den ståtliga truppen utmarscherade, följdes den af dånande applåder från de beundrande åskådarna. Heder och honnör åt löjtnant Ekström för det vackra arbete, som där nedlagts. Sist kom så de 120 småpojkar, jag själf framförde. Afsikten med denna uppvisning lyckades. Meningen var att genomgå ett tiominutersprogram utan häfhvarf och hopp. Programmet var lagt på ställningar och attityder med hastiga öfvergångsrörelser. Publiken senterade lifligt det roande och originella programmet, som var mera applådknipande än rationellt värdefullt. En del af de felaktigt benämnda Falckska rörelserna voro äfven inlagda. Att ingå på någon mera detaljerad kritik anser jag ej här behöfligt. Efter dagens uppvisningar följde en synnerligen angenäm bal på hotell Continental, där gymnasterna aftackades för aftonen af ryttmästare Bergenstråhle.

Följande dag fortsattes uppvisningarna med början af läroverkets lilleputtafdelning under mitt befäl 12 stycken småttingar ur de tre lägsta klasserna. Det fristående programmet var synnerligen enkelt. Som denna trupp uppsattes i sista minuten hade enklare rörelser tillgripits. På grund däraf blef det trots den ringa samöfningen en vacker uppvisning, där hvarje rörelse utfördes klanderfritt. Denna trupps styrka låg i marschen och hoppen, af hvilka särskildt de senare väckte allmän beundran. Kom så fröken Stranddberg med sina 22 förstaklassister, som skulle demonstrera småbarns gymnastik. Det var ovanligt duktiga småttingar och deras prestationer berömvärda. Dock vill jag på det bestämdaste framhålla, att det ej var småbarnsgymnastik. Visserligen voro äfven här de s. k. Falckska rörelserna inlagda i det fristående programmet, men därjämte förekommo rörelser, som absolut måste anses stå öfver småbarns både förstånd och förmåga. Alldeles förkastlig anser jag häfrörelsen lod-

hängäntring vara för dessa småttingar. Den utfördes också fullt felaktig öfver lag utan växling af armar och ben. Häfrörelsernas i allmänhet mycket problematiska nytta torde vara mer än omtvistad, då det gäller små barn. Det finnes ju en hel mängd vackra hängrörelser, som äfven kunna demonstreras vid en uppvisning, och hvilka äro af ojämförligt större värde.

Därefter kommo underofficerarnas tolfmannatrupp under fanj. Åfeldt. I betraktande af att här ej förelegat någon samöfning må fullt erkännande gifvas åt truppens vakna och pigga uppträdande. Truppens största svaghet var dess ojämnhet. Dess fristående rörelser voro obehärskade. Häfhvarfvet gaf prof på kolossal kraft, men saknade enhetlig prägel, balansgången likaledes. Marschen var mera tysk än svensk och verkade klumpig. Helomvändningarna fullt felaktiga. Hoppen utgjorde samma omutliga domare öfver truppens ojämnhet som föregående redskapsrörelser.

Sist inmarscherade så den af läroverkets gymnastik- och fäktklubb samt idrottsföreningen sammansatta truppen, 18 man, under befäl af undertecknad. Denna trupp bestod till stor del af ganska täflingsvana gymnaster och bildade en klass för sig. Truppen demonstrerade i likhet med dragontruppen Baltiska spelens program, som ju var en leksak för dessa hvad kraft och uthållighet beträffar, men i formen visade sig att detta till synes så enkla program kräfver allt hvad en god gymnast kan prestera. Jag tviflar storligen, om man kan lyckas få fram mer än 25 % af de deltagande, som på denna Baltiska uppvisning komma att nöjaktigt utföra programmet. Totalintrycket af denna trupp kan nog betecknas som mycket godt och hade den begränsats till tolf deltagare, torde den helt säkert kunnat göra sig med hvilken trupp som helst i Skåne. Meningen hade varit att företaga en fjällfärd till Storlien och i samband därmed gymnastikuppvisning i Östersund med denna trupp, hvarför den underkastat sig grundlig träning. I följd af detta hade ett annat lämpligare program legat till grund för träningen. Det Baltiska program, den nu uppvisade, var knappt genomgånget i sin helhet, och därför kommo äfven ett par »missar» till synes. Marschen var vacker, elegant och kraftig men något stel. Häfrörelser och hopp klanderfria och af hoppen gjorde sig öfverslagen, som i Ystad ha gamla traditioner, bra, verkställda i sidled mot publiken med raka kroppar och raka armar. Här är fråga dock om ett öfverslag utan anlopp och utan egentlig sats kan inrangeras bland hoppen. Jag ger mitt fulla erkännade åt det vackra och behärskade i detta långsamma och formsköna öfverslag, men jag skulle vilja hafva en helt annan karaktär på rörelsen för att kunna inrangera den bland hoppen. På publikens begäran afslutades med tigersprång i ström, som utfördes med den sedvanliga hastigheten för detta mera bluffmässiga än svåra applådnummer.

Sedan därefter de 350 gymnasterna ställts upp, aftackades de af ryttmästare Bergenstråhle, som i samband därmed uppläste svarstelegram från Hans Höghet Kronprinsen, Öfverste von Heideman och Kaptenen Grefve H. Hamilton. Så utbragtes ett »lefve fosterlandet» och regementsmusiken spelade upp »Du gamla, du fria» som verkligen klingade friskt den gången. Det var ett gripande skådespel, att se alla dessa åldrar representerade i gymnastledet och mer än ett öga syntes tårat bland publiken, när defileringen tog sin början. Hos mången gick nog en vemodig tanke sökande in i framtiden öfver de blågula dukarna och de hvita lagerkrönta skolstandaren sväfvade det ovissa framtidsöde vår allvarstid står i begrepp att ge de unga i arf.

Innan jag slutar vill jag begagna tillfället uttala mitt djupa beklagande af att jag ej i år kunnat föra fram några folkskolegossar. Deras käcka uppträdande förra gången hade nog i år fått en värdig fortsättning. Och att ett lifligt deltagande i gymnastikfesterna i hög grad spärrar barnen till ett godt arbete under terminen före denna, har hvarje år visat sig i hög grad. *Martin Uhlin.*

Gymnastikfesten i Landskrona den 28—29 Mars.

Till denna gymnastikfäst, som egde rum den 28 och 29 mars hade anmälts tio afdelningar med tillsammans 330 gymnaster. K. V:s rymliga gymnastiksal hade fästen till ära dekorerats, och för åskådarne voro läktare uppförda, hvarifrån man fick en tydlig öfverblick öfver salen. Lördagen den 28 kl. 6,30 e. m. tog fästen sin början, i det att först en afdelning gossar från folkskolan framvisades under sin ledare, folkskollärare Gunnar Nilsson. Truppen gjorde ett hurtigt och godt intryck. Därefter kom en afdelning flickor likaledes från folkskolan, ledda af folkskollärarinnan J. Ekdahl. I sina trefliga dräkter och nätt framvisade rönte äfven denna trupp ett välförtjänt bifall af detalrika åskådarne. Så kom en afdelning scouter framförda af sin chef underlöjtnant Colliander. De visade en del trefliga lekar, första hjälpen vid olycksfall m. m. och naturligt rungade salen af applåder, då de käcka pojkarne företrädda af sin fana uttågade. Sist på programmet för dagen var »Gymnastikföreningen Idrotts», kvinnliga afdelning under sin ledarinna, gymnastikdirektör K. Ahlström. Truppen bra med den grace och mjukhet i rörelser som är kvinnan egen. Fröken Ahlström hade all heder af sin afdelning.

Följande dag, söndagen den 29 mars, ingick med klar himmel och strålande solsken. Inemot tiden för fästens fortsättning strömmade folk i hundratal in på kasärngården; under förberedelserna för uppställning af gymnasterna kretsade flygaren, doktor Thulin, öfver gården i sirliga svängar och väckte naturligtvis ett oerhördt jubel.

Kl. 1 e. m. skedde alla gymnasternas aflämning till öfverstelöjtnant friherre Adelswärd, som efter några musik- och sångnummer höll ett till hjärtat gående fosterländskt anförande. Sedan »Hör oss Svea» och »Vårt land» afsjungits unisont, började uppvisningen. Först realskolan för gossar, 60 man högt, under major Kruses befäl. Så följde en afdelning ur elementarskolan för flickor, hvilken på ett utmärkt sätt framfördes af fröken Ahlström. Så återigen en afdelning ur samma skola visande en del af våra vackra folkdanser. Sedan flickorna under mängdens jubel aftågat inmarscherade en trupp husarer ur underofficers- och korpralskolorna ledda af und.-löjtn. Colliander. Allt gick med utmärkt precision och fart och såg man, att ett målmedvetet arbete låg bakom. Efter husarernas afmarsch uppställdes samtliga afdelningar på kasärngården, och med husarmusiken i teten skedde defilering för öfverstelöjtnant Adelswärd. Det hela gjorde ett särdeles imponerande intryck.

Kl. 6,30 på aftonen vidtogo åter uppvisningarne. Gymnastikföreningen Idrott (manliga afdelning), som 1912 kunde fira sin trettioåriga tillvaro, började. Med sin vackra fana i spetsen inmarscherade den 14 man starka truppen, och utförde programmet på ett sätt, som väckte åskådarnes lifliga bifall. Så kommo eleverna vid seminariet, 40 stycken, under fröken Ahlströms befäl. Sällan eller aldrig får man se en kvinnlig afdelning så väl ledd som denna och allt utfördes med förbluffande säkerhet. En »mention honorable» till fröken Ahlström för hennes utmärkta sätt att välja program och leda en gymnastikafdelning. Sist framvisades en trupp husarer (stamrekryter och värnpliktige) under sin ledare und.-löjtn. Hagéus; den framfördes på ett förtjäntfullt sätt, rörelserna gingo med fart och precision och lände såväl trupp som ledare till all heder.

Gymnastikfästen i Landskrona 1914 är till ända! Som allmänt omdöme kan sägas, att den varit alltigenom lyckad för att icke säga storartad.

Gymnastikfesten i Lund den 4—5 April.

Dagarna voro kanske inte de bästa för att få allmänheten med; stämningn var därtill alldeles för politisk. Allmänheten använde sin disponibla tid till att läsa anslagen på Lundagårds alla trädstammar, bekika folket, som gick med valsedeln in i vallokalen, och diskutera valutsikterna.

Landskrona.



Gymnastikfesten öppnas.

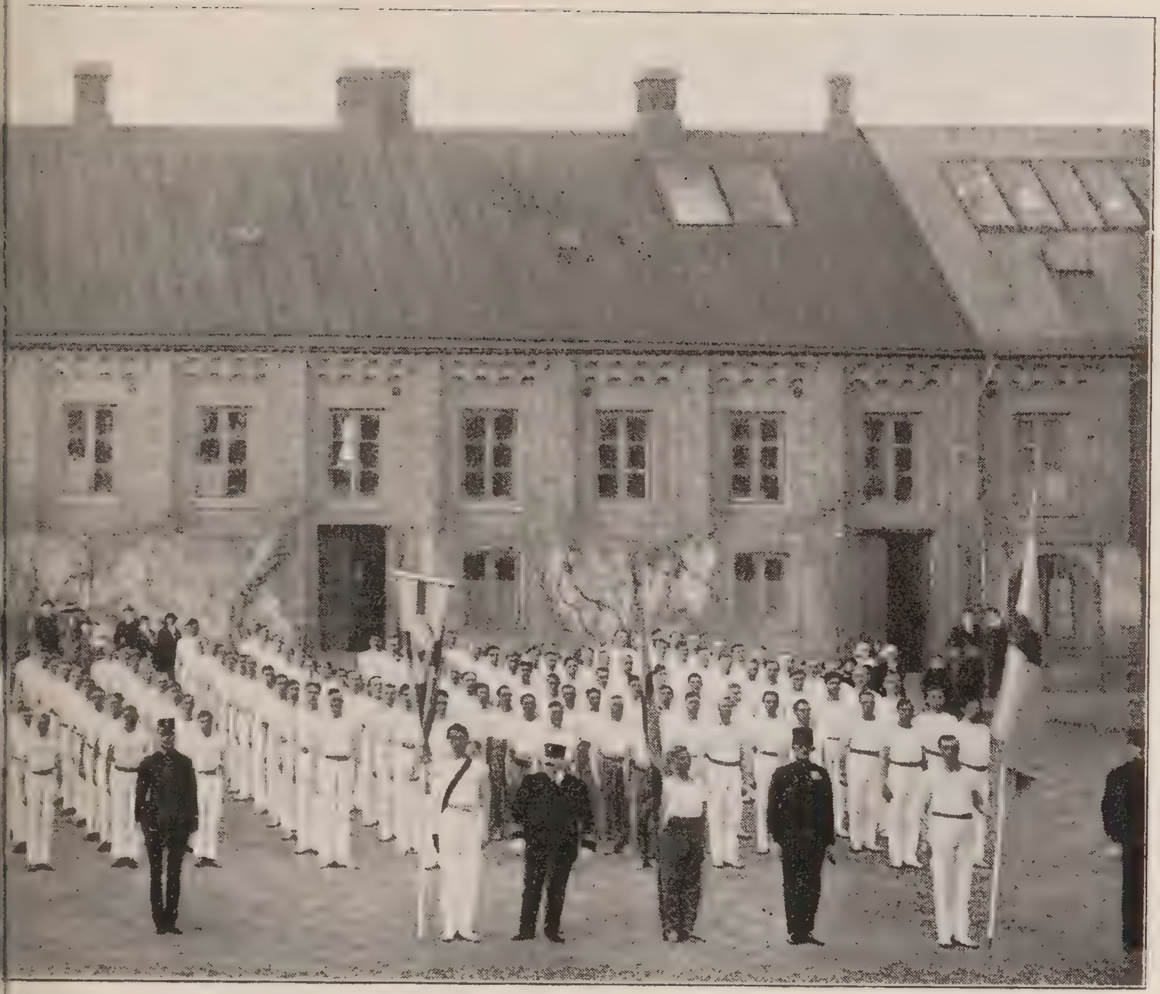


Gruppbild från Skånes Idrottsförbunds G

Landskrona.



Gymnastikföreningen Idrott, Landskrona.
Ledare: Ryttmästare O. Siwers.



ikfest i Lund den 4 och 5 april 1914.

Lund.



Lunds Privata Elementarskolas Gymnastikförening.
Ledare: Kapten K. T. Holm.

Den första gymnastiktrupp, som gick till uppvisning och kamp för Baltiska äran var *Lunds folkskollärareseminariums elever.* I gymnastiklokalen uppe på Helganobacken gåfvo de kl. half 3 e. m. uppvisning under ledning af gymnastikläraren, öfverste *C. H. Norlander.* Vid denna uppvisning hade de glädjen att se närvarande biskop Billing, seminariets rektor, en del gymnaster och några andra intresserade.

Kl. 5 e. m. egde tvenne uppvisningar rum å *Lunds privata elementarskolas gymnastiksal,* den ena med en trupp scouter under ledning af löjtnant A. Berg, den andra med 26 man ur privata elementarskolans gymnastikförening. Denna trupp leddes af kapten K. Th. Holm, läroverkets gymnastiklärare. Båda dessa trupper bestodo sålunda af frivilliga gymnaster. Hvad de förstnämnda beträffar, så framträdde de utan alla ranganspråk, eftersom deras tid till öfning varit ganska ringa. Löjtnant Berg hade emellertid mycken heder af resultatet.

Lunds privata elementarskolas gymnastikförenings trupp, 26 man stark, kom däremot inmarscherande i gymnastiksalen med en precision och hållning, som genast ådagalade de rutinerade gymnasterna. Den uppvisning i fristående och redskapsgymnastik, de under cirka 40 minuter gåfvo gick också med en aldrig sviktande jämnhet. Programmet för den fristående gymnastiken var af ledaren ganska ansträngande sammansatt. Det såg emellertid ut som om rörelsernas kraft och spänstighet snarare ökats än minskats under uppvisningens gång. Det var — och det synbarligen — ett utmärkt material till en vacker gymnastisk seger.

Den ganska talrika publiken bland hvilken märktes läroverkets rektor och en del officerare, applåderade de käcka gymnasterna och deras ledare högt och hjärtligt.

På kvällen gåfvos ytterligare trenne uppvisningar. I Katedralskolans gymnastiksal hade Sydsv. gymnastikinstitutets gymnastikförening för gossar under ledning af fröken Gertrud Olsson, gymnstikinstitutets gymnastikförening för flickor under fröken Eva Österlunds ledning samt Lunds katedralskolas gymnastikförenings lägre afdelning under anförande af löjtnant A. V. Berg uppvisningar.

Dessa uppvisningar, som alla tre visade det stora intresse som f. n. finnes för vår svenska gymnastik, bevistades af en talrik skara åskådare, som med starkt bifall hälsade de uppträdande unga gymnasterna.

Söndagens uppvisningar.

Lund har ju den stora vackra ungdomskara samlad från skilda håll, ur hvilket ett gymnastikmaterial kan fås jämnare och bättre än kanske någon annanstädes i vårt land. Detta gäller nu ej blott den manliga, utan också den kvinnliga ungdomen. Söndagens uppvisningar gåfvo ett starkt bevis härpå.

Uppvisningarna ägde rum i katedralskolans gymnastiksal och tog sin början kl. 6 med defilering under militärmusik af de olika gymnastikafdelningar, som skulle deltaga i uppvisningarna. Därpå höll öfverste C. H. Norlander följande tal om gymnastikens och idrottens betydelse för vårt folk:

Gymnastiken utgör det *korrektiva* elementet d. v. s. den förmår att rätta kroppsliga fel och lyten, uppkomna genom kulturlifvets inflytande. Den indelar rörelserna efter dess verkan på människokroppen i vissa rörelsegrupper eller släkten; af rörelser inom dessa sammanfogas sedan i en rationell följd den gymnastiska helhet som kallas *dagöfning* och hvarigenom en allsidig genomarbetning af hela kroppen åstadkommes. Vid sidan af gymnastiken har man dessutom de friare formerna, leken och idrotten.

Då nu gymnastiken visat sig vara det förnämsta kroppshälsomedel, som finnes och som bättre än något annat medel och med mindre tidsförlust förmår utveckla människokroppen till häsa, harmoni, kroppslig och andlig motståndskraft, så är ju alldeles klart, att detta medel bör i

människokärlekens tjänst lyckliggöra så stor del af vårt folk som öfverhufvud är möjligt eller med andra ord, gymnastiken *skall vara till för alla*.

Staten har ock bättre än i något annat land sökt sörja härför genom införande af obligatorisk gymnastik inom dess undervisningsanstalter, civila och militära. Men ännu återstår härvidlag mycket att åtgöra. Den kroppsliga uppfostran får icke anses såsom *ett ämne* att trängas med andra vid våra skolor, utan skall betraktas såsom kroppens utveckling gentemot själens, och såsom rent af villkoret härför. Vi måste söka verkliggöra den gamla sanningen: »*en sund själ i en sund kropp*». Högst står undervisningen utan tvifvel vid de militära skolorna i armén och vid flottan, men kroppsuppfostran skulle vara grundlagd långt förut i folkskolorna, och här är ett tomrum som med *snaraste* måste fyllas, och hvarför många goda krafter nu arbeta.

Vid sidan om den korrektiva pedagogiska gymnastiken ega vi lek, friluftsöfningar och den rationella idrotten. Om dem gäller från kroppsuppfostraresynpunkt att de äro oersättliga och att åt dem måste beredas plats. Men väl bör härvidlag märkas att dessa gymnastikens utfyllnader och särskildt idrotten, skola vara grundade på och så långt möjligt är utgöra tillämpningar af den rationella gymnastiken och fylla dess fordran på form och allsidighet.

Det bör således alltid heta såsom våra instruktioner angifva, gymnastik *och* idrott i harmonisk förening utan rivalitet, ej gymnastik *eller* idrott, och allraminst får gymnastiken betecknas såsom en underafdelning *under* idrotten eller gå i strid mot densamma. Det är att vända upp och ned på värdena.

Om gymnastikens betydelse för idrotten vittna för öfrigt bäst de glänsande idrottssegrarna vid Olympiska spelen, där svenskarnas öfverlägsenhet var en följd af förutgången gymnastisk kultur, något hvarom åtminstone icke flertalet utländska rekordsättares kroppar buro vittne, ty dessa kunde sannerligen icke sägas fylla måttet för en harmoniskt utbildad människogestalt, och som för öfrigt äfven spåras hos en så idrottsöfvande nation som den engelska, hos hvilken den grundläggande allsidiga gymnastiken saknas.

Beträffande idrottens ädla uppgift återgaf tal. ett par uttalanden från våra grannländer, hvarest den Lingska principen eger varma anhängare.

Om nu staten sökt att, ehuru ännu oändligt mycket återstår, tillgodose nationens kraf på fysisk fostran, gäller det, fortsatte tal., dock vidare att få fram den frivilliga gymnastiken och idrotten och leda dessa i rätt spår. Utsikterna äro just nu goda nog, ty vi stå onekligen inför en renässans på detta område, alstrad ej minst af Lingjubileet förra året och äfven af Olympiska spelen, hvilka dock naturligtvis icke kunna få anses såsom ett fullödigt uttryck för den ena eller andra nationens ståndpunkt i fysisk kultur. Å andra sidan kan en väl utbildad och väl ledd afdelnings förevisande, åtföljd af demonstration tjäna till ett godt undervisningsmaterial och verka lifvande och väckande. Och i hvarje fall, vill ett land såsom vårt, vid ett internationellt uppträdande, där det gäller att visa systemet, hafva fullgoda representanter. Annars torde det vara tydligt att det är i ett lands undervisningsanstalter, som dess kroppsöfningsmetod skall studeras och kontrolleras under hvardagsarbetet.

Det gäller nu för oss alla att arbeta för det stora målet, hela vårt folks utveckling till kroppslig och andlig hälsa, motståndskraft och försvarskraft. Härför behöfs i första rummet ett intensivt upplysningsarbete, ty den stora allmänheten kan ej rimligtivs förutsättas förstå att bedöma hvad som bör göras eller med andra ord att hafva en klar uppfattning om kroppsöfningars innersta mål och medlen att vinna detta.

Tal. påpekade att det förbund som här i dag arbetade och det nybildade folkliga förbundet: »*Fysisk Fostran*» sträfva därhän, att ingen af möjligen befintlig känsla af ringare förmåga eller färdighet skall hålla sig tillbaka. Alla skolor uppmuntras och vara välkomna att sköta sin hälsa genom rationella kroppsöfningar. Vare därmed icke sagdt att icke färdig-

heten till viss grad skall erkännas, men då skall denna vara allsidig, och man bör framför allt arbeta på att alla få en jämn harmonisk utbildning. Saken är ej alldeles lätt att ordna, ty allt frivilligt arbete är ju beroende af individens egen vilja; men i den mån kunskapen om kroppsöfningarnas uppgift och betydelse blir klarare, dess större blifva utsikterna till framgång. De som i detta fall kommit längst äro danskarna, hvilka inom sina folkhögskolor och skytteföreningar nästan idealiskt förstått realisera satsen »gymnastik åt alla så långt de naturliga anlagen det medgifva». Och här i Sverige är min erfarenhet, att folkhögskolorna hittills varit och äro de förnämsta banbrytarna för frivillig gymnastik på landsbygden.

Hvad som här gäller om gymnastiken, berör i ännu högre grad den frivilliga idrotten. Här skapas alltför ofta genom förvillande omdömen *»falska idealer»*. Men det ser numera åtskilligt ljusare ut äfven här och grupptäflingar börja komma allt mer till heders i stället för det individuella rekordsättningssträfvandet, som alltför ofta sätter osköna och skadliga spår på sina utöfvare.

Såsom sammanfattning af mina ord framgår, att kroppsöfningarnas, de obligatoriska som de frivilliga, uppgift är *att åt hela vårt folk skapa hälsa och kraft till kropp och själ och att deras stora betydelse är, att de drifna efter vår Lingska metods traditioner utan några sidoafvikningar eller uppblandningar också kunna lösa denna härliga uppgift.*

Vi tacka här alla dem som invigt sina krafter åt denna sträfvan, Er ledare och Er unga, och vi bedja Er icke förtröttas och vi höja slutligen ett lefve för vår nationella gymnastiks och idrotts framtid. Den lefve!

Sedan ytterligare ett lefve för konung och fosterland utbragts togo uppvisningarna sin början.

Den första truppen, Hvilans gymnastikafdelning, marscherade in och gaf under ledning af kapten P. G. Sjövall en uppvisning, som ånyo befäste den erfarenheten att vår landtbefolknings ungdom är ett ypperligt bildbart gymnastikmaterial, som under skicklig ledning kan på kort tid nå ett mycket godt resultat.

Hvad som vunnits under en längre öfningstid, det visade den af kapten J. G. Thulin framförda truppen af underofficersaspiranter från volontärskolan i Halmstad, andra och tredje årskurserna. Hvarje man ådagalade en nästan förvånande förmåga att behärska sina rörelser. Härigenom blef också truppens framträdande något ovanligt helgjutet, frånsedt nu dess förmåga i hvarje särskild gymnastikgren.

Den trupp, som uppvisade de djärfvaste profven härvid, var onekligen Lunds katedralskolas gymnastikförening, sexton man. Hoppen voro deras clou, hvarigenom de också blefvo publikens synnerliga gunstlingar. Denna trupp fördes af löjtnant Berg.

Den kvinnliga elegansen vid uppvisningarna representerades af Sydsvenska gymnastikinstitutets afdelning. Det var en stor trupp, fyrtiofyra damer, och Lingska gymnastiken var här på internationell stråt. Tyskland, Schweiz, Norge, Österrike, ja Afrika var representeradt i denna trupp. Afrika var för resten den vigaste af allesammans. Truppens uppvisning var mycket jämn och vacker; särskildt den fristående gymnastiken. Fru Sigrid Brattström och hennes vackra afdelning hemburo också lejonparten af publikens hyllning, ägnad desslikes åt det behag, hvarmed sång och dans utfördes af damerna.

Till bortåt half tio varade uppvisningen. Efter dennas slut var gymnastikbal anordnad på Grand Hotell, där ungdomen roade sig tappert.

Publiken var vid uppvisningarna mycket talrik. Bland de närvarande märktes en mängd lärare och läkare, samt ett antal officerare, bl. a. öfverste Norlander och öfverstelöjtnant von Porat. Biskop Billing och universitetets rektor prof. A. Kock, hedrade äfven uppvisningarna med sin närvaro.

Arbetet efter de IV. allmänna skånska gymnastikfesterna år 1914.

I samband med och strax efter dessa fester utsändes Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommittés tryckta årsberättelse i 3,000 exemplar separat och tack vare de goda inkomsterna af annonserna såg sig Gymnastikkommittén i stånd till att i ytterligare 3,000 exemplar trycka densamma och bifoga den till Skånes Idrottsförbunds årsbok år 1914, ett standardverk i sitt slag.

Vid den Baltiska gymnastikfesten utgafs ock en af Ordföranden i Arbetsutskottet redigerad festskrift i 3,000 exemplar. En del af texten häri återfinnes i denna bok. Omedelbart efter festernas afslutning vidtog ånyo med all kraft arbetet på den Baltiska Gymnastikfesten och samtidigt igångsattes en instruktörskurs för utbildande af ledare för frivilliga gymnastikafdelningar. Ang. båda dessa hänvisas till efterföljande artiklar.

Genom den Baltiska Gymnastikfesten och de i samband med densamma afhållna gymnastikkongresserna och sammanträdena fingo ändtligen en hel del af de stora frågor, som man tvistat mycket om inom den gymnastiska världen, sin lösning — åtminstone partiellt — och grunden lades för ett enhetligt samarbete mellan alla för den frivilliga gymnastiken i Sverige arbetande föreningar och personer.

Dessa stora frågor voro:

1:o. Fastare organisation af Svenska Gymnastikförbundet och i samband därmed nya stadgar för Förbundet.

2:o. Eget tidningsorgan.

3:o. Enhetliga bestämmelser för arbetets bedrifvande inom Sverige och fastställande af principen att äfven täflingar finge förekomma vid distriktsgymnastikfester.

I samband härmed anskaffande af diplom, märken och affischer, gemensamma för hela Sverige.

4:o. Fastställande af principen om den oerhördt stora betydelse instruktörskurser för utbildande af ledare för frivilliga gymnastikafdelningar har.

5:o. Åstadkommande af samarbete mellan Svenska Gymnastikförbundet, Allmänna Gymnastikafdelningarna och Förbundet för Fysisk Fostran.

Af sekreteraren inlämnades genom Kungl. Wendes artilleriregementes idrottsförening till Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas Riksförbund i september 1914 en motion om frågan n:r 1 (se ofvan), och utarbetades sedan af honom fullständigt förslag till nya stadgar för Svenska Gymnastikförbundet, hvilket förslag blef till nära nog alla delar antaget vid »idrottsriksdagen» i november efter föregående grundlig behandling af Svenska Gymnastikförbundets styrelse på dess ordinarie årsmöte. Som en följd häraf har namnet Skånes Idrottsförbunds Gymnastikkommitté utbytts mot *Skånes Gymnastikförbund.*

Det viktigaste i dessa nya stadgar är att inom hvarje distrikt (landskap) i Sverige må inrättas ett Gymnastikförbund, som i sig kan upptaga *alla* gymnastikutöfvande föreningar (afdelningar) inom distriktet, vare sig de äro anslutna till Riksförbundet eller ej, samt att organisationen i sin helhet vunnit en betydlig styrka, hvilket bl. a. — och viktigast — kommer att snart nog visa sig däri, att Svenska Gymnastikförbundet får större ekonomiskt understöd af staten och därmed större möjlighet att förverkliga sina planer.

Genom samarbete (se 5:o) har ett »Svenskt Gymnastikblad» kunnat gifvas ut, och synes detta hafva en stor uppgift att fylla. Redaktionskommittén för detta utgöres af Kaptenerna J. G. Thulin, Lund, G. Winroth och G. Moberg, Stockholm, Med. Kand. G. Frostell, Stockholm, och Gymnastikdirektör S. Adrian, Örebro.

Svenskt Gymnastikblad skall under år 1915 utkomma med 16 n:r under våren och hösten. Prenumeration för i Skåne bosatta sker genom Skånes Gymnastikförbund, *Malmö*, och kostar 50 öre.

Skånes Gymnastikförbund har redan i år genom Svenska Gymnastikförbundet erhållit ett belopp af kr. 1,400 (ettusen fyrahundra) och synes hafva god utsikt att erhålla ytterligare kr. 800 (åttahundra).

Verksamheten under år 1915 har därför planerats sålunda, att sedan nödigt belopp undantagits till expeditionskostnader och trycksaker, af återstoden disponeras:

Till ritningar å gymnastikredskap och anslag till sådana under förutsättning att minst lika stort anslag erhålles af kommunerna eller enskilda .... kr. 200
Till upplysningslitteratur, anskaffande af gymnastiska sciopticonbilder och anordnande af föreläsningar ...... » 200
Till understödjande af nystartade gymnastikförbund i städerna, hvilka ej kunna påräkna understöd under första året af sin verksamhet .... » 400
Till fyra gymnastikinspektörer .... » 400
Till en instruktörskurs för utbildande af ledare för frivilliga gymnastikafdelningar, minst .... » 400
Till diplom och textning af dessa .... » 150
Till reseersättningar åt styrelsen (21 personer) och arbetsutskottet (5 personer) .... » 150

Genom stor sparsamhet under de föregående åren har Skånes Gymnastikförbund nu sett sig i stånd att dels kunna anskaffa till expeditionen en skrif- och en dupliceringsmaskin m. m., dels har Förbundet för kr. 400 (fyrahundra) af Organisationskommittén för Baltiska Spelen inköpt den till Spelen nygjorda gymnastikställningen för gymnastik utomhus, bestående af 12 ribbstolar, användbara från båda sidor, 2 dubbelbommar i en galge, äfven försedd med krokar för lod- och båglinor, samt 2 st. hissinrättningar. Denna ställning ligger f. n. upplagd i Lund

under Snickerifabrikör C. Olins uppsikt och kan densamma erhållas till låns mot en afgift pr gång af kr. 50 (femtio) inom och 75 (sjuttiofem) utom Skåne, hvarvid tiden för utlåningen bestämmes af Gymnastikförbundet.

Hufvudvikten af arbetet under 1915 kommer att nedläggas på bildande af Gymnastikförbund å större platser inom landskapet (se sid. 95), enär en sådan decentralisering numera af flera skäl är nödvändig.

Malmö Gymnastikförbund har redan verkat 1 1/2 år med stor framgång och vilja vi hänvisa till dess »Bestämmelser» å sid. 128 för event. nybildade sådana.

Malmö Gymnastikförbund åtnjuter under år 1915 ett kontant anslag af staden å kr. 1,000 (ettusen) förutom att sex folkskolegymnastiksalar gratis ställts till dess disposition med uppvärmning och belysning (värderadt till kr. 300). Lund och Trelleborg hafva ock egna Gymnastikförbund och i samma anda arbeta »Helsingborgs Kommunala Gymnastikafdelningar» med ett understöd af kr. 1,500 (femtonhundra) af staden. I Kristianstad och Ystad samt event. å ett par andra platser väntas ock Gymnastikförbund blifva organiserade i år.

En särskild kommitté, bestående af Arbetsutskottet och Hrr Svedenberg och Carlén-Wendels, har utarbetat dagöfningar för täflingarna vid 1915 års gymnastikfester, åt hvilka Gymnastikförbundet vill söka gifva en särskildt festlig prägel med anledning af den 5-åriga verksamheten, och hafva dessa i samband med inbjudan i början af februari utsändts till samtliga gymnastikföreningar inom landskapet och en del gymnastikintresserade personer.

Styrelsen har under arbetsåret 1914—1915 afhållit tvänne sammanträden (jämlikt stadgarna) och arbetsutskottet fem.

Till sist vill Styrelsen till Svenska Gymnastikförbundets arbetsutskott och främst till dess nuvarande ordförande, Kapten G. Winroth, få framföra sitt stora tack för allt samarbete under det gångna året, ej endast för all ekonomisk hjälp, som hittills erhållits, utan äfven för det utmärkta sätt, på hvilket expeditionen blifvit skött, det senare ett oeftergifligt villkor för ernående af någon framgång i vår brådskande tid.

Malmö den 20 februari 1915.

För **Skånes Gymnastikförbund:**

Henning Hamilton.

Axel Berg von Linde.

Utdrag ur »Bestämmelser för Malmö Gymnastikförbund».

§ 1.

Malmö Gymnastikförbund, som bildades den 29 oktober 1913, har till ändamål att verka för höjandet af intresset för den frivilliga gymnastiken i Malmö och omnejd och för den skull *dels* uppsätta nya gymnastikafdelningar, för män, kvinnor, gossar och flickor, där de, oafsedt om de förut tilhöra någon förening eller ej, kunna erhålla för dem afpassad gymnastik en eller flera gånger i veckan mot en billig afgift, *dels* på allt sätt understödja redan befintliga föreningar, som idka gymnastik, genom att åt dem anskaffa lokaler, ledare, gymnastiska dagöfningar m. m.

När så befinnes lämpligt, vill Malmö Gymnastikförbund på sitt program äfven upptaga vandringslif och friluftslekar.

§ 2.

Arbetsåret omfattar tiden från och med den 1 januari till och med den 31 december samma år.

Ordinarie årsmöte, hvartill kallas genom annons i stadens dagliga tidningar en vecka före mötet, skall afhållas i januari månad, och skola därvid följande frågor upptagas till behandling:

1:o. Val af ordförande och två justeringsmän.

2:o. Genomgående af styrelse- och revisionsberättelserna för det gångna arbetsåret och fråga om ansvarsfrihet för den afgående styrelsen för detta års förvaltning.

3:o. Val af styrelse och två revisorer samt en revisorssuppleant för det kommande arbetsåret.

4:o. Bestämmande af grunddragen för årets arbetsplan.

5:o. Behandling af förslag, som till styrelsen insändts senast fyra dagar före årsmötets afhållande.

§ 3.

Gymnastikförbundets angelägenheter skola handhafvas af en styrelse, bestående af dels ordinarie, dels adjungerade ledamöter.

De ordinarie ledamöterna skola väljas på årsmötet i januari månad och vara åtta, af hvilka minst tre kvinnliga. Af de åtta ledamöterna skola minst tre vara ledare af frivillig gymnastikafdelning. Som adjungerande ledamöter skola dessutom i styrelsen ingå samtliga ledare af förbundets egna och till förbundet anslutna gymnastikafdelningar, men äga dessa senare endast yttrande-, ej beslutanderätt.

§ 4.

Styrelsen skall inom sig välja ordförande, v. ordförande, sekreterare och v. sekreterare, kassör och v. kassör. Sekreterare- och kassörsbefattningarna må förenas på en hand.

§ 5.

Styrelsen skall sammanträda en gång i hvardera månaderna Januari—Maj och September—December, i regel sista onsdagen i hvarje månad, samt i öfrigt då ordföranden så anser behöfligt eller minst fyra ordinarie styrelseledamöter så fordra.

Styrelsen är beslutmässig, om minst fem ordinarie ledamöter äro närvarande.

§ 6.

Af terminsafgiften skall minst hälften inbetalas inom de första 14 dagarna efter afdelningens igångsättande och återstoden inom de första sex veckorna, ledare dock obetaget att i särskilda fall bevilja undantag härifrån. Sådant ledares beslut skall meddelas på nästkommande sammanträde.

§ 7.

Äfven icke betalande gymnaster kunna beredas tillfälle att deltaga i Gymnastikförbundets öfningar efter i hvarje särskildt fall träffad öfverenskommelse mellan sekreteraren, kassören och resp. ledare.

§ 8.

14 dagar efter terminens början må gymnast ej tilldelas afdelning utan ledarens medgifvande.

§ 9.

Gymnast, som inskrifvits i en af Gymnastikförbundets afdelningar, må ej utan särskildt medgifvande af sekreteraren och vederbörande ledare öfvergå till annan afdelning under samma termin.

§ 10.

Ledare af gymnastikafdelning må ur denna utesluta gymnast, som upprepade gånger trots tillsägelse vägrar ställa sig Gymnastikförbundets bestämmelser till efterrättelse eller på annat sätt uppfört sig olämpligt. Anmälan om en sådan uteslutning skall göras af ledaren vid nästkommande sammanträde med angifvande af skälen för uteslutningen.

Sålunda utesluten gymnast äger ej rättighet att återfå någon del af till Gymnastikförbundet inbetalda afgifter.

§ 11.

Gymnastikafdelning, som en månad efter terminens början ej kan redovisa 20 betalande gymnaster, skall upplösas, och dess medlemmar beredas tillfälle att gymnastisera i annan af Gymnastikförbundets afdelningar.

Instruktörskursen för ledare af frivilliga gymnastikföreningar.

1. *Deltagare:*

1 från Eslöf: Herr E. Adhe.

1 från Hvellinge: Herr Th. Mårtensson.

2 från Kristianstad: Sergeanterna S. Gustafsson och W. Sjöström.

3 från Landskrona: Herr H. Berglund, Sergeant Käck och Folkskollärare Pettersson.

3 från Lund: Kandidaterna Ekelin, Rothstein och Wilton.

6 från Malmö: Löjtnanterna I. Ek och E. Lindberg, Folkskol-

lärarna A. Fristedt och E. Persson, Hrr I. Lindquist och J. Sörensson.

1 från Svalöf: Herr J. Persson.

2 från Trelleborg: Underlöjtnant G. Mörck, Folkskollärare A. Österling.

Summa 19.

2. *Kursens omfattning:*

Kursen har pågått under maj månad helgdagar samt eftermiddagen före dessa. Då de hufvudsakliga grunderna för gymnastikundervisningen genomgåtts och så många praktiska öfningar medhunnits, att deltagarna ansågo sig kunna självständigt praktisera, anhöllo de att återstoden af kursen skulle uppskjutas till omkring november, för att dels gifva dem bättre tillfälle att ägna sig åt förberedelserna för deltagandet i Baltiska Spelens Gymnastikfest och dels för att de efter egen praktik skulle kunna draga större nytta af kommande undervisning.

På grund af de under hösten inträdda krigspolitiska förhållandena och därmed i samband stående oberäknad krigstjänstgöring för såväl ledaren som flertalet deltagare — för dessa på olika tider — har kursen ej kunnat fortsättas under hösten, utan måst uppskjutas till lämplig tidpunkt nästa år eller ock utbytas mot af ledaren företagna inspektionsresor till de platser, där deltagarna leda egna afdelningar.

3. *Plan för undervisningen:*

Vid undervisningen har följts dels en af ledaren utgifven handledning i gymnastik och 10 st. dagöfningar, afsedda hufvudsakligen för vuxna nybörjare, dels G. I. (Gymnastik- och Idrottsinstruktion för armén och marinen).

4. *Anslagets användande:*

Af anslaget, 400 kr., är något mer än hälften förbrukadt till reseersättning och bidrag till inkvartering åt deltagarna. Återstoden står till förfogande till den fortsatta undervisningen eller, om denna ej kan ordnas, till inspektionsresor.

5. *Resultatet af undervisningen:*

Angående detta är ju omöjligt att döma förrän det visat sig i praktiken. Dock kan jag våga påstå, att med det intresse och den intensitet, deltagarna visade, undervisningen måste komma att bära goda frukter. Hufvudvikten lades på att förklara de människokroppens anatomiska och fysiologiska egenskaper, hvilka en gymnastikledare måste känna för att öfver hufvud kunna uppnå något resultat med de frivilliga gymnastikföreningarna, samt att meddela och förklara de hjälpmedel, som en rutinerad ledare funnit kunna underlätta ett hastigare nående af målet. Dessutom hafva deltagarna dels själfva fått genomgå en del dagöfningar, dels därefter kommenderat hvarandra, tillämpande dessa dagöfningar.

6. *Önskemål för kommande kurser:*

Att tiden varit för knapp, behöfver ej framhållas, men jag tror att det till att börja med är lättare att få ett sort antal frivilliga ledare utbildade som dessa än att få ett större antal fullständigt utbildade. Men framförallt måste detta arbete inriktas på de *mindre samhällena* och *landsbygden.*

Ett oafvisligt villkor för nyttan af kurserna är det emellertid att deltagarna få återkomma så snart de genom egen praktik kommit underfund med hvad de bäst behöfva. Detta kan åstadkommas dels genom korta repetitionskurser på två à fyra dagar och dels genom af ledaren gjorda inspektionsresor.

Kostnaden minskas därvid genom att ledaren förenar båda dessa så, att till vissa lämpliga platser, där en eller flera af dessa frivilliga ledare arbetar, samlas samtliga traktens frivilliga ledare, för att efter inspektionen erhålla råd och anvisningar för det fortsatta arbetet, bland annat genomgång af nya dagöfningar. Därvid kunna äfven de duktigaste af traktens gymnaster, som kanske framdeles vilja bli ledare, vara tillstädes, hvarigenom äfven ställföreträdare kunna vinnas.

Lund den 19 december 1914.

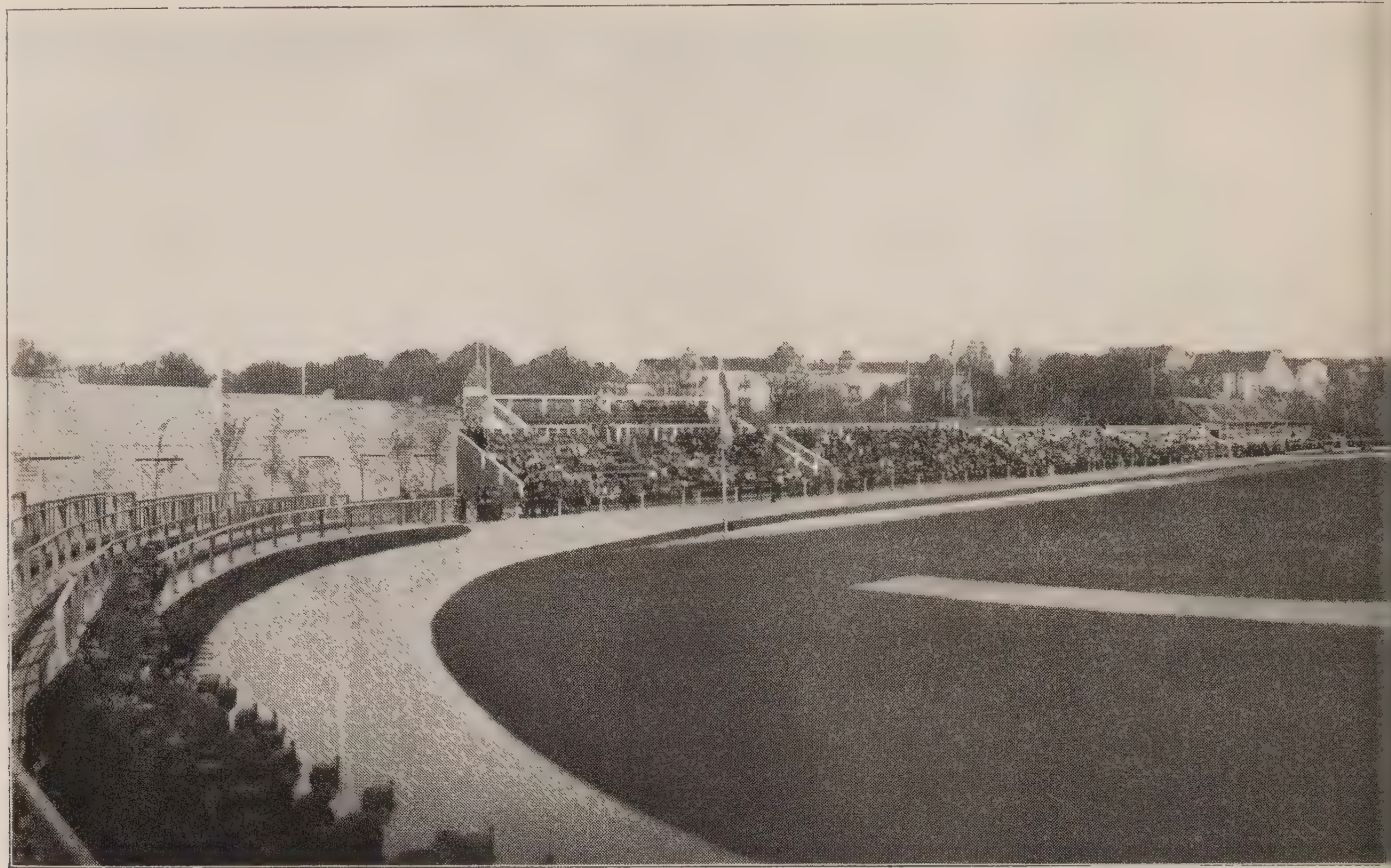
J. G. Thulin,
Kapten, Ledare.

En byst af Pehr Henrik Ling i Malmö.



Invigningen af Pehr Henrik Lings byst.

På 75-årsdagen af Per Henrik Lings död aftäcktes den 3 Maj under högtidliga former och i strålande majväder hans byst under en gammal ståtlig ek framför ingången till Idrottsplatsen och hufvudentrén till Baltiska utställningen.



Malmö Gymnastik- och Fäktklubb ger uppvisning å Malmö

Pehr Henrik Ling. »Asarnes

Han var som en saga från hedenhös,
knappt fattad i sentima dagar;
hans sång var som vinden kring kämpens rös,
en vind, som i rytande storm bryter lös,
en röst, som manar och klagar.

— som klagar vid minnet af tiden, som for,
vid minnet af göternas ära,
en stämma, som tror på Oden och Tor
och tror på den kraft, som hos folket bor,
och på Eddornas sinnebildslära

och siar, att äran ej endast är forn
men att äran också kan stunda,
som ropar från minnenas utsiktsform
likt Heimdallr förr i sitt Gjallarhorn
till de många, som sofva och blunda,

att i Norden bo nordmän, som fordom det var,
att de gamle Asarne lefva,
att runor och visdom och kraft finnas kvar,

. . . att dräkten är höl
och det rätta förmer å

Han var som en knoti
men det sjöng uti eke
Och i klangen af form
en framtidsstämma, sn
— vek i sin kraft, hö

Den sjöng, att i Svith
skall en solfager lycko
när unga kämpar gå i
mot stolta mål, med s
och med lungor, som

och med sol öfver spä
och med glittrande vår
och med ynglingastege
och med blommande d
i de nyare eröfraretåg



plats omedelbart efter aftäckandet af Lings byst, 3 maj 1914.

ld, den svenska ungdomens manare.

karlen är karl
skefva.

barsk gammal ek,
a.
s bardalek
vek,
na.

Odens land
ndas,
hand
and
kt andas,

kroppars glans
ågen
ılla dans
om segerns krans

ett släkte af fädernas gamla släkt,
ett släkte af unga Asar,
som i tidens nyvordna morgonväkt,
när dådlöshetens välde är stäckt,
står vakt då stormen rasar.

— — — Och bardens vildforsröst vardt mild
som en vårluft porlande källas.
. . . Nu är den fullkomnad, hans aningsbild,
och enad den dubbelvärld, som var skild:
nu har Valhall enats med Hellas.

När hans och Svithiods kämpar gå fram
till olympiskt glada bedrifter,
det spirar vårlöf ur ekens stam
vid ungdomshärarnes segerglam,
och det jublar ur fädernas grifter.

Alfred Fjellner.

Tanken på ett dylikt minnesmärke uppstod 1906, då Svenska gymnastiklärarесällskapet igångsatte en insamling till resande af Lings staty i Stockholm. Vid en af Malmö gymnastik- och fäktklubb anordnad festlighet i december 1907 väckte dåvarande ryttmästaren grefve Philip von Schwerin förslag om en Lingstaty äfven i Malmö, hufvudstaden i den provins där Ling började sin verksamhet. Förslaget vann liflig anslutning, och för insamlande af medel utfärdades ett upprop, undertecknadt af representativa personer i Malmö. Då det emellertid visade sig att de inkomna medlen — omkring 6,000 kr. — icke voro tillräckliga för en staty beslöt man i stället resa en byst. En prisnämnd, bestående af professorerna Evert Wrangel i Lund och stadsarkitekten Salomon Sörensen i Malmö, tillsattes, och denna nämnd uppdrog åt skulptörerna Anders Jönsson i Paris och Anders Olsson i Malmö att täfla om förslag till bysten, hvarvid den förres förslag blef antaget. Bysten, som är utförd i granit, har kolossala proportioner. Till grundläggningen och till material för piedestalen har Malmö stad anvisat 2,000 kr.

Aftäckningshögtidligheten inleddes med Finska Rytteriets marsch, spelad af Kronprinsens husarregementes musikkår. Sedan Par-Bricolekören sjungit »Stå stark» höll stadsfullmäktiges ordförande d:r Lindahl högtidstalet, däri han utvecklade Lings betydelse och verksamhet för gymnastikens höjande. Då täckelset föll ljödo fanfarer och efter ett af d:r Lindahl utbragt lefve för Sverige sjöngs unisont »Du gamla, du fria». Sedan en stor lagerkrans med blågula band från Malmö gymnastikförbund blifvit nedlagd å sockeln skedde defilering af skolungdom, gymnastikförbund, scouter och en afdelning af Kronprinsens husarregemente samt Sydsvenska Gymnastik Institutets elever under dess föreståndare kapten J. G. Thulin, hvilka erhållit särskild inbjudan till festligheten.

Därefter invigdes Malmö Idrottsplats i den nya och tilltalande skapnad, den erhållit för att kunna värdigt mottaga alla de gymnaster och idrottsmän, som beräknades komma att deltaga uti Baltiska spelen och de tusentals åskådare, som väntades skola åse deras uppvisningar och täflingar. Oaktadt läktarna rymde öfver 2,000 sittplatser, visade sig Malmöborna kunna fylla dem och visade sig äfven sentera de uppträdande gymnasternas anslående prestationer, Malmö högre allmänna läroverk och Malmö gymnastik- och fäktklubb under löjtn. Carlén-Wendels och »Raska Flickor» under fröken Annerstedt.

Å bilden synes förutom d:r Lindahl två af statykommitténs medlemmar, disponent Jungbeck (till höger) och öfverste Cederström (till venster) samt skulptören bakom bysten.

Gymnastikredskap utomhus.

Leken har sedan länge tillbaka hört tillsammans med gymnastiken, och idrotten i dess ursprungliga form var icke annat än gymnastik (tillämpad) utomhus.

När den svenska gymnastiken genom P. H. Ling spriddes öfver landet upptogs inomhusgymnastiken och har fått fast fot mångenstädes. Ling var en stor vän af kroppsrörelser utomhus och ville med dem åstadkomma det som idrotten en tid sträfvat att få fram. Emellertid tyckes Lings närmaste efterföljare mindre hafva beaktat utomhusgymnastiken, allt i sträfvan efter att gå

i skaparens fotspår beträffande gymnastik i därför inredda salar. Detta beträffande skolorna.

Hvad armén vidkommer blef utomhusgymnastiken nästan en regel under senare delen af förra århundradet, detta beroende därpå, dels att få gymnastiklokaler funnos, dels att öfningarna vanligen voro förlagda till den varma årstiden. Fördenskull funnos också på mötesplatserna stora gymnastikställningar med ribbstolar, bommar, linor, stänger, armgångs- och slingerstegar samt somligstädes äfven en båglina.

När våren kommer längta alla ut i det fria och då höstluften ännu är ljum förspörjes ingen trängtan till vistande inomhus. Häraf har ock blifvit följden vid landets skolor att gymnastiklokalen dessa tider utbytts mot skolgården. Under månader hafva ofta mångenstädes gymnastiken ersatts med lekar i det fria, och kunna dessa visserligen vara mycket uppfriskande och roande, men de kunna dock på intet sätt ersätta ordnade kroppsrörelser — gymnastik — med däri inmängda lekar och idrottsformer.

Elementarskolornas exempel har verkat icke blott på folkskolorna, utan äfven på de frivilliga gymnastik- och idrottsföreningarna.

När solen blir varmare, kännes det kvaft i gymnastiksalen; följden blir att gymnastiken lägge sned, ty redskap finnas icke utomhus, mig veterligt, på många ställen vid skolor eller idrottsplatser.

Hvar och en som haft någon intimare beröring med den Lingska gymnastiken måste väl veta att respirationsorganens stärkande utgöra ett af denna gymnastiks förnämsta mål. Klart bör då ock vara, att det icke ligger ringa vikt uppå att öfningarna försiggå under för respirationen bästa möjliga betingelser, och bland de främsta af dessa är ju tydligen att luften å öfningsplatsen är så dammfri som möjligt. Huru väl en gymnastiksal än skötes, blir luften där dock alltid sämre än utomhus.

Lösen bör därför vara att *i största möjliga utsträckning bedrifva gymnastiköfningar utomhus.*

För att detta emellertid skall vara möjligt, är nödvändigt att någon gymnastikredskap anbringas ute, invid skolan på skolgården och på idrottsplatsen, ja, helst äfven i närheten af badplatsen.

Gymnastiken är och förblir den grundläggande, men är också den bestående forme nför sunda kroppsöfningar, hvarför hvar och en bör vara glad öfver de tillfällen, som gifvas, att få deltaga i gymnastik.

I samband härmed kan vara lämpligt att betona det grundfalska i den flerestädes af idrottsmän hysta uppfattningen att gymnastik är skadlig för idrottsmän. Det är för öfrigt ej underligt att sådana irrläror — ty mildare kan uttrycket ej blifva — kunna vinna insteg hos idrottsmännen, då af Idrottsförbundet

utsedda idrottstränare predika gymnastikens vådor för idrottsmän. Det fordras en stor portion okunnighet, dumhet eller oförsynthet för att kunna påstå att gymnastik är skadlig för idrottsmännen, eller ock måste dessa tränare förutsätta att idrottsmännen kritiklöst, i blindt förtroende, hålla tillgodo med alla deras läror, de må nu vara förståndiga eller vanvettiga.

Hvilken sundt tänkande människa som helst kan af sig själf begripa, att gymnastikrörelser, utvalda särskildt med hänsyn till att de skola hafva ett gynnsamt inflytande på hälsan, icke skada speciellt idrottsmännen. Kunna dessa icke tåla vid gymnastikrörelserna böra de, om hälsan är dem kär, icke heller befatta sig med idrott under tränares ledning.

Idrotten likaväl som gymnastiken är till för individernas stärkande, härdande; båda afse hälsans bibehållande och förbättrande. Detta ett observandum för gymnaster såväl som för eidrottsmän.

Utomhusgymnastiken har ovillkorligen större värde än den som bedrifves inne, hvarför idealet vore att alltid hafva gymnastik ute. Emellertid lägga i vårt land väder och vind många hinder i vägen för nåendet af detta ideal, hvarför vi måste nöja oss med mindre och af förhållandena skapa det bästa möjliga.

»Redskap ute» är därför ett värdigt mål att sträfva för, och hvar och en gör en god gärning, som arbetar härför. Mången har nog den uppfattningen, att det är kostsamt att anskaffa dylik och detta kan väl vara sannt om det blir fråga om att uppsätta stora sammanhängande ställningar. Detta är dock icke nödvändigt, ty man kan med användande af hvad natur och terräng på platsen erbjuder med ganska små medel få tillräckligt med redskap.

Redskapen kunna för öfrigt i de flesta fall tillverkas af skolbarnen och läraren eller af idrottsföreningens egna medlemmar. Man bör nämligen icke tro att gymnastik kräfver dyra redskap af en oförgriplig och oföränderlig form. Nej, tvärt om. Den sanne gymnasten kan utnyttja hvarjehanda ting, som minst af allt lika sig till gymnastikredskap.

Här ofvan är ett exempel på hur anordningar kunna göras vid en mindre skola eller vid en idrottsplats.

A. är en vanlig brandstege, rest mot ett träd och lämpligen fastsurrad samt nedtill stöttad med små pålar; här kan göras klifgång på både öfver- och undersidan samt armgång, hvarförutom djuphopp därifrån kan göras.

B. är en ribbstol, bestående visserligen blott af två fack, men användbar för fyra åt gången; man kan ju göra flera dylika längder, men tillråder jag att icke taga flera än två fack

(afdelningar) i hvarje, ty eljest blir det hela ostadigt eller ock erfordras stora snedstäfvor fästa högt upp på mellanträet mellan facken.

För vuxet folk göres ribbstol 3—3,5 m. hög och hvarje fack omkring 90 cm. bredt; för barn kan bredden minskas till omkring 75 cm.; i öfrigt är det ju icke nödvändigt att alla fack hafva samma bredd och höjd; det hela bör ordnas efter förhållandena på platsen.

Tillverkningen är enkel nog.

Vid träden, och tätt intill dem, neddrifvas stolpar, hvilka



Fig. 1.

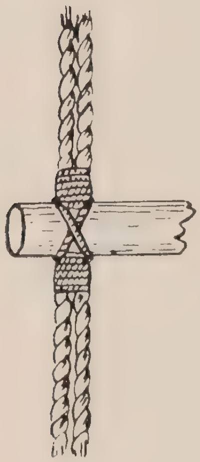
väl fästa svid träden. En för två fack afsedd ram tillverkas af plankor och förses i midten med en planka, utgörande gräns för facken. I sidoplankorna och midtplankan göras sedan hål eller urtagningar, så att ribborna där kunna anbringas. Afståndet mellan ribborna från öfver- till underkant kan lämpligen vara 9—10 cm. Mellan öfversta ribban och den därnäst lämnar man vanligen ett mellanrum på omkring 60 cm. för äldre, 50 cm. för barn, för att hufvudet vid hängande ställning skall kunna föras tillräckligt bakåt.

I de skolor, där slöjd förekommer, kunna säkerligen pojkarna själfva göra ribborna och tillverka dem nog gärna, helst om de

sedan få bränna in sitt namn i den ribba de förfärdigat. Den färdiga ramen fästes vid stolparna, helst med skrufvar, ty då kan ramen lättare löstagas i och för reparation eller ock för att under den våtaste och kallaste delen af året sättas under tak.

C. är en så kallad »lejdare» eller repstege. Den är något svårare att tillverka. Den består af två bär- eller sidotåg med mellan dem fästa pinnar. Afståndet mellan bärtågen omkring 40 cm. Hvarje bärtåg består af två ganska smäckra linor. Pinnarna göras af trä. Rundtom nära ändarna af pinnarna göres en grund nedsänkning.

Pinnarna införas mellan linorna och förses med surrning af beckadt eller tjäradt garn, så att pinnarna hvarken kunna glida ur eller förskjutas upp eller ned. Afståndet mellan pinnarna 40 à 50 cm., beroende för hvilken ålder de äro afsedda.



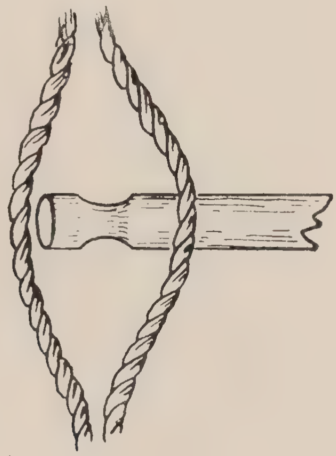


Fig. 2.

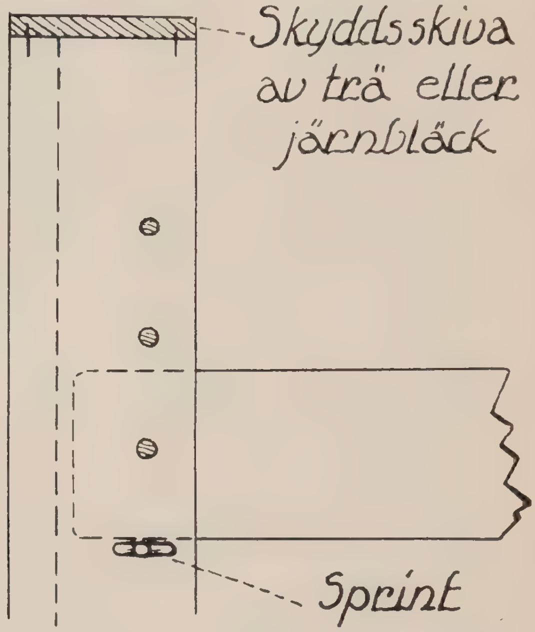


Fig. 3.

D. äro fasta stockar eller plankor, anbrakta på olika höjd i och för sidohopp, fria hopp eller balansgång.

E. är en höj- och sänkbar bom, som löper i bomrännor eller kanaler i stolparna e^1 och e^2. Denna materiel är svårare att tillverka och särskild omsorg bör nedläggas på att få lämpligt och torrt virke för bommen. Om denna är afsedd för äldre personer kan den vara omkring 5 m. lång, men för barn omkring 4 m., ty eljest blir den för tung. Höjden kan i båda fallen vara omkring 16 cm. och bredden å den tvära sidan omkring 6 cm. Stolparna kunna vara omkring 2,5 m. öfver marken. Bomrännorna böra vara ganska djupa, omkring 12 cm., med sprinthålet så nära ytterkanten som möjligt (2,5—3 cm.).

F. är ett par på kant ställda plankor, kvarhållna genom stödjande låga stolpar; de äro afsedda för balansgång.

Önskvärdt är att förutom denna fasta redskap äfven hafva

någon *lös* sådan. Ett, den vanliga »bocken» liknande, redskap kan man tillverka för jämförelsevis små kostnader.

Materialier: en vanlig fotogéntunna; en 60 à 70 cm. hög trälåda utan lock, något kortare än tunnan och smalare än dess största diameter; 15 à 20 m. järntråd; en stor säck, till ungefär en tredjedel fylld med lump, blånor, krollspint, trassel, träull, hyfvelspån el. dyl.; skinn, kalf- eller får-, att täcka något mer än hälften af tunnans yta; 2—4 klotsar, spik och takspik samt 2 st. 2 m. långa plankor.

Tillverkning. (Se fig. 4.) Tunnan (a) lägges på lådan (b), hvars öfre kanter tillformas, så att tunnan ligger stadigt; den fästes vid lådan genom järntrådar (c), som slås rundt tunnan och genom hål i lådans långsidor. Vid gaflarna sättes en eller ett par klotsar (d) för att hindra tunnans glidning framåt eller bakåt. Säcken, igensydd, lägges å tunnan så att den täcker något mer än öfre hälften däraf, gaflarna medräknade, och fastspikas. Säcken täckes därpå med skinnen (e). I

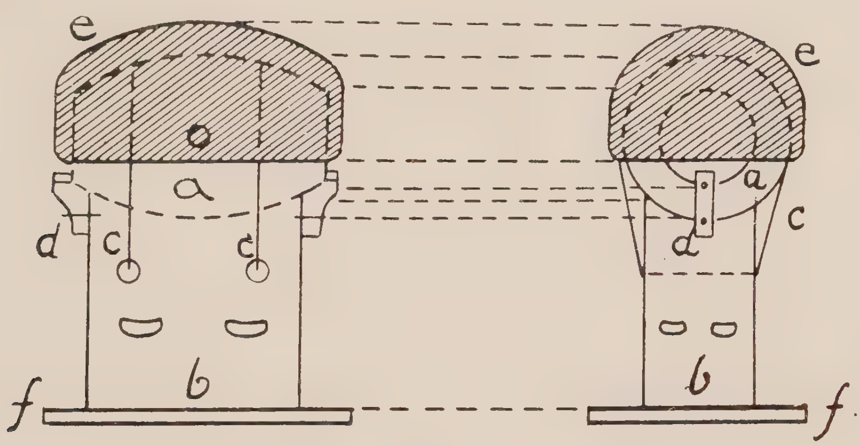


Fig. 4.

lådans sidor göras urtagningar (f) eller påspikas handtag för att underlätta redskapets flyttande. A bottnen fastsättes i kryss och öfver diagonalerna de båda plankorna; detta för att gifva redskapet nödig stadga.

På samma enkla sätt göres en splint. Å en lagom (omkring 1,10 m.) hög låda med lock påspikas en stoppad säck, som klädes med skinn, och redskapet är färdigt.

Det vore önskvärdt om nya förslag att göra enkel, billig redskap braktes till allmänhetens kännedom.

Svenska Gymnastikförbundet har i år å Baltiska utställningen i turistutställningen längst fram till höger utställt en modell af här beskrifna enkla redskap. Ritningar såväl för frilufts-gymnastikredskap som ock till gymnastiksalar utföras efter öfverenskommelse af undertecknad.

Halmstad i maj 1914.

Einar Nerman,
Major.

Några synpunkter angående gymnastiksalars inredning.

Af Kapten J. G. Thulin.

(Ur Svensk Gymnastiktidning).

Alltsedan 1904, då medel blefvo beviljade till byggandet af ny gymnastiksal vid Lunds Katedralskola och jag fick i uppdrag att uppgöra förslag till dess inredning, har jag intresserat mig för ej blott själfva redskapsfrågan utan ock för redskapens ändamålsenliga placerande i gymnastiksalen. Då mina föräldrar varit kloka nog att låta mig under mina uppväxtår få praktiskt utöfva snickareyrket, begagnade jag mig af denna sålunda förvärfvade färdighet till att själf förfärdiga mina första gymnastikredskap. Härvid försökte jag göra förändringar och förbättringar af då i bruk varande, framför allt sjukgymnastiska redskap. Dessa försök gåfvo till resultat de mycket förenklade och åtminstone i vissa fall mera praktiska redskap, som nu äro i allmänt bruk. Intresset var väckt och öfverflyttades till friskgymnastiken. Byggande på de idéer, som professor Törngren, major Silow och kapten Swedlund tillämpat i af dem inredda gymnastiksalar samt tillgodogörande mig hvad som stått att lära från utlandet, särskildt Danmark och Tyskland, hade jag 1909 kommit till det resultat, som jag framlade i ett föredrag vid Föreningen G. C. I:s andra fortbildningskurs i Stockholm och som återfinnes i den 1910 utgifna »Några föreläsningar» från samma kurs, sid. 134—154.

Då emellertid denna ej illustreras af några ritningar och jag flerfaldiga gånger under senaste åren uppmanats att i tryck framställa mina erfarenheter i frågan, vågar jag härmed framlägga desamma och har jag därvid i alldeles speciell grad låtit leda mig af det behof, som förefinnes särskildt från folkskolans synpunkt och därvid utarbetadt förslag, hvilkas realiserande i ekonomiskt hänseende böra kunna vara utförbara i hvarje skola äfven på landsbygden.

Då hvarje förändring i viss mån blir ett experimenterande, som både tar tid, kräfver kostnader och förutsätter förståelse och intresse för det arbete af de som skall utföra det, vill jag här framföra min tacksamhet till fabrikör Carl Olin, Lund, som ej blott genom sitt tillmötesgående möjliggjort realiserandet af mina framställda förslag och önskningar utan äfven själf i stor utsträckning framkommit med förbättrade eller nya lämpliga konstruktioner.

Gymnastiksalen.

De gymnastiserandes antal samt redskapens form och antal äro de bestämmande faktorerna vid beräknande af en gymnastiksals storlek, form och höjd.

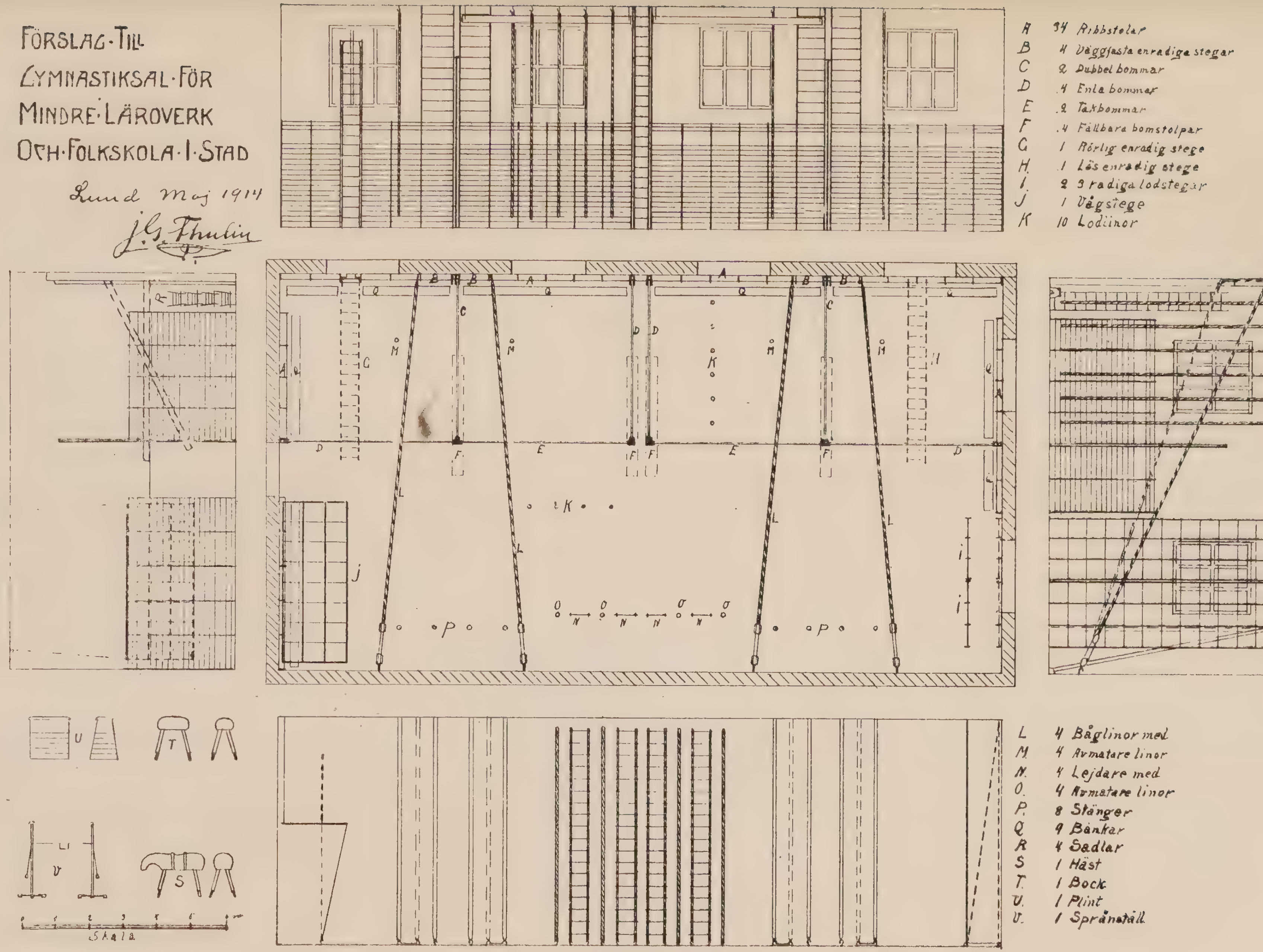


Fig. 1.
Å närmaste väggen kunna anbringas ytterligare 20 à 23 ribbstolar.

Golfytans minimistorlek får man genom att beräkna det ytutrymme, som hvarje gymnast behöfver för att utföra erforderliga fristående rörelser. Detta utgör för vuxna personer minst 2 kvm. och för barn 1,5 kvm. Dessutom bör något utrymme finnas för förflyttningar såväl åt sidan som framåt eller bakåt. Med hänsyn härtill bör bredden på en sal, i hvilken tvåledig uppställning af gymnasterna önskas, ej understiga 7 m. Salens längd skulle således för en skolklass eller gymnastikafdelning af normal storlek — 30—40 gymnaster — ej behöfva uppgå till mer än 10 à 12 m. Då sådan längd emellertid ej medgifver tillräckligt långt anlopp för t. ex. grenhopp öfver häst på längden, bör den ytterligare ökas med ett par meter, så att minimimåtten kunna fastställas till *bredd 7 m.* och *längd 15 m.* Att vid nybyggnad räkna med dessa minimimått är dock ej tillrådligt, då det dels kan inträffa att sammanslagning af tvänne klasser skulle vara önskvärd och då dels något ytrymme bör beräknas för åskådare vid uppvisningar. Kommer därtill att en rymlig gymnastiksal medför endast fördelar för såväl ledaren som de gymnastiserande, bör man hellre närma sig maximigränsen, omkr. 5 kvm .pr individ. Detta skulle i föreliggande fall gifva en sal med en *bredd af 10 m.* och *längd af 20 m.*, hvilket också kan sägas vara den *normalstorlek*, som användes i våra *städers folkskolor.* Vid de *högre allmänna läroverken* förekommer ännu så länge en betydligt större normaltyp, som betingas af det oerhördt stora antal lärjungar, som där samtidigt *skola* öfvas. I kungl. Öfverstyrelsens för rikets allm. läroverk cirkulär n:r 2 rörande normalbestämmelser ang. läroverksbyggnader, utfärdadt den 14/9 1905, finnes följande föreskrift:

»Gymnastiksalen vid ett högre allmänt läroverk bör helst inrymmas i en fritt liggande byggnad och vara så stor, att minst 100 af läroverkets äldre lärjungar kunna samtidigt där undervisas. För hvarje lärjunge bör beräknas en golfyta af omkr. 4 m. Salen anordnas lämpligen så, att dess längd är 27 m., dess bredd 12 à 13 m. och dess höjd omkring 7,5 m.»

Det torde väl dock endast vara en tidsfråga, när en förändring till det bättre, d. v. s. minskande af afdelningarnas storlek, äfven vid dessa skolor kommer till stånd. *En* gymnastiksal kan då ej räcka vid de *större* läroverken. För att nedbringa kostnaderna framtvingas därför med all sannolikhet äfven vid dessa den mindre salstypen. Där en tudelning af förutvarande större gymnastiksal är möjlig, kan en sådan tillrådas, men på sådant sätt, exempelvis genom en borttagbar vägg, att salarna vid behof — gymnastikuppvisningar, fester o. d. — åter kunna förenas till en. Alldenstund gymnastikuppvisningar och fester faktiskt årligen afhållas vid både skolor och föreningar, bör hänsyn härtill tagas vid salens konstruktion och redskapens placering. Trots detta kan aldrig tillräckligt ytrymme samtidigt vinnas för en talrik publik och en stor gymnatikafdelning. För den

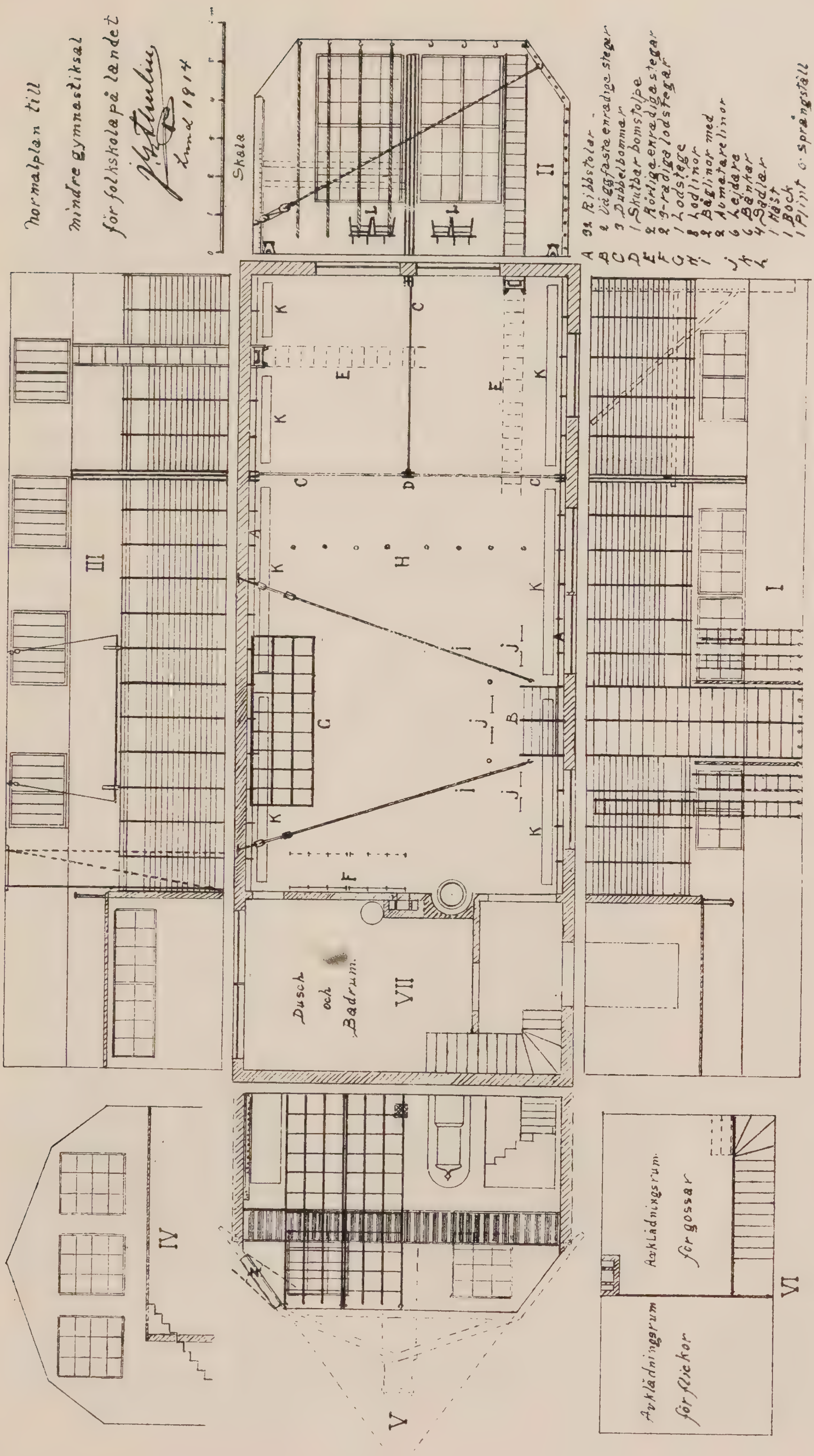

Normalplan till
mindre gymnastiksal
för folkskola på landet
Lund 1914
Skala
Dusch och Badrum.
VII
Avklädningsrum för gossar
Avklädningsrum för flickor
I
II
III
IV
V
VI

Fig. 2.

skull vore önskligt att i hvarje större samhälle funnes *en* stor kommunal gymnastiksal. Denna kunde antingen samtidigt vara

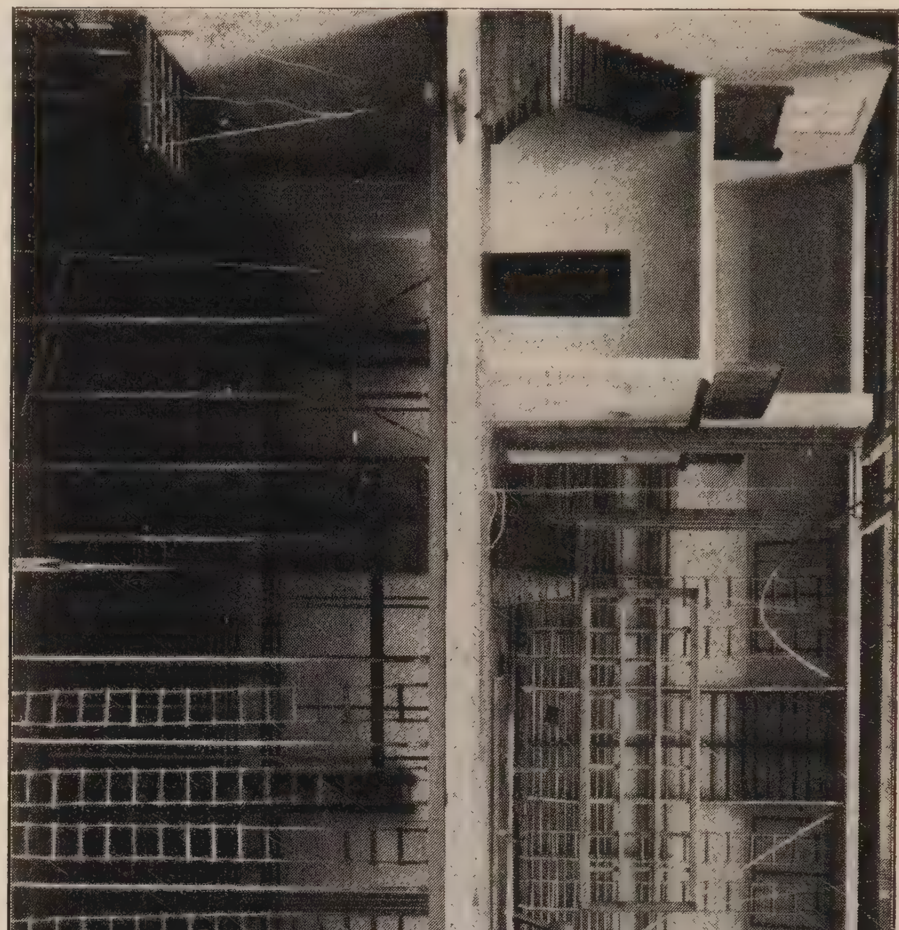


Fig. 3.

Bilden visar *modellsalarna* å fig. 1 — den undre — och å fig. 2 — de öfre — utförda i skalan 1/16, placerade ofvanpå hvarandra för att visa användningen af de olika systemen af fällbara bomstolpar i undre salen och skjutbara den i öfre. Salarna äro för demonstrationsändamål försedda med större antal redskap, än hvad är oundgängligen nödvändigt. Olika förslag till den ställbara stegens och lodlinornas placering finnas ock upptagna på samma ritning. Modellerna äro utförda vid Carl Olins Snickerifabrik, Lund och äro utställda å Baltiska Utställningens Turist- och Idrottsafdelning.

lawntennishall, hvilken fordrar en golfyta af minst 32 × 14 m., helst 36 × 17 m., eller vid dagligt bruk enligt ofvan vara delad i två mindre salar.

Af förut nämnda siffror framgår att den såväl lämpligaste som vanligast förekommande formen på en gymnastiksal är den rektangulära med kortsidan omkring hälften af långsidan. Då en ökning af bredden medför proportionsvis betydligt större byggnadskostnader än af längden och man praktiskt taget ej har användning för större bredd än 13 meter (undantagandes vid tennisspel), kan man säga att bredden vid *mindre* salar något bör *öfverstiga* eller vara lika med halfva längden och vid *större något understiga* densamma.

För en gymnastikafdelnings uppställning finnas så många

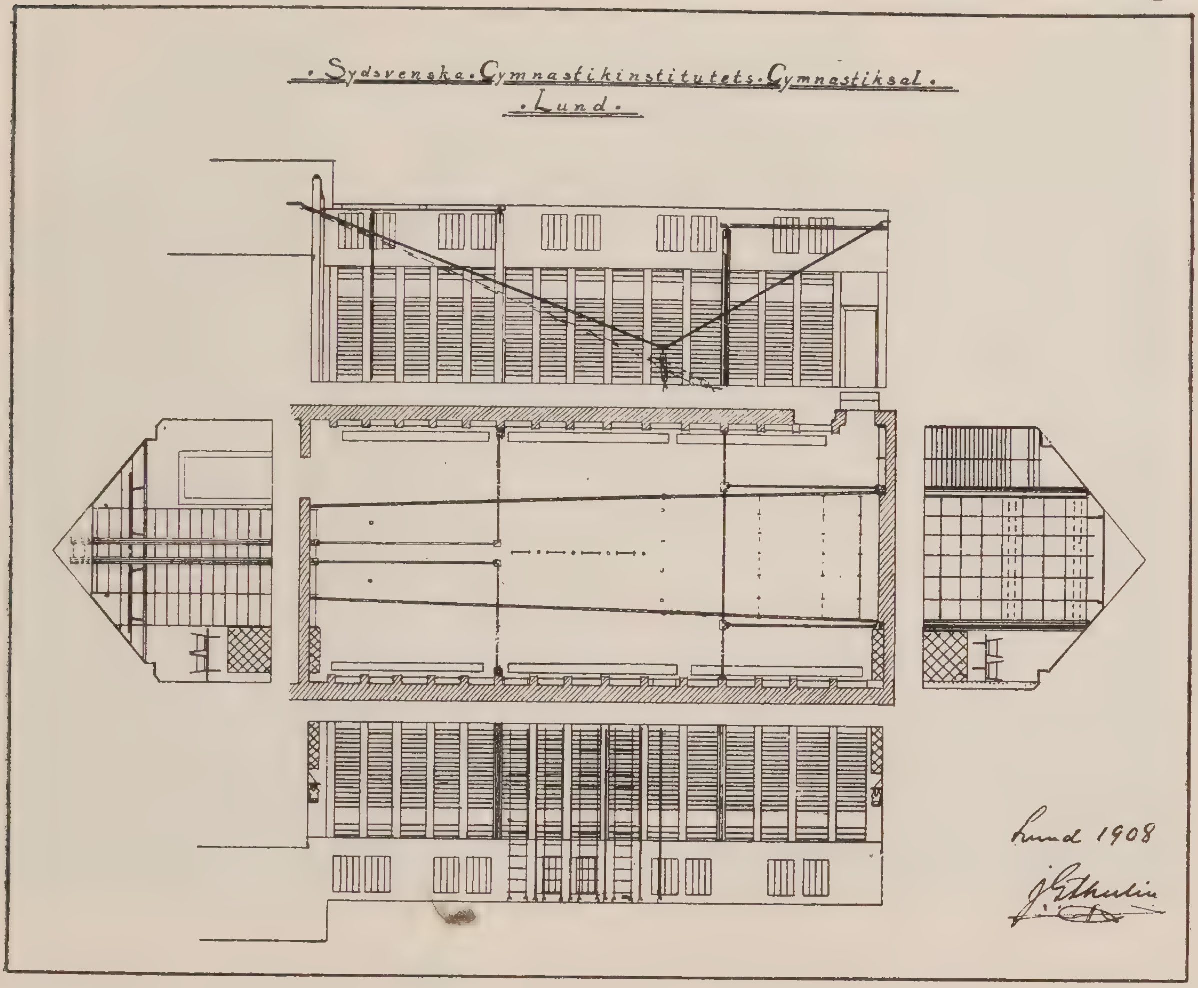


Fig. 4.

variationer att den kan afpassas efter hvilken form på salen som helst, hvarigenom intet hinder finnes att, om de lokala förhållandena så skulle fordra, göra mindre afvikningar från ofvan anförda normaltyper.

Höjd.

Vid uppgörande af ritningar till skolsalar skall hänsyn tagas ej blott till golfytans storlek utan fastmera till kubikinnehållet pr elev. Härpå behöfver man ej tänka vid en gymnastiksal, då redskapen betinga en sådan höjd, att det pr individ erforderliga antalet kubikmeter i hvarje fall vida öfverskrides.

Redan vid 5 m:s höjd tillfredsställas redskapens kraf, ja skola dessa användas endast af små barn, kan man gå ned till 4,5 a 4 m. En sals höjd bör emellertid stå i viss proportion till dess storlek. Denna kan anses vara uppnådd med 7 m. äfven vid *större salar*. En ytterligare ökning af densamma medför ej blott väsentligt ökade kostnader för byggandet utan äfven för uppvärmningen, hvilket särskildt i längden blir dyrbart. *Normalhöjden* vid förut angifna salsstorlekar kan sålunda beräknas vid 15 × 17 m:s salar till 5 à 5,5 m., vid 20 × 10 m:s till 5,5 à 6 m. och vid 32 × 13 till 7 m. Afses salen äfven för tennisspel,



Fig. 5.

är naturligen fördelaktigt att den åtminstone i midten blir en eller ett par meter högre.

Konstruktion.

Nyss nämnd höjd är ej nödvändig öfverallt i salen. Betydliga besparingar kunna göras, vare sig salen utgör en särskild byggnad eller den är inrymd i en byggnads öfversta våning, därigenom att långväggarnas höjd minskas intill det för ribbstolars (omkr. 3 m.) eller bommars och stegars (4 à 5 m.) ställande vid desamma nödvändiga höjdmåttet. Salen förses då med hvälfdt eller mansardtak, hvarigenom den för linor, lodstegar och lejdare erforderliga höjden ernås i dess mellersta del. Att förse salen med innertak torde från uppvärmningssynpunkt vara att rekommendera, men man kan nöja sig med att lägga

dubbelt tak med lämpligt isoleringsämne emellan. Genom att förse vindstaket med trossbotten, minskas värmeförlusten ytterligare, men måste därvid iakttagas att leran ej lägges direkt på bräderna, om dessa ej rappas och finputsas undertill, enär de starka skakningar, som salen utsättes för, eljest åstadkomma att leran söker sig igenom fogarna mellan bräderna och faller som ett fint stoft ner i salen.

Vid användande af ett bomsystem med fällbara bommar måste för dessa beräknas ett djup under golfvet af minst 1,20 m. Då emellertid skjutbara dylika i salar intill 6 m:s höjd med minst lika stor fördel kunna användas, finnes intet hinder för att förlägga en gymnastiksal i en ofvanvåning. Här antydda konstruktionssätt möjliggör för den skull användandet af vindsutrymmet ofvanpå en skolbyggnad till gymnastiksal utan att andra förändringar behöfva vidtagas i takstolens konstruktion, än att nedre delen af densamma gifves en mera lodrät ställning och en höjd af 3 m. Golf- och takbjälkar få naturligen göras något gröfre och kanske läggas något tätare, men denna ökning i kostnaden utgör ju endast en ringa del af hvad en särskild gymnastikbyggnad skulle kräfva och uppväger mer än väl den olägenhet, såväl ur gymnastisk som hygienisk synpunkt, som ett användande af skolsalen äfven till gymnastiksal medför och är sålunda att rekommendera särskildt vid landsbygdens folkskolor. Om skolbyggnadens bredd ej uppgår till mer än 7 à 8 m., kunna ribbstolarna inbygga smellan takstolens stolpar hvarigenom vinnes omkring 40 cm.

Då hittills litteratur på detta område fullständigt saknas, och sakkunskap för praktiska inredningar ej kan sägas ha varit lätt tillgänglig, lämnar flertalet af våra gymnastiksalar åtskilligt öfrigt att önska i fråga om inredningens ändamålsenlighet. Detta är emellertid ej enbart den bristande sakkunskapens fel. Oftast beror det därpå att, när gymnastikinredningsexperten får sitt uppdrag, salen redan än färdigbyggd. Redskapen måste då placeras efter bjälkar, fönster, dörrar m. m. och ej efter deras ändamålsenliga användning eller ock måste, oftast oskäligt dyrbara, förändringar göras härför. Golf- och takbjälkar kunna nämligen i regel läggas så, att de passa för redskapen, hvarigenom dyrbara afväxlingar af golfbjälkar och extra bjälkar i taket för redskapens anbringande och fästande undvikas. Om *gymnastarkitekten* rådfrågas, innan byggnadsritningarna fastställas och får framlägga förslag till gymnastiksalens inredning med arbetsbeskrifning, innan kontrakt med byggmästaren underskrifves, kan med lätthet erforderliga mindre förändringar af golf- eller takbjälkars lägen eller af en dörrs, ett fönsters plats ordnas. Vidare kunna då krokar, som skola inmuras i väggar eller tak, samt trummor och luckor i golfvet angifvas till sina platser och arbetet härmed utan ökad kostnad inrymmas i kontraktet med byggmästaren. Särskildt är det vid byggnader af sten fördel-

aktigt och vid golf- och takkonstruktioner af armerad betong nödvändigt att krokarna insättas *under* byggandet.

Fönsterytan bör uppgå till minst $^1/_5$ af golfytan. Vid takbelysning kan den dock reduceras intill $^1/_{10}$. Ihågkommas bör att ett tillräckligt antal fönster ej blott skola kunna öppnas, utan öppnas med lätthet, helst från golfvet genom någon skruf- eller fjäderanordning, så att hastig och kraftig ventilering möjliggöres.

Vid den förut omnämnda takkonstruktionen af mansardtyp användas med fördel dubbla takfönster, hvilka genom en enkel anordning kunna öppnas från golfvet så, att ytterfönstren gå uppåt och innerfönstren nedåt (se fig. 5).

Inredningen.

De redskap, som vanligen förekomma i svenska gymnastiksalar, äro:

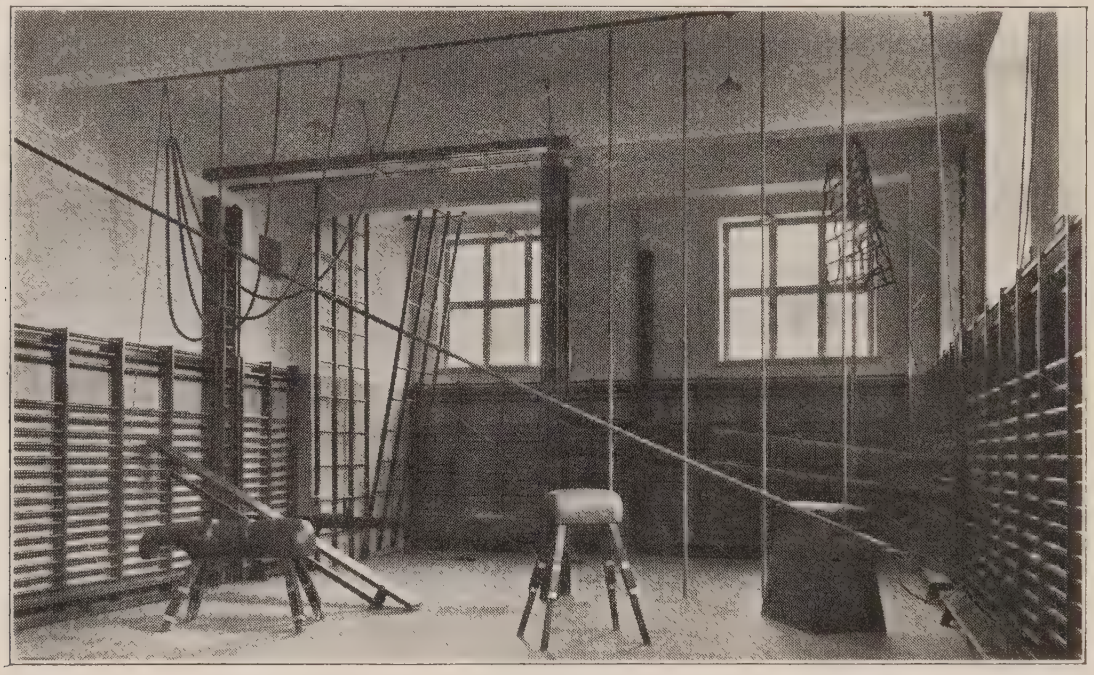


Fig. 6.

Fasta redskap:

Ribbstolar, bommar, båglinor, lodlinor, stänger, ev., lodstegar, en- och fler-radiga, bågstegar, en- och fler-radiga, lejdare.

Lösa redskap:

Hästar, bockar, plintar, hoppställ, sadlar, bänkar.

Redskapens placering.

De fasta redskapens plats i salen och inbördes bestämmes af deras användning, men har man äfven den fordran på dem, att de, då de ej användas, skola lämna golfytan fri, m. a. o. stå intill väggarna eller vara borttagna. De böra kunna användas alla samtidigt utan att de eller gymnasterna komma i vägen för hvarandra. Vidare bör hvarje redskap få sådan plats

att dess fulla användbarhet kan utnyttjas till alla de slag af rörelser, för hvilket redskapet lämpar sig.

Ribbstolarna ha sin gifna plats vid väggarna. Då de rörelser, som utföras vid ribbstol, i allmänhet kunna göras samtidigt af alla i afdelningen, bör, för tids vinnande, ribbstolarnas antal vara lika stort som de gymnastiserandes eller, om inskränkningar på grund af utrymmes- eller kostnadsskäl måste göras, med deras halfva antal.

Bommarna placeras vanligen så, att ena ändan fästes i en bomränna, som är fastsatt vid väggen och den andra i en bomstolpe, som antingen kan fällas i golfvet (a) eller skjutas in till väggen (b). System a fordrar ett djup af omkr. 1,20 m. under golfytan för anbringande af den trumma, i hvilken bomstolpen skall placeras. System b kan användas i salar intill omkr. 6 m:s höjd och medför den stora fördelen att en gymnastiksal kan inredas i hvilken våning som helst. Dessutom undvikas luckorna i golfvet, genom hvilka vatten vid skurning och svabling rinner ner i trummorna, hvilka oftast tjäna äfven som goda damm- och smutsgömmare. Då luckorna fordra en mycket omsorgsfull tillredning och tillpassning för att icke slå sig, lätt åstadkomma olyckshändelser och onödigt väsen, och då jag ej funnit annat än att den skjutbara bomstolpen, sedan jag för 8 år sedan införde den i stället för den fällbara, funktionerat till full belåtenhet — den användes redan i ett 20-tal salar — torde den kunna rekommenderas och komma till användning ej blott där golftrummor icke kunna inläggas, utan öfverhufvud i alla mindre eller låga gymnastiksalar.

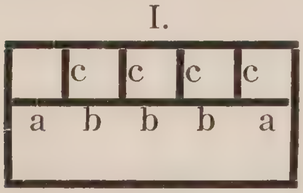
Båda systemen medföra ungefär samma kostnad och inverka i regel ej på bommarnas placering.

En boms längd kan växla mellan 3 m. och 6 à 7 meter. Den blir lättare att handtera ju kortare den är, men för samma antal längdmeter fordras flera dyrbara bomstolpar ju kortare bommarna göras. Dessutom fordra balansgång och armgång m. m. helst en längd af minst 4 m. Mest praktiskt är därför att göra dessa 4,5 à 5 m., hvarigenom två gymnaster samtidigt kunna göra t. ex. sidhopp på samma bom.

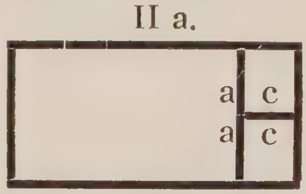
I *mindre* salar med intill 6 (möjl. 7) m:s bredd kunna bommarna gå tvärs öfver salen och båda bomrännorna sitta fast vid väggen.

I *större* salar kan man, beroende på salens dimensioner, ordna dem efter i hufvudsak tvänne system:

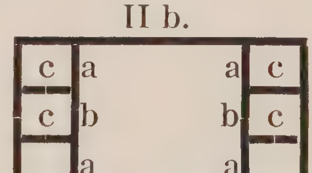
I.



II a.



II b.



I. Bommarna a och b gå paralellt med och c vinkelrät mot salens ena långsida.

II. Bommar a (a och b) äro placerade paralellt med och c vinkelrät mot salens ena eller båda kortsidor.

I system II inbesparas en bomstolpe och är att rekommendera vid mindre salar, II a, där endast tre bommar behöfvas. II b medgifver visserligen 10 bommars anbringande mot 9 i I, men öfverskådligheten och användbarheten af salens golfyta blir större vid I.

Bommarna kunna 1) vara lösa, 2) läggas i trummor i golfvet, 3) ställas intill en vägg med tillhjälp af motviktsanordning i ena ändan, 4) läggas i trummor och förses med motviktsanordningar i båda ändarna, 5) hissas i taket genom motviktsanordningar i båda ändarna.

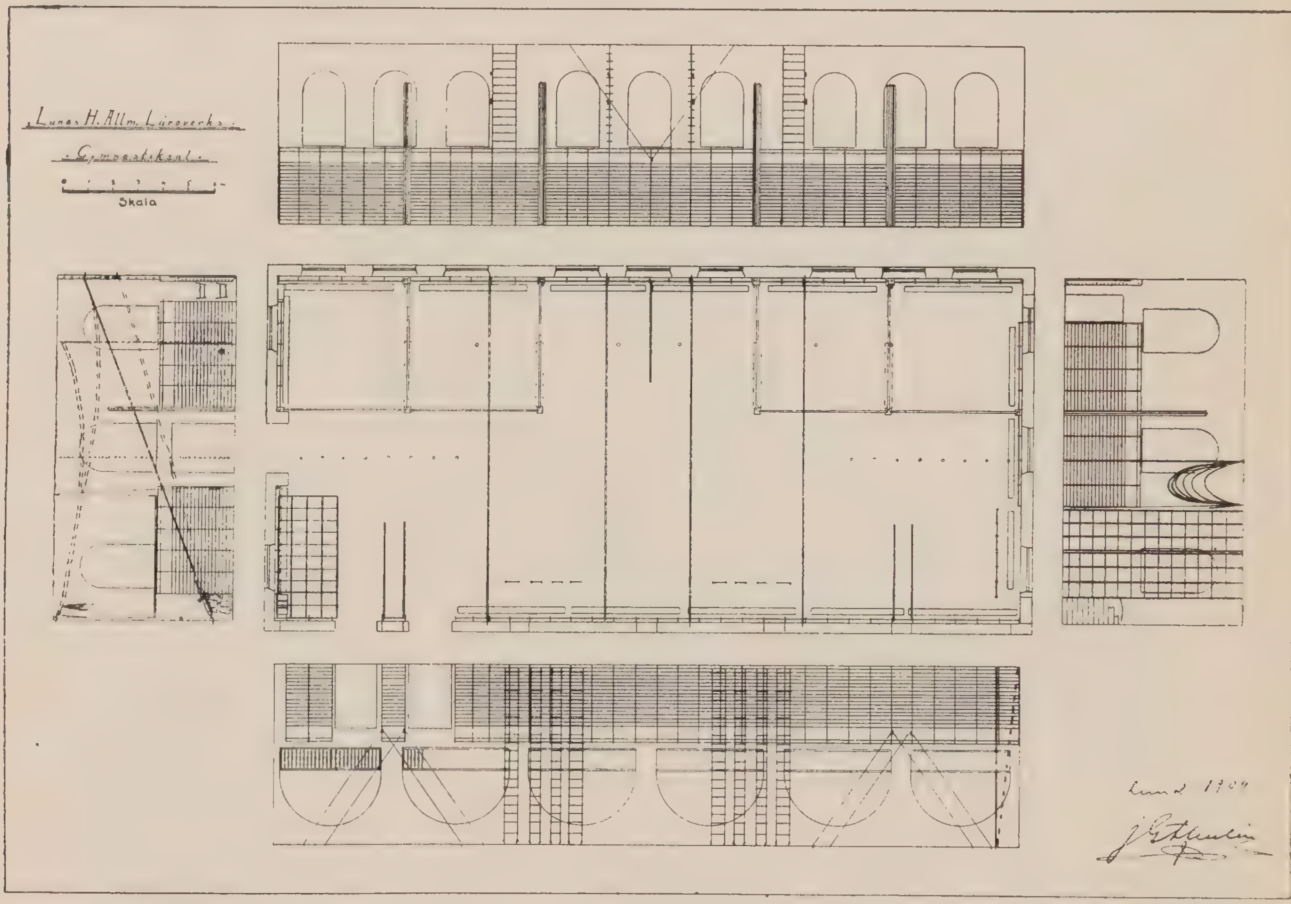


Fig. 7.

Fallet 1) måste räknas som en nödfallsåtgärd och helt uteslutas, om småbarn skola handtera bommarna. Fallet 2) förutsätter att trummor kunna göras i golfvet; medför således luckornas olägenhet och är för småbarn ganska tungt och besvärligt. I fallet 3) bortfaller dessa olägenheter, då motvikten uppbär bommens halfva tyngd, men kan ej användas vid bommarna b. För dessa måste någon af de öfriga fyra metoderna tillgripas. Fallet 4) är fördelaktigt därigenom att inga bommar komma att hänga i taket som i fallet 5), men ställer sig jämförelsevis dyrbarare än detta.

Bommarna kunna äfven anordnas så att tvänne bommar placeras paralella med hvarandra med cirka 50 cm:s mellanrum, men då det ställer sig jämförelsevis dyrbart och då dylika parbommar dock ej kunna ersätta »barren», torde det vara tillräckligt om *ett par* dylika *parbommar* inredas i salen. Finnes hvarken enradig ställbar stege eller vågstege framträder behofvet af parbommarna starkare.

Båglinorna kunna, beroende på salens bredd och ofvan angifven placering af bommarna, göras 1) enkla och gå paralellt med salens kortsidor eller 2) dubbla och paralellt med långsidorna. En båglinas längd bör vara omkr. 8—14 m. och dess lutning kan växla mellan 1 : 2 och 1 : 3 (för barn). Till hvarje båglina skall höra ett afmataredskap, antingen en väggfast lodstege, en lejdare eller en lodlina (stång). Lämpligheten af dessas placering samt sådan hänsyn till andra redskaps plats bör tagas, att båglinorna, som ju medgifva endast en gymnasts öfning åt gången, kunna användas jämsides med salens öfriga häfrörelse- och balansredskap. Måste stor sparsamhet iakttagas, kan båglinan placeras intill i salen befintliga lodlinor eller lejdare, hvarigenom kostnaden för särskild afmatare inbesparas. Om möjligt bör vid båglinornas anbringande hänsyn tagas äfven till ev. befintlig läktares eller åskådares plats vid uppvisningar o. d.

Lodlinor böra gifvas sådan plats att alla dessas rörelsemöjligheter utnyttjas. För den skull måste de hänga så långt från väggarna att klättring på svängande linor kan utföras och pendlingsutrymme — 2 à 3 m. — för längdhopp erhålles. Då i salen befintliga lösa hoppredskap i regel användas samtidigt som linorna begagnas till detta senare, är det lämpligt att placera dem paralellt med och, beroende på salens höjd, på 1,75 à 2,00 m:s afstånd från tillräckligt antal bommar.

Afståndet linorna emellan skall vara så stort att de klättrande ej oroa hvarandra, men får ej vara större än att förflyttning i sidled och mellanlodhäng. ställn. kan utföras, sål. 75 à 90 cm.

Stängernas användning i en gymnastiksal synes mig ganska inskränkt. De äro bra vid inlärandet af fötternas riktiga fattning under klättring, men absolut ej nödvändiga. Då deras rätta brukande fordra en erfaren lärares instruktion och tillsyn i högre grad än lodlinornas och då särskildt för barn den retning å könsorganen, som ett felaktigt användande af dessa båda klätterredskap omedvetet åstadkommer, kan ha ödesdigra följder med sig, torde de saklöst kunna uteslutas från skolornas, åtminstone folkskolornas, gymnastiksalar. Skola de finnas, böra de två och två stå eller kunna ställas så nära hvarandra, omkr. 50 cm., att klättring kan utföras på dem på samma sätt som sjömännen klättra på sina stag. De placeras invid och omkr. 1 m. från väggen så att de kunna erhålla såväl lodrät som lutande ställning. Stå de framför ribbstolar, placeras hvarje stång framför ribbstolsståndaren.

Stegar. Dessas användning till slingring, växelklifgång och armgång m. m. har framkallat fyra olika typer:

1) den *väggfasta lodstegen*, lämpligen anordnad som afmatare för båglinan. Att ha två vid sidan om hvarandra är praktiskt såväl ur kostnads- som ur öfningssynpunkt. Klättringen m. m. kan då ordnas i ström. Stegen anordnas helst från golf till tak, men kan också göras som en förlängning af en ribbstol (se fig. 1). I stället för lodstege kan göras en *pinnstolpe* (se fig. 7).

2) Den *ställbara enradiga stegen* är ett mycket användbart redskap, som hittills i alltför ringa grad förefunnits i gymnastiksalarna. Den kan göras

1) *lös* och läggas med den inre ändan på en ribbstolsribba och

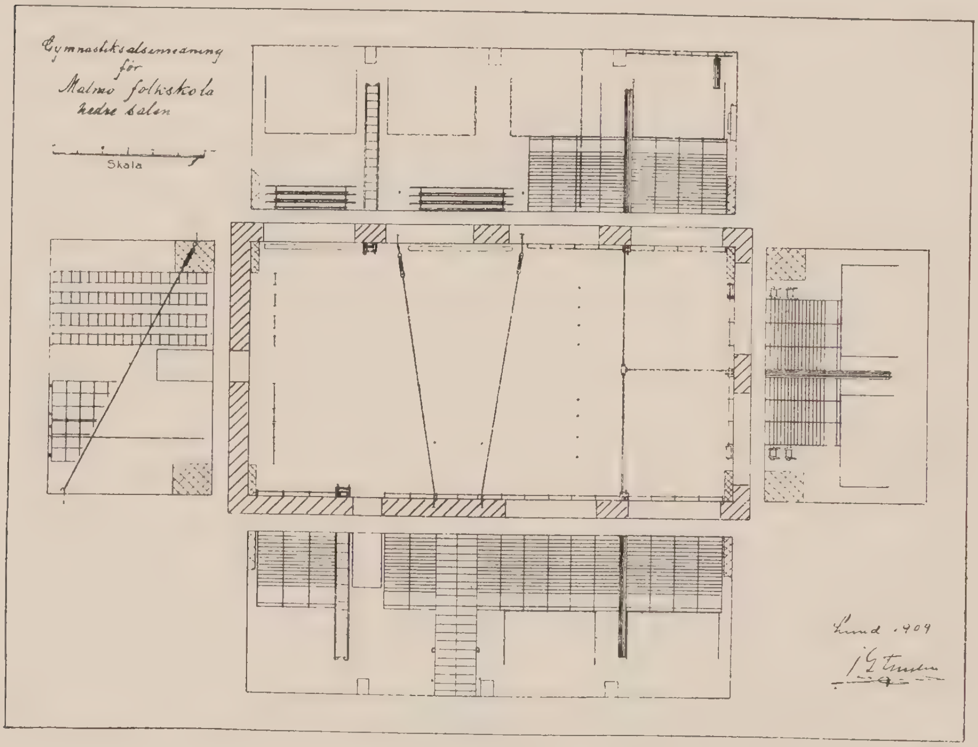


Fig. 8.

andra på golfvet (se fig. 5), en bom eller en särskild, ställbar stödställning;

2) med inre ändan *fast*, löpande i en ränna vid väggen, utan eller med motriktsanordningar och den yttre fri eller fäst med stag som kunna göras ställbara (se fig. 3).

Då en stege kan göras mycket lättare än en bom, kan man mycket väl nöja sig med lösa sådana. Anordnas den som *fast*, bör den placeras så att den yttre ändan kan läggas på en bom, hvarigenom olika lutningar kunna erhållas utan *särskild* stödställning eller ställbara stag, hvilka senare äro svåra att få tillräckligt stadiga. Stegen måste då vara minst 50 cm. längre än afståndet mellan väggen och bommen (se fig. 1 och 2).

3) *Lodstegen* skall vara minst 3-radig och kunna ställas i lodrät och lutande ställning. Den fästes därför omkr. 1 m. från

en vägg, men bör vara skjutbar, så att den kan ställas lodrät äfven vid väggen (se fig. 6), hvarigenom den vid behof kan användas som ribbstol.

4) *Vågstegen* användes till slingring, armgång m. m. Då denna senare bättre utföres på den ställbara stegen och då tvänne 3-radiga lodstegar vid sidan af hvarandra ej blott ersätta vågstegen som slingringsredskap utan möjliggöra flera slag af slingringar, torde dock vågstegen vara onödig.

Har man plats och råd, bör i stället anskaffas två 6-radiga lodstegar (eller bättre två par 3-radiga) den ene med större rutor, afsedd för vuxna och den andre med mindre, för barn.

Lejdare kunna placeras hvar som helst i gymnastiksalen, helst så att de kunna fastspännas äfven i lutande ställning. Detta vinnes enklast om de hänges på 1 à 1,5 m:s afstånd från ribbstolarna, då lejdarnas nedre ända kan fästas i en ribbstolsribba.

Repstegarna böra anordnas parvis eller förses med afmatarelinor (se fig. 1 och 4), så att klättringen kan utföras i ström.

Kunna utbildningskurser för ledare af frivilliga afdelningar verksamt bidraga till gymnastikens spridande och huru böra dylika kurser anordnas?

Resumé af föredrag vid Baltiska gymnastikkongressen.

Af Sam Adrian.

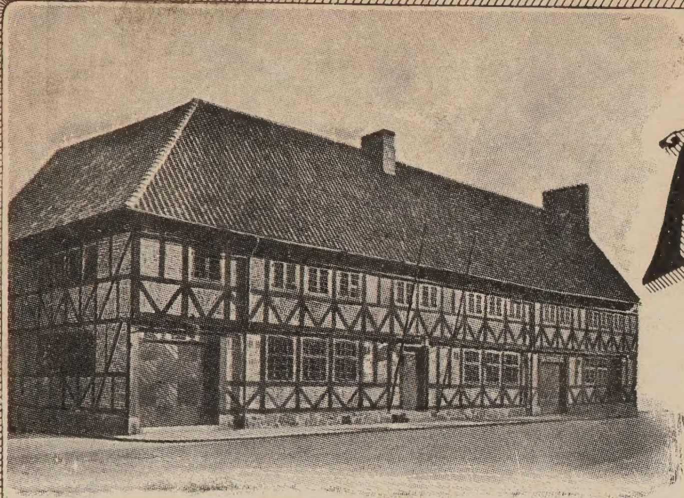
Då ett af de allra kraftigaste hindren för gymnastikens spridande är bristen på instruktörer, bör arbetet på att göra hela vårt folk delaktigt af det tillskott i hälsa och arbetskraft, som gymnastiken förmår skänka, inriktas på att afhjälpa denna brist. Andra hinder finnas ju äfven, t. ex. bristen på lokaler såväl i städerna som framför allt på landsbygden, men då förståelsen för gymnastiken tyckes ökas alltmera, kan man med skäl hoppas att där intresserad ledare finnes de öfriga hindren skola kunna öfvervinnas. Då de fåtaliga yrkesgymnasterna icke räcka till måste man söka utbilda personer inom andra yrken till ledare af gymnastiköfningar med frivilliga afdelningar och detta genom särskilda för dessa inrättade kurser. Härvid bör klart och tydligt framhållas den begränsade uppgift, som skall tillkomma dessa instruktörer, nämligen ledandet af öfningar med vuxna män och kvinnor. Det meddelade rörelseförrådet såväl som sättet att leda bör afpassas uteslutande efter denna ålderskategoris kraf. Att på en kortare kurs kunna meddela personer med vissa förutsättnin-

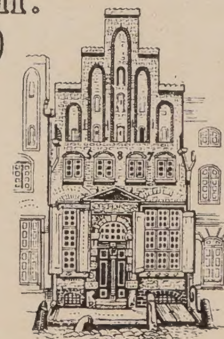
gar förmåga att nöjaktigt leda dylika afdelningar bör icke vara omöjligt. Bland dessa förutsättningar må då nämnas först och främst verkligt intresse för saken, vidare att vederbörande själf under någon tid deltagit i gymnastiköfningar, detta är äfven absolut nödvändigt, samt helst någon vana att kommendera. Vid anordnandet af dylika kurser bör hänsyn tagas dels till att utbildningen icke blir alltför ytlig och dels till att kursens längd icke för mycket inkräktar på deltagarnas tid och arbete. Vid de kurser, som hittills anordnats, har lektionstiden förlagts till lördagskvällar och söndagsförmiddagar under några veckors tid med en sammanlagd utbildningstid af ungefär 48 timmar. På själfva fördelningen af timmar och ämnen kan af utrymmesskäl här icke ingås.

Utom själfva utbildandet af instruktörer ha dessa kurser en annan mycket viktig uppgift, nämligen att låta intresserade deltagare i gymnastiköfningar, äfven om de själfva ej tänka att bli ledare, få en fördjupad insikt i och förståelse för gymnastiken, hvarigenom gifvetvis deras intresse måste bli ännu större. Kurserna komma således att göra tjänst såsom rent agitationsmedel. Om tio kurser t. ex. årligen anordnas med 25 deltagare i hvarje, så komma årligen 250 personer, män och kvinnor ur alla yrken och samhällsklasser, att spridas öfver landet hvar och en inom sitt verksamhetsområde utgörande en liten härd för en rätt uppfattning af gymnastiken. Äfven om blott ett fåtal af dessa skulle bli ledare af afdelningar, så hade kurserna säkerligen från ren agitationssynpunkt sedt fyllt en viktig uppgift.

Rättelse:

Å sidan 23 under öfre bilden står: Göteborgs Distrikts Idrottsförbunds kvinnliga afdelning och Sällskapet Gymnastik-Amatörerna, Göteborg. Skall vara: Gymnastikföreningarna R. F. (»Raska flickor»), Gif akt! och gymn.-för. ur Anna och Eva Bunths skola för flickor, Malmö samt Arlöfs kvinnliga gymnastikförening.





Pris 1 kr.